ՆԷՅԷ ԻՆԱՆԱԼԸՄ

ԷՄԷՐԻ

ՓԱՒԼԱՆՆԷՍ Գ. ԳՐԻԳՈՐԻԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
ԳՐԻԳՈՐ Գ. ՀՕՇԱՐԵՆԻ
ԱՄՆԹԱՑ - ՀԱՆԱԾՈՅ - ՊՇՏՐԱՆՔ
ԹԻՒ 67 ԹՒԽ 60

1910

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

Օսմ. Միւրէտիէ իւլ մէճմա'ա մաթպա'ասը

Պաապ ը 'Ալի Սէֆիէթիէր Սօգաղը Նո. 88

մեւա հայաթըմըզը թէհոխտ էթմէքտէ խոխյ խավֆ ոբ էնտիչէ իլէ միւշահէտէ էտիլմէքտէ տիր։

Կէնճլէրիմիզին տինտէն վէ բուհանի 'ալէմտէն ասղուամալարընըն հագիգի սէպէպլէրինի տիգգաթլէ թա'միգ էտէրսէք պոս սէպէպլէր արասընտա պիլինին տէ, անլէրին տին խուսուսընտաքի ճէհալէթի խոխյինի կէօրէճէյիզ։ Անլէր ֆիլթիւպի Մուգատտէսէյի միւթալա'ա էթմէյօրլար, Խրիսթիյանլըղըն թա'լիմաթը էսասիյէսինէ նազարըն թահիլի մա'լումաթ էթմէյօրլար, ֆիլիպէնին հագիգի մա'նասընա վէ ֆրիստոսըն հայաթ վէ խըտմէթինէ տա''իր ֆէննի մա'լումաթ արամայօրլար, վէլհասըլ Խրիսթիյանլըգ մա'գուլ վէ սատէ պիր սուրէթտէ անլէրին փիդի նազարընա գօնուլմայօր։ Էհալիմիզ եէնի մօտա էլպիսէ կիյինիյօրլար, եէնի ուսուլտա թա'ամ էտիյօրլար, եէնի ուսուլտա մէքթէպլէր աչըյօրլար, եէնի ուսուլտա հիւքիւմէթ իտարէսինի թալէպ էտիյօրլար, լաքին տինի վէ Խրիսթիյանլըղը եէնի նօգթաի նազարտան կէօրմէքլիյի տիւշիւնմէյօրլար։ Տին նէ տիր, Ալլահ նաֆըլ պիր մէվճուտ տըր, ֆրիստոս քիմ տիր, Խէլաս նէ տիր, ճէննէթ վէ ճէհէննէմ տէմէքլէ նէ անլար իզ, տէյու սիւ''ալ էթմէն, պու սիւ''ալլարա հէվ գուրուն ը վիւսթա ճէվապլարը վէրիրլէր։ Պո[illegible] տօղրու տէյիլ տիր։ Եէնի ուսուլտա տիւշիւնիւպ [illegible] լէմէյէ պաշլամըշ օլան էհալի, տին հագգընտա տա եէնի էֆքյար ու թէասիվվուրա մալիք օլմալը տըրլար։

Պիզ պու էսիրիմիզլէ իլգէ պու մազսէտէ խըտմէթ էթմէք վէ տինի մէս''էլէլէրի էճտիհատըմըզտան պիրազ ֆարգը նօգթաի նազարտան թէթէպպիւ' էթմէք իսթէր իզ։ Պիզ կէնճ վէ միւթէ'ալլէմ գարիյու-

Ցանկալի էր ճիշտը լսել՝ անշեղմամբ մեծամտությունից զերծ, ամենայն խոնարհությամբ ու համեստությամբ, սիրով ճշմարտությանը ականջ դնելու պատրաստակամությամբ, ազատ ամենայն կանխակալ կարծիքներից, ազատ ամենայն նեղմտությունից։

Ց. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՆԷՅԻ ԻՆԱՆԱԼԸՄ

* * * * * * * * * * *

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Վարմունքն ու մուտ՝ ալիմէլեխիներն պիտի էր-
րելով օրատուքատը ՝ատա՛ յաւ ի սինեյէն էվլէլա
պիտ թէրեատուա դատալ էտիալ սնելուն ճիտուէն
լուսն էտէր խոք սէ , պէտ ալ ուծուա պիտ քէն-
սովել էչէն սխուհանէյէ պատրաստելուցեա ու
՝ատա՛ յաւ, նուալուէն ֆէրքիսիէ նէյէ սի՛ պալա վէ
շուտիներ վիւուա էտէր ։ Պա սի՛ պալարա դա-
նա՝ամ ատուշ ցէլատար վէրիա , ատ շուտիների
հալ էլամէրիկ հէր պէտ կէնցին մա՛նէլի հա-
յամ ընուց էն մուհիմ պէտ վատիճ սէրա

Պա՝ալատ ատ շուտիների պէտ նէյ՝ հուր-
մէմսէրիկ , համ ֆա կէտուն ՝ատա էֆտակերների
էչէն պէտիկ ֆէրքիսէրնատէն սէՀ՝ էտէ-
րիկ էրի էօրէնտակերների ֆա՝լուսմա հատէշէր ,
գատարատա Պէօյէրէր մա՛նէլի հայամ ընուցնուց ՝ա-
էյ՝ատուր հուալ ը գատիճ պուրկ ատուշնուցար ,
վէ գէնատ ատ՝ալուցէրնէրն էգ ֆամիլա ալ ֆամիլա-
ատիճ էն գէնատերի ֆէրքին էտէրիկ օրան

ագա՞ իտ ի տինիյէնին սըհհէթինէ տա՛իր քննա
լէրցէ թէքմիւ գանա՛աթ հասըլ օլմուշ օլ
իչին սիւքիւն ը գալըլէ էսքի · մեսլէքլէրին
տեվամ էտէրլէր ։ Լաքին պունլար հէման ա
ակպէպտէն տօլայը հայաթ ը տինիյէտե թէրագ
տա՞իր ճէնի հապիսխանէ գէշի էտէմէտիքլէրի
էտէմէզ պիր հալա տիւշէրլէր ։ Տինի մե՞էլէլ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
Պաղըլար իսէ՝ էճտիհատընտան էօյլէնտիկ
չիւն թէճրիպէ ի տինիյէլէրի տէ փէտէրլէրինի
քինտէն չօգ ֆարգը օլմազ։

Ղուրանըն Ալլահ թարաֆընտան իլհամ թարիգիյլէ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
տէրլէր։ Վէ չօճուգլար անլէրին էն ճիւզ՞ի պիր
նօգթատա պիլէ խաթատան միւսէլման օլտու
պընա գանտըրըլմըշ օլտուգլարը իչին, չիմոխ
անլէր քննէտի՝ ատալարընճա պու իֆատէլէրտէ
տա իմանըգլըղա տիւշէրլէր։ Պունըն ակպէ
պիր իսէ շու տըր ։ — Տինի հապիսխանէ թա՛
թա՛ւիմաթը տինիյէ՝ աէլ էքսէր պիր իլահի նու
ֆուզ իլէ թէպիւլ էտիլիրլէր ։ Կէրէք վալիտէյն վէ
վէ կէրէք խուսուսա տին մու՛ամիլէրի քննատէ
րին թա՛իմ էթտիգլէրի հապիսխանէրընը տօղ
րուսան Ալլահ թարաֆընտան իլհամ թարիգիյլէ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
տէրլէր։ Վէ չօճուգլար անլէրին էն ճիւզ՞ի պիր
նօգթատա պիլէ խաթատան միւսէլման օլտու
պընա գանտըրըլմըշ օլտուգլարը իչին, չիմոխ
անլէր քննէտի՝ ատալարընճա պու իֆատէլէրտէ
տա իմանըգլըղա տիւշէրլէր։ Պունըն ակպէ
պիր իսէ շու տըր ։ — Տինի հապիսխանէ թա՛
թա՛ւիմաթը տինիյէ՝ աէլ էքսէր պիր իլահի նու
ֆուզ իլէ թէպիւլ էտիլիրլէր ։ Կէրէք վալիտէյն վէ
վէ կէրէք խուսուսա տին մու՛ամիլէրի քննատէ
րին թա՛իմ էթտիգլէրի հապիսխանէրընը տօղ
րուսան Ալլահ թարաֆընտան իլհամ թարիգիյլէ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
տէրլէր։ Վէ չօճուգլար անլէրին էն ճիւզ՞ի պիր
նօգթատա պիլէ խաթատան միւսէլման օլտու
պընա գանտըրըլմըշ օլտուգլարը իչին, չիմոխ
անլէր քննէտի՝ ատալարընճա պու իֆատէլէրտէ
տա իմանըգլըղա տիւշէրլէր։ Պունըն ակպէ
պիր իսէ շու տըր ։ — Տինի հապիսխանէ թա՛
թա՛ւիմաթը տինիյէ՝ աէլ էքսէր պիր իլահի նու
ֆուզ իլէ թէպիւլ էտիլիրլէր ։ Կէրէք վալիտէյն վէ
վէ կէրէք խուսուսա տին մու՛ամիլէրի քննատէ
րին թա՛իմ էթտիգլէրի հապիսխանէրընը տօղ
րուսան Ալլահ թարաֆընտան իլհամ թարիգիյլէ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
տէրլէր։ Վէ չօճուգլար անլէրին էն ճիւզ՞ի պիր
նօգթատա պիլէ խաթատան միւսէլման օլտու
պընա գանտըրըլմըշ օլտուգլարը իչին, չիմոխ
անլէր քննէտի՝ ատալարընճա պու իֆատէլէրտէ
տա իմանըգլըղա տիւշէրլէր։ Պունըն ակպէ
պիր իսէ շու տըր ։ — Տինի հապիսխանէ թա՛
թա՛ւիմաթը տինիյէ՝ աէլ էքսէր պիր իլահի նու
ֆուզ իլէ թէպիւլ էտիլիրլէր ։ Կէրէք վալիտէյն վէ
վէ կէրէք խուսուսա տին մու՛ամիլէրի քննատէ
րին թա՛իմ էթտիգլէրի հապիսխանէրընը տօղ
րուսան Ալլահ թարաֆընտան իլհամ թարիգիյլէ
քէշֆ ու պէյան էտիլմիշ օլսըլընը իտտի՛ա էդ
տէրլէր։ Վէ չօճուգլար անլէրին էն ճիւզ՞ի պիր
նօգթատա պիլէ խաթատան միւսէլման օլտու
պընա գանտըրըլմըշ օլտուգլարը իչին, չիմոխ
անլէր քննէտի՝ ատալարընճա պու իֆատէլէրտէ
տա իմանըգլըղա տիւշէրլէր։ Պունըն ակպէ
պիր իսէ շու տըր ։ — Տինի հապիսխանէ թա՛
թա՛ւիմաթը տինիյէ՝ աէլ էքսէր պիր իլահի նու
ֆուզ իլէ թէպիւլ էտիլիրլէր ։ Կէրէք վալիտէյն վէ
վէ կէրէք խուսուսա տին մու՛ամիլէրի քննատէ

ճրագիցիսկ պիտոյն, համբա՛ւ անդերձն էառնուա
պիտի չուտիդ էթմէյ պաշտպան։ Ու կիտն է-
հարիմով արուարեստա նիդէ կէնդերին բեպէյան
(պէտոմիկ) ըմնատրերդն ատէկի ատիսի պուտրը
Պատառ պիտի օրտնան թարխդերին նթիսի
ու նուդրը օրտա, մէրհեկի չուտիդերն ատի՛ էթ-
մէնին պաշտպանա տաճա էյ մը տօղրու օրան
պիտ թարխդի վար տրը, օ տա չու գա՛իսէ նու-
դերնուդ մե՛էտա տրը, բի թա՛յիմով ը տինէյէ
հարդերնա հէր պիտ նէտ. քէնտինդէ պիտ թէ-
տանիտու էթմտրդէ հայտը ը տինէյէ տախի
թէտանուդ մը թէշդիլ էթմէյն, մը օ նէտէյն ա՛զա-
պէտա հէր պիտ գէրա օ թէտանիտերդն թէշ-
դիլիդ էրնուդն կէնդն ատ՛ատէյնդ մը խրտնէթի
իգիտ ՝ատա՛էտ ը տինէյէ պիտ պահէմ ատ-

ըէթինաւ թէըթիպ էթմէյէ չալըշըգճա, քէնտինին թէըթիպ էթտիյի սիսթէմ պիթթապի՝ էճատընընքինտէն ֆայդալը ճա՛նի տահա չլաի՝ վէ տահա վիւքէմմէլ օլաճագ տըր։ Պու սէպէպտէն էճատատըմըզը՝ իլմ է իլահիյաթընտան մէճնուն գալմագ իսէք, ճախօտ մու՛ալիմէրիմիզին պիզէ թէլգին վէ թա՛լիմ էթմիշ օլտուգլարը՝ ապա՞ իտճէ ֆիքրիմիզէ պա՛զը սիւ՞ալլար վարիտ օլուր իսէ, պունլարտան նէ՛ կիւնահ իմիշլեր կիսպի իհթիրագ վէ ֆիքրաւ էթմէյի իզ, նէ՛ ատ՝ էճատատըմըզ էվհամ իլէ օղրաշմըլարաւ տէյիւ իսանընըլըգա մէլ էթմէյի իզ, անճագ պու հալըն պիզիմ բուհունըզըն նէտիճէսինէ թասիր ա՛լի պիւ մէնտիլ իտիյինի տիւշիւնէրէճ, բուհանի՝ ալէմէ սա՞նէ օ պէօյի՞ճ վէ հէդիճաթլարը վէ էմր ի վաղ՛ըլարը պիւ ճէնահիպիզ ճէնահ կէօղէրիմիզ իլէ կէօրիւ-ճէնահ էօնլիւմիւզտէ անլէրի թաթպիգ էթմէյէ չալըշմագը վէ անլէրի ճէնահ գուտրէթիմիզէ կէօրէ մա՛գսուտ վէ գանա՛ագթագհ տուրէթլէրտէ ի-ֆատէ վէ թէֆհիմ էթմէլիյիզ։

Պէնա՞ էն՝ ալէմ հհագիգի ատատընտագի կէնճ վէ միւթէ՛ալէգ սընֆըն էրհագան տինինին թա՛լիմատ ը հատիյէսինէ նազարէն պա՛զը տէրճ գանա՛ագթագհ վէ թէրէտտիւտ հիսս էթմէլէրի պա՛զըլարընա մուճիպ ի հնատիշ պիր վագը՛ա կիսիրինիյօր իսէ տէ, հադիճաթ ը հալտէ

ԵՎԱ. — Տիկի մե՞կուրտ շուպինէրի ռուսուին հայտնուիլ օրսւ ՝ուղղակիը ուսումնասիրելու համար ։ Շուտէ , շուտէ երթանք տեսնենք ։

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԻ. — Ես ալ կ՚երթամ ։ Ես ալ կ՚երթամ ։

ԵՎԱ. — Տիկի մե՞կուրտ շուպինէրի ռուսուին հայտնուիլ օրսւ ՝ուղղակիը ուսումնասիրելու համար ։ Շուտէ , շուտէ երթանք տեսնենք ։

ֆելսեֆէսինի տահա էյի անլայամայըզ ֆիլթապ ը
Մուգատտէսին միւթալէ՛ասընը իհմալ էտէրէք
իյհամ մե՞էլէսինի տահա պէրրաշ կէօրէմէյիզ։
Աթվար վէ մու՛ամէլաթըմըզտա ՝ իֆֆէթսիզ վէ
խաթիգամէթսիզ պուլունմաղէ ախլապի ՝ ալէմտէ
իտարէ ի իլահիյէի տահա էյի տէրզ էտէմէյիզ։
Հէվա ու հեվէսիմիզէ թապի՛ օլարաշ իլահի շէյ-
էրի տահա միւգեմմէլ պիլէմէյիզ։ Թա՛ւիմաթ ը
տինիյէի ցճատաալըզտան տահա էյի անլայա-
պիլմէմիզ Իչուն հայաթ ը տինիյէմիզի թէշվիւ-
էթմէմիզ լազըմ սըզ։ Վէ շունը թե՞յտա էտէ-
ւիմ քի նինչէլէրին տինի չուսհէլէրի անճապ
ախլապի վէ րուհանի հայաթըն քէնտի տէրուն-
էրինտէ զէվալ պուլմուշ օլմասը նէթիճէսի օլա-
ղը իչուն փէք թէհլիքէլի տիր։

Սաճիէճ. — Պու շիւպհէլէրիճ հալը վէ պու սիւ՞ալարըճ ճէվապը չօգճա ՝ագլի պիր մէ-
ս՞էէ օլտըղը տէրխաթըը էտիլմէլի տիր։ Հէր
սիւ՞ալ էտէն ճէվապ տա վէրէպիլիր տէյու տու-
շիւնմէյէլիմ։ Զօղլար սիւ՞ալ էտէր, ապլար ճէ-
վապ վէրիրլէր։ Զօճուղլար պիլէ հէր կիւն պիզէ
նէ գաատար կիւճ սիւ՞ալլար իրաա էտէրլէր, լաքին
չօգ սիւ՞ալլարըն ճէվապընա պէքլէմէքսիզին, հաթ-
թա ճէվապ ալմագսըզըն պրագըպ կէչէրլէր։ ՝Ագա-
՞իտ ի տինիյէյէ տա՞իր իրաա էթտիյիմիզ սիւ՞ալ-
ղարա ճէվապ վէրէմէտիյիմիզ իչուն անլէրէ ճէ-

վաղ վերակ խնդրատրել տըր տեմէք ասոյու օլ-
դուղ : Պոլսէն ասոնա գիւղատէ թէնճրիսէքեար ,
պոլսէն ասոնա գիւղատէ օզտումուշ վէ պոլսէն
ասոնա գիւղատէ Ադրիանուպոլիս վար տըր: Օրուր
քի պու սու՝ աղատրմըղըն ճէվապընը անէր վէրէ
պոլսէրէ: Էվէր պու խուսուսա խոմպայա տու-
մէք խոթէմէդ խոթ , չապուղ պիր գարարա կէ-
մալէ կոլ , անցած սուր կէդ վէ տէդգամ կէդ
պու՝ աղատրմըղըտա գայա՝ ամթապախ ճէվապար պուր-
դուսա չալըշմալը կոլ : Պաշգա սըրսալարսա եանըլմազ-
ճինա տըր , անկի մե՝ էլէկտրուք եանըլմազ տանա
դէ գարար գիւղատէ մուդիրը վէ մուհէնտիս տիր:
Պէն ճոգլար լսէն քէնտիմի ղէնդիլէն տայըղ ,
Էուզալի պիլմէդ լսէն Էուզէլլիկլիմ զանն էտուխ
ատնոդ ամբրմըղ , ճէտէտուսուդ՝ էլէկ պաշգամըշ
լսէն քէնտիմի տալամ տայըղ պէդգայա պուրըն-
դուղ , պուղլար պէդի մուհէնտիս նէգոդիասըդ գու-
ղալարսա. լսէն Ալլահ վար լսէն օ Բօզ տըր տէ-
յա տուշունմէք , տա՝ա էշտէն պիր զամ վար լսէն
տա՝ատըղ՝ էօմր կէչիրմէք , կիւնահլարըմըղ՝ աֆվ
օլունմըշ լսէն ճէհէննէմ գօղդուսը էշինտէ Բա-
շամագ , մէզարատն էօթէտէ հայար տէվամ է-
տը լսէն էօլուս էալէտ ուչդուս տըր կիսի
էօլուսու գարշըլատմագ , պուղլար տահա չօգ գի-
յատ տուհշէթլի խոմբալար տըրլարս Պու տէ-
դէատն պու՝ աղատրմըղըտա ճէվապ վէրէն վ չուղ-

հէլէրիմիզի տէՔ՝ էտէպիլէն աառէմլէր վէ քիթապ-
լար արամալը իչ։ Պաշգա քիմսէլէր տախի պի-
չիմ կիպի սիւ՞ալլար իրաա էթմիշլէր վէ քէնտի-
լէրճէ գանա՝աթապախշ ճէվապլար պուլարագ հա-
յաթ ը տինիյէտէ թէրագգը էԹմիշ տէրլէր։ Պու
կիւն անլէրին թէճրիպէլէրինաէն իսթիՁաատ էտէ-
պիլիր իչ։

Սալխաէճ. — Պու սիւ՞ալլարա ճէվապ վէր-
մէքլիյին պիր Ճօչու աա թէճրիպէ ի տիճիյէմիզի
Ձէճճի սուրէթտէ միւթալէ՝ա էտէրէք ՝ագա՞իս ի
տիճիյէմիզի պիզիմ ճօգքա ի ճագարըմըզտաճ վէ
պիզիմ իչիւճ գաճա՝ախպախը պիր սուրէթտէ ի-
Ձատէ էթմէքլիք իտիյիճի պէլմէլի իչ։ Նիչէ տէՔ՝ա
պիր նէտանէյի սաԹ մու՝այյէն պիր սուրէթտէ
կէօրիւա թա՝րիՔ էթմէյէ չալըշըյօր ո նէտանէ
հազըրլըտաՔի ճէհլիմիզտէն նէյ՞էք էտէն վիւշ-
քիլաԹը հալ ու թէօրիյէ էտէր։ Թա՝լիսյոք ը տի-
նիչ ՝ալէյհինատէ ՔիՔըրիմիզտէ զուհուր էտէն չիւա-
հէլէր նիչէ տէՔ՝ա ճանլըշ անլայըշտան նէյ՞էք է-
տիյօր, մէս՞էլէյի տօզրու անլատյոր ո չիւահէլէրի
տէՔ՝ էտէ պիլիր։

Չօզ տէՔ՝ա կէնճլէր տինի մէս՞էլէլէրէ տա-
՞իր չիւահէլէրինի էհալի արատըմտա ճարի օլան
պիր թադըմ պաԹըլ ՝իԹիՔատլար իւզէրինէ թէ՞-
տիս էտիպ, օ մէս՞էլէրին տօն վէ ՔէնԷնի իՔա-
տինի հէչ հիսապա աըմյօրլար։ Եէյլ գօլէ-

ճիտաւ, ինչպէս որ ուրիշներուն ալ ինծի կ'ըսէին պա-
րոն Գառնիկ ալ, Հէյկին կիտաւ ինչ կ'ուզուրդան-
դուածքուտ ատ" կը՝ մուտ'ալլեմելին պիտի ատ" կա և
Տալլելմի և օտցաղ ատրիճեաւ մուքեմիլ կ'ինքար պէ-
տուն կամը կամը Պէր կիտաւ պատ ալիճկա կամելին կա-
լեմի կ'ուտալլաղ Տատրլեան կամ օտուտանը
պու" ալ կ'ուտալլեմելաւ, մուտմանի՞ կ' կամի կ'ուտալլաղ
մուտ'ալ պէր ալ ուրիշ օտուտանը կ'ուտալլեմելին կա-
ինաւ, կ'ուտանը «Մուտաճքեաւ ատելին կ'ուտան ատ-
ատալ պէր ատելի կ'ատկամալ ատա ճէտա մկրտիճեմ
կ'ուտալլեմելաւ կամելին, մու" կամա օտան պէր ալ ատ-
կա ղ ատալ օտուտալլ» ատանը կամելաղ կա-
պէտ, ճիտաւ կ'ուտալլեմելին կամ մու" կամա կամ-
կիտաւ կ'ուտալլեմելին կամ Ցին մկ կամելաղ 'ա-
Հէյկին կ'ուտալլաղ կամ Ցին մկ կամելաղ 'ա-
«Պուլիս բէօյնեն մա'նդը պէօյէ մա'կ կամը կամ»
ատկա ճէտա մկրտիճ ատա Գառնիկն մկ Հէյկին
ճուտիլ և ինքնակինքին 'ատկալ ու 'ատկալ մուկա-
նա' ա կամէ ատ կինճ կամելաղ Տատրլեան
կ'ուտալլեմելաւ. բէօյ մա'նդրն մա'պէտրեան
ատկիճ կամ Ա կամ'ատկամ կինճկեր կամ օրան
մուտալլեմելաւ ատկերին կամելաղ
'ատկինաւ, օրան կ'կ կամելաղ կամ ճէտա մկրտիճ ատ
նկա' Տատրա կինքար կամելին մու" կամա կամ-
կինճ կ'օրանճ կամ Ցին մկ կամելաղ 'ա-
կ'կինաւ շուտկերկ պատկա օրատան կամկ

ինին վէ Խրխթիանլըղըն ֆէյնի տուրէթտէ թա՛
չիֆինէ էլտէ էթմէմիշ լազըմ կէլիր։

Պու պահատա պիզիմ մադաէոիմիզ, ՛ադաէմճ
զիրա էթոիյիմիզ կիպի, տինի մե՞էլէլրէ տա՞իր
չուափնէլէրէ զահիպ օլմուշ օլանլարա Խրխթիան
ըղըն ՛ադա՞իտ է էասիյէսինի ֆէյնի տուրէթտէ
իֆատէ էտէրէք վուրթալէ՛ալարընտա ճիւզ՞ի պիր
Խրտամէթ իֆասընա ա՛յ էթմէք տիր։

Շու հադիզաթը տա ունուութմայալըմ. քի
թա՛լիմաթը տինի Մէսիհիտէ էօյլէ գըսմլար
վար ուրդի, անէրի իւզ ՛ատըն Քիլիսէի նա-
ըղ անլատը իտէ, պու կիւնէի Քիլիսէ անտէն
ֆարղը անլատայօր։ Էսքին էօյլէ թա՛լիմաթ
տախի վար տըր, քի պու կիւն պիզ անէրի էճ-
տատըմըզտան ֆարղը անլայըպ թէսավվուր է-
տիյօր իզ։ Կէչմիշ ՛ատլարըն ՛իլմի վէ թարիխի
քէշֆիյաթը, վէ հէյ՞էթ ի իճթիմա՛իյէնին թա-
րիխ ի մետէնիյէթտէ ալտըղը ատըմլար պա՛ղը էսքի
թէսավվուրլարը թա՛տիլ եա թէպտիլ էթմէյէ պիզի
մէճպուր գըլմըշ տըրլար։ Քիլիսէը Մուդաւտէ՞
թարիխի պիր քիթապ օլտըղը իչիւն գաոիմ մի-
լէթլէրին թէվարիխինճէ վուգու՛ պուլան քէշֆի-
յաթ Քիլիսէը Մուդաւտէյին թարիխինի տա-
հա էյի վէ տահա տօղրու անլատըգտընմըզա
եարտըմ էթմիշ տիր։ Ալլահ ըուհ օլտըղը միհնա-
եէպէթլէ, ՛իլմ ի ըուհ ը ինսանըն թէրաղգըսը

2

Եաչօտ ֆարզնյաթը նէֆս իւլ էմլէը տէյու լատի՝ա էտնյօրլար։ Պիղ պու լաթատան իհթիրաղ էթմէյէ սա՛յ էտէճէյիզ, վէ էլիմիզտէն ևէլսէյէ գատար խա֊պամ յնա միւդթէտիր օլսուղմուղ շէյլէրի իֆսատ էթմէյէ ուիգդամթ էտէճէյիզ։

ՄԷՊՀԷՍ 1.

ՏԻՆ Ի ՄԷՍԻՀԻ

Տին ի Մէսիհի հագդընտա թէսավվուրտուն֊ պու իզահ էթմէզտէն էվվէլ, տին թաղվինին մա՛֊ նասընը թա՛րիֆ էյլէյէլիմ։ Տին քէլմէսի ևէի ֆարդը մա՛նալարտա խթի՛մալ օլմնուր. էվվէլա, Տին խարիգ իր թասի՛է վեվճուս ևա վեվճուստաթա օրսի՛ ադագանդնա աստին հայաթդ տյր։ Պու՝ ինսանտա օլան ուին մէյլի ուիս Ամէմ թաղի՛աթդն մաֆէվվինտ պուրտունան ուիր զամա ևա պա՛դը զամլարա ՛ալաստաղ պուրտնարդնդ հիա էտէր խէ, օ զամա ևա զամլարա գարդը հիւմէթ ևա խամֆ ևա մուհադդէթ տույար, անէրի վէ ան֊ լէրին քէնտի հագգընտա օյան իլաահէթնի սիլ֊ մէյէ չալըշըր, վէ անէր իչէ հիւան ի ՛ալագատա

Տէր մեր իւր էն գալ եւ ետը։ Եվ եղա-
ւ ֆելէ իւր թաղի'ն ալը տուհան'ալէվին մե-
ճուսէքթինն գալ ետը։ Էկեր ասէմ վ 'ալէմ'ն
թաղի'ն մէվճուսութըն քուֆիֆեան էտ, վ ալ-
'ալէմ թաղի'ացիա գա" նգ ալը տուհան 'ալէվին
մէվճուսէքթինն գալ էթմէյէնք թէֆան վ
թէֆէհհիւմ օլունապիլիր էտ ալնէ քուզում' ե-
տը։ Էլքին էկեր պէօյլէ ալը 'ալէմ վար էտ, ալն
մա'դում ալը։ Սանինճի, Աէվին քէնան քէմալ
էլին պաւ տուհան'ալէմ 'ալադաւաս վ մէրա-
պաւլուսնաւալ գալ օլունաւ։ Աէմ պէօյնէն վ
նէմա պաւլան ալը մէվճուս ալը։ Նէմա էտ ալը
թէսաւվուլաւ կէօրէ թէլաւզ էթմէք ալը։ Ան-
ան ալը ցէտէ վ 'ալի դաւլէթլի էլչիցէ ալ
տէկի, անցադ ախալդ դաւլէթլէթլիցդ ալ
նէմա պաւլացալը ալը։ Պաւ նէցայա վ թէլաւզ
ցինդէթ վէրէցէք օլան դաւլէթլէ ալը քէնան շա-
ախէթինաւէ մէվճուս ալի ալը, իրա"նի ասէմ օ-
թաւրաւ, «Պէն նա՞մ ալի ալը ասէմ օլացադալը» ա-
ալուշունէրէք ալա կէօրէ ասէմ օչիցադ ալը։
վաղալ օլացադալը մէվճուն ահվալը պաւնէթէն ա
թէ" ալը էտը։ Աէմ քէնան պաւնէթինէ կէօրէ
ասէմ օլաւ։ Հայ շաւ թի պաւնէթ չօգացա շալա-
խաւաէթի խաւրիցինէ օլան ալը վէ"էվ ալը։
վ ասէմ ալը «նի օղանալը» ալա պա"ալ
էթմէվ, «նի օղանալ» ալա ալ պա"ալ էթմէվ

ասեր Աստ իսկ Տայոսի մատանեսիրեն քեզնախանձ եղեալ
ասպանեալ իմ եղբօրիս Հեղինէի զորս ոչ ոք ընդդիմացաւ
Աստեր իմ եղբօրիս Հեղինէի ամէն շահատակեցեալ
սիրելի ամենից, սուրհանդակ մի ճշմարիտ Հեղինէի
ասեր իմ եղբօրիս ես իսկ Աստեր Աստուած ՝ամէն
ասեր Հեղինէ Հեղինայ Հասատատուսս ասեր սիր-
ասեր իմ եղբօրիս Հեղինէի Տէրն ՝ասեր
ասեր Աստեր, Տէր ես իմ՝ քեզ Հեղինէի սիրելի
Հեղինէի Հեղինայ Հեղինէի Տէրն Աստ Հե-
Հեղինէի ՝ասեր ասեր ես Հեղինէի ասեր Տէրն
Հեղինէի ՝ասեր ասեր Հեղինէի ասեր Տէրն Հեղինէի
Հեղինէի Աստ

մէրսուվլեյէթինի վէ անըն հուզուր իրատէթէ մա-
ւնէ պուլունտուղունը պուրատա իսպար էթմէքլիյէ-
միզէ լուզում՝ եօզ տըր։ Ալքին էյէր պունլար սա-
հին իսէ, տին մէյլի սահին վէ հապիպի տիր։ Վէ
ինձէ պու սէպէպտէն, ունի աստին քէնտի քէ-
մալինէ նազարէն իարիդ ուԹ Թսալի՛է պիր զամա
ան՛ան Ալլահա օլան ՝ալատտունճա հայարէտ տըր
ատյու Թա՛ինի էյլէմիք ։

Պու միւնասէպէթլէ տիւն ինչ ախշամը պիրի
ալվինատէն ԹէֆԹրիդ էտէլիմիր ինչ։ Աստ՛ք քաստի
օլտուղունդը ինչուն հէմ՛ քէնտի զամանընա հէմ՛ նէ՛յ՛ի
ատչէրին էֆրատունա նազարէն ոօզուս ՝ալատա-
լարտա պուլունմամըշը, վէ օ ՝ալատալարտա Թէֆ-
դին մու՛ամէլէ էյլէմէյի ատյու ինչէր պիր ատա
քէնտի միւշէվվիԹլէրինի ան՛ան ճէհէտտէ վէ բուհուն
՝ա՛լատ օլան հէսսյէթլէրընը, միւԹէնատտի պիր մէլ-
դը՝ ԹուԹտուղ վէ պուրնուն նէյԹիճէյինտէ ճէհէտտէ
արզուլար բուհանի հիսսյէթտա ֆա՛իդ ՝ատտ օլու-
նուրլար իսէ, ահօտա ատէմլէր՝ փէտէր վէ էվլատ,
զէվճէյն, դօնշու ան շէրիքլէր մադամընտա պիրի-
պիրլէրինէ օլան ՝ալատալարընտա ըն՛այէթ էյլէմէ-
յէ մէ՛ատտ վէ ֆէտակէ օլտուղլարտ։ Իսյոն ախշամ՝
պու ՝ալատալարտա նազարէն ոօշտուղլուղունդ հայա-
տտը։ Տիւն իսէ Մէհտա՛ ը ՝ալէյհ օլան ՝ալատտուղ-
հայարէտտէ տըր։ Թա՛ինի ը ախէրէյէ ախլատ պիրի
հէմիշա օլան նամըզ զամանը իլէ միւնասէպէթ-

վրան, ասեն իսկ, Մկնատ՝ մի խոպոպիկ օրան նա-
խ բաց սիր ցամա տա՞ր մհտատակի խնդի խնա
նատր Պա՛ ինչ տա՛ իրեսուկ, ու, ՝այնի գա՛ խոսքեր
ճարի սիր, շա՛ ֆոտր իրե՛ գի Ադամ, ախտագի շէրի՛ա-
խ բեր մհտա՛ր տորր նման սիմիմատի՛ ասեն ախ-
տատ խ խոշիլ նատր Ախտագի շէրի՛ սիմ բեր մհտա-
՛բեա ֆոտրիլե տորր ինչ գաղ՛ինչիմ ու, ասեն ֆո-
տա խոնք տա՛ր ախտագի ցամ բատա ֆոտրիլ ու,
տորր սիր մհգի՛ խ՛ ցամատ ա՛ր:

Տիտի՛ր, ախտատ բեր սիրհամերդիլ օրան ՝ատատ
շա տատխ՛ի՛ խ, տատխ ինչատ նատիրատիր. Վատր ար-
տատեա ախտատ նիմի՛ր մի տեր տօրա նէրեր, ֆա՛ն
տատ՛ չօֆտ ագ տատիա մի ճէֆտի՛ գատ՛ խ՛ ինա
մի ֆա տատ՛ի՛ տ, օրան մհտատակի՛ ինչ ֆա ֆոտա Տատ-
ա մի տամ՛ ատ տատիա մի ֆոտրիր տատ՛ ախտատ
մհտա՛ր տատ՛ի՛ տ ՝ատիմ ինչ ֆոտրիլ ֆոտրիլ ֆոտրիլ
ֆի՛ ինչ ֆոտրիլ, Տատ՛ ֆիտա ճէտա ֆի՛ ինչ՛ ատ՛ի՛ տ
ատ՛ ֆոտրիլ. ինչ՛ ֆոտրիլ ատ՛ի՛ տ ինչ՛ ֆոտրիլ ատ՛ի՛ տ
խ՛ ինչ՛ ֆոտրիլ ատ՛ի՛ տ ինչ՛ ֆոտրիլ ատ՛ի՛ տ ինչ՛ ֆոտրիլ
ատ՛ի՛ տ

մը օլարագ սիւ՚ալ էտէր իզ. Տին ի Մեսինի ևէ տիր:

Խրիսթիանըզ պիր թադըմ ային ու մերահմա-
տէն ՚իսպարէթ տէյիլ սիրա Պա՚զը քինիսէներ սու-
հանի ային ու ՚ատէթլէրէ վէ ուսուլը ՚իսպատէթ
օլ տէրէճէ էհէմմիյէթ վէրմիշ սիրլէր.քի ատէմլէր
Խրիսթիանըզըն ՚ային ու ՚ատամտան ՚իսպարէթ օլ-
սըզընը զանն էտէրլէր: Գիւիակ խըտմէթչիլէրինին
տին սա՚իլէսինատէ մէնգիա՚աթը հէր նէ տէ օլսա,
անլէրէ Խրիսթիանըզ սըզ տէյս սիւնգիւնմէք
պէօյիւք պիր խաթա սըզը:

Խրիսթիանըզ պիր թադըմ թա՚իմամ վէ
՚ադա՚ իտ ի տինէյէ մէճմու՚ա տէյս սիւնգիւն-
մէքտէ իտանըզ սիրա Խրիսթիանըզըն քէնտինէ մահա-
սա թա՚իմամը վար իսէ տէ, էզճիւմլէ Գիլիսալը
Մուգատասէին խշհաթը իլանի օլսըզը, Սալիա իլ
Շէրիճ թա՚լիմի, Գրիատասըն ուլուհիյէթի, Գէֆա-
յէլի վէ սա՚իրէ, եինէ տէ Խրիսթիանըզ թա՚լիմամ
եա պիր իման իգրարը տէյիլսիր: Գրիատա պիլ-
ճիւմլէ փուխթիէրէյի տինէքատէ պուլունան վէ սա-
հա անլէրին թէատիվսըզ էտէմէյէճէք տէրէճէտէ
էհէմմիյէթ վէ իլանի թա՚լիմամը պիր պույա ճէմ՚
ատա, տէյմէրէք՝ «Շէյնի պու թա՚լիմամ ինսանըզ
խէնինէ ՚ինա Ալլահ սևապուլ օլմաճաղընըզ, ճօք խէ
հիւքմ օլունաճաղընըզ» տէմէտիր: Վապա՚ա ՚նէյ
Խրիսթիանըզ «Ֆէյան թա՚լիմի պէնիմ գապուլ
էմմիյիմ սուէթէտէ գապուլ էտէն քինէ Խրիսթիան

տէյ ախլադէ գա՛խէլէրին 'Անտը 'Ամէխտէ, եա-
խօտ Պուտանըն եա Գօֆիկլուսըն լա՛լման ը
ախլագէյէսի արասընտա կէօրուլմուշ խոյնըն ը-
րա՛ղ վէ խալաթ էաէրէք Խրիսթիանլըտա եէնի
պէր չէյ պուրնամաալըղընը իտա՛ա էաէլէր։
Պունլար տինի վէ խուսուսա Խրիսթիանլըղը ախ-
լադ իլէ գարըշալըմադըլարը ուչուն պու խալթայա
ատըլուօրլար։ Խրիսթիանլըղ տունեայա քիւլտյէն
եէնի օլան հուշ պէր ախլադէ գա՛իտէ կէլմէմէկլիշ
օլսա ալըլէ, եինէ ատ էն էյի ումնէլսուէն պէրիսի օ-
մուշ օլսալըլար։

Էօյլէ իսէ Խրիսթիանլըղ նէ՞ ատը Խրիսթի-
անլըղ Աղաինլը ատէմէ Քրիսոստա վիևիֆէյնէ օլ-
տուլը վէ ատէմլի Աղահա ևազարէվ հայտըլըլը
սու իլևահիլէ իֆևալ էտիլէճէյինի ի՛չուն էտէվ տիւ
տիւ։ Խրիսթիանլըղ ատէմին տին մէյլինի էօնա՛
վէ տինի հայաթընը իգամալ էլմէքլիյի Ցիսուս Քրիս-
տոս վաղդասընդա իճրա էլմէյէ թէշէբբուս
էտէր։ Պիզ Աղահ հազըրնատա թատի՛աթոան վէ
ատ՚իր թատիպլէրիլէ թահսիլի մա՛լումաթ էտէր ի-
ակքատէ Ցիսուս Քրիստոս տախի ալէլէ Անըն հազ-
րընատա մա՛լումաթ վէրիր, վէ էյիթէ պու մա՛լու-
մաթ Խրիսթիանլար մազամընատա տինի հայաթը-
մըզըն էտասը օլուր։ Աղահ իլէ նէ՛ատատա
պուլունաճաղըմըզը վէ անա նասըլ՚իսաապէթ է-
տիլ, նէ իօլսա անա մազսուտ օլաճաղըմըզը

Երեսի խոսքերը մոլորմունս Յուսա Բրեսսոսան էջերն էին եւ ես էի Արեսի մասին ամէն տեսակ տեսութիւն արտ ի մտքիս էի, երբոր էմմիկ շշուկն ինձ ասեց Բրեսսոս գնէք Աքրը քիչ ու պիչ էսաւ Ասոնք քիրմիտը մի տեսնէք, ասոնք ’արտասուք Հայրը ինծի Աքրը քիրմիտը մի տեսնէք, ասոնք ’արտասուք մեղքի Աքրն է որ կուլան

խոր, անճաշակ քննադատներ հայհոյեցնում էին ինձ՝ ես ամեն գիշեր ստիպված էի ինձ մխիթարել ինքս ինձ համար ծիծաղելով։ Ինձ համար ամենից դժվարը այն էր, որ ես ինձ համար ոչ մի ուրախություն չէի գտնում, ես միանգամից ամբողջովին ընկճվեցի, ոչ մի ցանկություն չունեի, ոչ մի ձգտում։

Ուրախությունս սկսեցավ նորից վերադառնալ ինձ՝ երբ ես ինձ համար ամեն հնարքներով սկսեցի ինձ ծաղրել, ուրախությունս ցանկացավ նորից ինձ հետ մնալ, ես ցանկացա ծաղրել ամեն ինչ, ինչ որ ինձ հետ էր պատահում, ես ծաղրում էի ինձ՝ ինչպես ինձ հետ էր պատահում, ես ծաղրում էի ինձ՝ ինչպես ինձ հետ էր պատահում, ես ծաղրում էի ինձ՝ ինչպես ինձ հետ էր պատահում։

Ինձ համար ամենից դժվարը այն էր, որ ես ինձ համար ոչ մի ուրախություն չէի գտնում, ես միանգամից ամբողջովին ընկճվեցի, ոչ մի ցանկություն չունեի, ոչ մի ձգտում։ Ուրախությունս սկսեցավ նորից վերադառնալ ինձ՝ երբ ես

Zweites Buch.

Erstes Capitel.

Die menschliche Seele, welche ohne Zweifel eine geistige Substanz ist, hat zwey Kräfte, die Erkenntniß- und die Begehrungskraft. Jene ist entweder eine niedere, oder höhere. Die niedere ist entweder die Sinnlichkeit, oder der Verstand. Die Sinnlichkeit ist entweder die äußere, oder innere. Die äußere ist entweder das Gesicht, oder das Gehör, oder der Geruch, oder der Geschmack, oder das Gefühl. Die innere ist entweder der gemeine Sinn, oder die Einbildungskraft, oder das Gedächtniß. Die Begehrungskraft ist entweder die niedere, oder höhere. Die niedere ist entweder der Trieb, oder die Neigung. Die höhere ist der Wille.

վուգուճ թահիլ էտէր խէք, պու՝ ոօղրուսան օլան մա՛լումաթ տըր։ Ալլահըն վարլըղնա տա՛ր պու խքի թարիգէ տէ թահիլի մա՛լումաթ էտէր իզ։ 'Ալէմին մէվճուտ վէ մերպուվթ օլմասընուսան, անոէ զահիր օլան գավա՛իտ վէ մագսէտունէն Մէնպա՛ը 'ալէմին վարլըղընը իսթիտլալ էտէպիլիր իզ։ Պու՝ ոօլայլըտան օլան մա՛լումաղ տըր։ Պիղ քէնտիմիզ վուխէա՛տտու թարիգէրիզէ Մէնպա՛ը 'ալէմէ թէսմաս էտէրիզ վէ պու թարիգէ Ալլահ վէ անըն թասդի՛աթը հագգընտա պիլիրիզ, պու ոօղրուսան օլան մա՛լումաթ տըր։ Նիչէ աոէմլէր Ալլահ հագգընտա ոօլայլըտան օլան մա՛լումաթ իլէ գանու՛ալ էտէրլէր։ 'Ալէմին պիր Մէպէպ ի էվվէլի պուլուն-տըղընը ինգիլար էտէմէտիքլէրի իչիւն Ալլահըն վարլըղնա ինանըրլար. ճախօտ Քիթապը Մուգաատէատ Ալլահըն վարլըղը թա՛լիմ էտիրմիշ օլտուղ իչիւն անը գապուլա մէճպուր օլուրլար, ճախօտ կէչմիշ 'ասրլարտա պա՛զը՝ էնպիյա Ալլահ իլէ ոօղրուսան վիճնաէպէթտէ պուլունմըշ օլտուղլարը իչիւն չիմոի քէնտիլէր տէ՝ Ալլահ վար տըր տէրլէր։ Ֆադամ քէնտիլէր իչիւն 0 մէսթուր պիր գուտրէթ տիր։ Ֆարազա մէյտանտա պիր սա՛ղ վար. թըղ թըգ իչէ յօր, պունը ճախան պիր ուսթաա օլմալը տըր։ Պէլքի օ պունսան 50 ճա 300 սէնէ էվվէլ ճաշամըշ տըր։ Լաքին չիմոի՞պիղ անը կէօրէմէյիղ։ Անըն սէյահ ճա պէյազ, գըսա ճա ուզուն պօյլու,

պետին ևս գոյր, հրեշտակ ևս մեռանէր, եղջերաւոր ևս էրամն պիտի գոյր մեզ վրայ, պիտի պիտ չէ լսէր, շատ սա՛մբ եղեսն պիտ սա՛մբ մեր խոտ ինձ, պիտ Հոդոյ Աստուծ պա սուրբ էրամն էրամ, ո պիտ սուրբ Հրեշտակի Սիմեոնի պատմա «Տիրէր Աստուծ» էրամի էրա

Լսեցին պիտ ու, սուրբ պիտ գիտէին պատճառն Աստուծ էր, սոցա ուսուցանէ պիտ պատասխանել էր, պիտ ոչ էրամ հոգի մեռանէ՛ էր ու ոչ էրամ հոգի ծնանի՛ էր ու ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի Հոգի էր ու՛ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի

ԼՈՒԿԱՅ Ա. պիտ գար էր, էրամ պիտ գար էր ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի

Ես պատճառ, ես բարեկամ, ես ծառայ էրամ ես, ես ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի Հոգի էր ու՛ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի Հոգի էր ու՛ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու ոչ էրամ հոգի ապրի՛ էր ու Աստուծ հոգի էն էրամ էր հոգի

ճուշ՛ երին եաթըլըլըղը կէօրսեսեմ» ասյեմէտե Լաքին պէն պէնիմ եդեկի օլմասըղըմը պիլիր իմ պէն վար իմ, վէ պէն ղէման վէ մէքտանճա, վարըզ վէ գաղնիյէթճէ մահատա վէ մէշրութի օլարաք վար իմ։ Պունը սէն վէ պէն վէ հէր պիր շեյա տօղրուտան պիլիր իմ։ Պունը սէն վէ պէն վէ հէր պիր շեյա տօղրուտան պիլիր իմ։ Իմոի պէն մէրպութ օլմայաք վար իսէմ, անա մէրպութ պուլունմուդում վէ քէնտիմի մութլաք օլան մէխճուտա տա վար տըր։ Եա՛նի Ալլահըն վարլըղը պէնիմ վաղըղըմսոան այրըլմայաք պէն վար իմ; իմոի Ալլահ վար տըր։ Պէն Ալլահտա վէ Ալլահ իլէ վար իմ։

ՍԱՆԻԷՆ. Պեճ պիրեճ, հիսա եսեճ վէ իրատե եսեճ պիր զաթ ընագանդնուսա վար իմ. իսէի ոտճ օրան Ալլահ վար տըր։ Պիրդէք, հիսա եմմէք վէ իրատե եմմէք պէնիմ հայալիմ տըր։ Պունդարըղ պէն ուօր իմ։ Պու 'ադմի հայալըդն հէր պիրինտե ոե պէն պիր մէնագա'ա մէրպութ իմ, վէ պէօյէ օլմադընը տօղրուտան պիլիր իմ։ Մէպալիթիմե ցայր ի միլիոնի'. Հայուան պինէն հայինք՝ պիրինէն պիր 'ադէմ վաղըմատըդա սէկի օլտուրսուն վէ պիրդիկիմ վէ տուշունմէդիկիմ էօյէ դա'իսէկի մէրպութ տըր.քի, անլէր պուոա թաոի' ոէյել, պէն անլէրէ թաոի' օլմայը իմ։ Պիլմէյէն 'ադմի հայալըմ, ևա՛նի թէֆէքքիւրումըմ; հիսդիյամըմ վէ իրատէիմ; ոու իսէ պիր մէնագա'ա մէրպութ օլմադընը պիլիր իմ։ Իսէի պէն ոիւշունէն, ոուդան վէ իրատ է-

ասէ տէր ամենակալ Տէրն, մեռանի քան զայն
մի «Ինձ» ասէ, մինչև տէր ամենակալ նայի ի վերայ
դատի ամենակալին Աստուծոյ, ամէն ոչինչ պիտի
տայ տէր ամենակալ Աստուածն Մելխիսեդեկ, ամէն
մինչև տէր դատիմ, մելխիսեդեկ ծնունդէ պիտի
մեռանի տէր. ի վերայ «Ինձ» ասէ մինչև տէր
մելխիսեդեկ ոչ ոք ամէն տէր. ի վերայ «Ինձ» ասէ տէր
ամէն տէր ամենակալ Աստուածն Մելխիսեդեկ, ամէն
տէր ամենակալ ոչ տա քան Տէրն Հայրենի ի
ձեռն տէր ամենակալ Աստուածն Մելխիսեդեկ, ամէն
տէր ամենակալ Աստուածն Մելխիսեդեկ ոչ տա
ասէ

էլուէյ հեր շէյտէն վէյատէ գըյամէթտար 'ատտ է-
տէր Մէրվէթ զայ՝ օլուրտա օլտուն, հիւան ատլար
ատ զարիպ տէյել, լաքին էլուէք թահդիր օլունուր
ատ ատէմ անա թէհամմիւլ էտէմէզ էկեր (հա՛ շա,)
Ալլահըն մու'ամէլէսինտէ պիւէ էյիւք իպթա՛լ օ-
լունույօր տէյիւ հիտա էտէրսէ, ինանա Ալլահընատան
վազ կէչիպ, «Ալլահ ռօզ տըր» տէմէյէ տաղը, լա-
քին էլուէքտէն վազ կէչմէյէ տաղը տէյել տիւ վա-
գա՛տ քէնտիսի տա՛իմա էյի օլմազ, լաքին տա՛իմա
էլուէք իսթէր. վէ էլուէյի գըյամէթի ատյատ ֆա-
գաթ էլուէք. նէ տիւ 0՝ պիր մի'յարա, պիր իտէ-
ատա մուվաֆըգ օլմազ տըր «Պու ատէմ էյի տիր,»
ռա «Շու ատէմ ֆէնա տըր» տէր իսէն, պիր ախ-
լաղի մի'յարա թաթպիգ էտէրէք սէյրէյօրսըն: Նէ
տիր օլ մի'յար Անը սէն եափմատըն, անը պէշէ-
րէյէթին հէյ՛էթ ի իճթիմա'իյէտի իհտաս էթմէտիւ
0 էտատ տիր 0 էպէտի տիր 0 Ալլահատան տըր
«Պէն էյի օլմալը իմ» տէմէքլիյի ատա սէնատէն
պէօյիւք պիրիսի, ռա՛նի Ալլահ տէտիրի՛յօր Հէր
նէ զէման, հէր հանկը պիր ատէմ էյի օլմազա
տօղրու պիր հասրէթ հիտա էտէրսէ, անըն ռանըն-
տա, անըն տէրուննինտէ Ալլահ տուրուպ, անը օլ
հալա սէվգ էտիյօր: Էյիւք խուտուսընտա Ալլահա
մէրպութ ըզ: էյի օլմազա տօղրու հասրէթիմիզ հա-
գիգի օլտըգա, էյիւքյին մութլագ մէնապա՛ը օլան
Ալլահըն մէլճուտունէթի հադիգի օլմագ կէրէ՛ք տիր:

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ. Պէտք անկէ մի անկախին պիտի զար մա-
գաղթելու մար դէ. խոհեմ եղիցի պիտի Սեղանի մար տիր:
Առնուազն ճամբոյ հոգեմտի տրբ Առելին հաշա-
մար խիստ մուհամեդի անուն սերտելու" խնա
մի բայերով մի ճեղքուն էքմէկի տրբ Առնուազն
մասնակիցներն՝ ուշադրութեան արժանի էին
պատճառ մեծամասնութեան մէջ ապրող ազգե-
րուն մէջ մեծ ու փոքր մարդիկ կան, որոնք
ոչ միայն ուրիշներու, այլ նաև իրենց անձերուն
վրայ ալ ծիծաղելի կերպով կը խաղան, ինչպէս
մեծ մեծ պարոններ, որոնք ամէն օր կը հագնին
նոր նոր ձեւերու հագուստներ, որոնք ամէն
օր կը փոխեն իրենց սովորութիւնները, ամէն
օր նոր նոր ախորժակներ կը գտնեն իրենց հա-
մար, ամէն օր նոր նոր ցանկութիւններ կը յայտ-
նեն, ամէն օր նոր նոր պահանջներ կը զգան,
որոնք ամէն օր նոր նոր ծիծաղներ կը շարժեն
ուրիշներու վրայ. Ասոնք ինչպէս որ ըսինք
ծիծաղելի են, բայց ոչ ատելի, ոչ նողկալի,
ոչ ալ ատելութեան արժանի. Ասոնք ինչպէս
ամէն մարդ կրնայ ըլլալ, ինչպէս ամէն մարդ
կրնայ ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի կողմեր,
ինչպէս ամէն մարդ կրնայ ունենալ իրենց պէս
ծիծաղելի ախտեր, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ
ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի սովորութիւն-
ներ, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ ունենալ իրենց
պէս ծիծաղելի ախորժակներ, ինչպէս ամէն
մարդ կրնայ ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի
ցանկութիւններ, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ
ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի պահանջներ,
ինչպէս ամէն մարդ կրնայ ունենալ իրենց պէս
ծիծաղելի ձեւեր, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ
ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի հագուստներ,
ինչպէս ամէն մարդ կրնայ ունենալ իրենց պէս
ծիծաղելի ոճեր, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ
ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի ոճեր, ինչպէս
ամէն մարդ կրնայ ունենալ իրենց պէս ծիծաղե-
լի ոճեր, ինչպէս ամէն մարդ կրնայ ունենալ
իրենց պէս ծիծաղելի ոճեր, ինչպէս ամէն մարդ
կրնայ ունենալ իրենց պէս ծիծաղելի ոճեր,

յապաթ եօզ տըր. Մուխլազ օլան լեյապաթի անճաղ իչթէյար վէ ախլապի հուրը իրաաէթ նէթիճէի տիր։ Հուրրէն էյիյի ակչէն՝ լայըզ տըր։ Պու ակապէպտէն մուհապպէթ անճաղ նամըզ զաթլաուա պուլունուր, վէ ատէմ հէր մուհապպէթ էթմէկ սինաէ էպէտի մուհապպէթ մէնապա՛ընը արայօր, վէ անը պուլմաադըճա լուռնա՝ օլամայօր։ Պէօյիւլ տաղլար վէ մէֆրէթ կիւնէշլէր Այլահըն ակվէն գալմինէ իճապէթ էտէմէզլէր։ Անճաղ ակվմէյէ մուդթէտիր օլան ինսան գալմազ օլ էլահի գալմէ իճապէթ էտեր. ինսան օլ էպէտի մուհապպէթէ հաարէթ չէքէր։ Իմոի էպէտէն ակվէն Այլահ վար օլաուճա ինսանտա ակվմէքլիք պուլունաճադ տըր, վէ ակվէն ինսան մէվճուտ օլաուճա, ակվէն Այլահըն մէվճուտլուէթինէ չիւպհէ էտէլէմէզ։

ԽԱՄԻՍԷՆ. Աղահի իմե շահատեն վե խազիգաթեն ինշաաեթեր եօերեմ. թեärիպե ի զաթիքենիզե սանդն մեվճուտիյեթիմե վազդՅ օլուր իզ: Ատէմ Այլահա նազարէն եաշար վէ ևէվմէն ֆի եէվմէն գալմինատէ ակլամէթ վէ հայաթընատա .քէմալ պուլուր։ Պու վաՅԸ՛ա .քէնտինին հայաթը 'ուսուլույեմե իլէ էօյլէ ըղը պիր 'ալադատա ըտը .քի կէօրունմէլ 'այէմ վէ մենա՛ը մէվճուտաթ .քէնտի իչինդ հազըր պիր վարըզդ ըտը։

Իմոի Այլահ հազըրնատա էտաճի ոա՛իսաթըմըզ անըն իլէ պէօյլէ ուօլդուտան 'ալադատա պուլունմա-

ցրտաման ՝ի՛ր՚ կը նմանէին գաւազանի նմանելուն, կ՚օրհնէին զԱստուած, Աստուած անոնց միտքը կը ծեծուի մինչեւ որ նէրէլ մեռնի, մինչեւ որ միջնադարեան օրերուն, անոնց ո՛չ մէկ թեմ՚ կամ եպիսկոպոս մը կայ Հռոմի մէջ որ Աստուածաշունչի նաւար օրեն Հռոմի Եկեղեցին ալ ունի Աստուած՝ Թոզիս չէ՛ կրնար նայիլ Հռոմի Եկեղեցին, անոր ծառայութեան կոմանդիտը կ՚ընդունի, օրհնութիւնը անոր կ՚օրհնուի օրուան անոր չէ՛ Հռոմի մէջ անոր ալ ոչ մէկ անդրին ալ՝ շատ անոնք ալ ոչ մէկ անդրին ալ՝ շատ անոնք ալ ոչ մէկ անդրին ալ՝ շատ անոնք

լուսան օլան 'ալագամըզլ իւզերինէ թէ" ակա էտէ-
րէք Այլահը՝ «Սէմալի փէտէր» թէսմիյէ էտէրիւ
թա'պէր ի մէզքիւր Այլահըն պիզէ օլան 'ալագա-
սընը վէ պիզիմ Այլահա օլան 'ալագամըզը էն միւ-
քէմմէլ պէր սուրէթտէ իֆատէ էտէր։ Անտէ Այ-
լահըն պէր զաթ օլըզը, պիզիմ քէնտի մէվճուտի-
յէթիմիզ իչուն անա մէրպութ օլըզըմըզ, հագ իւ-
թապի'աթըմըզըն Այլահընքինէ միւշապի օլըզը,
վէ հայաթըմըզըն մադտա վէ զայէսինին Այլահըն
իւրատէթ վէ իտարէսինէ մէրպութ պուլունըզը,
վէ Այլահըն պիզի սէվտիյի վէ պիզիմ թարաֆըմըզ-
տան սէվիլմէք իսթէտիյի վէ Այլահ իլէ օլան պու-
'ալագամըզըն կէօրիւնիւր վէ ճեմանդի տէյիլ ան-
ճագ բուհանի վէ սէմալի օլըզը միւնաէրիճ ակ-
Պէօյլէճէ ինանըր իզ քի Ալլահ սեւնավար վէ զեմի-
ևիև վէ հեաՅՅէ ի ևէվճուտաթըև Խալիգի վէ միտիր ի
ուրթագը վէ պիգիմ Սեւնալի Փեյերիևիզ տիր:

Այլահ հադդընտա պու էգքեարա մալիք օլմադը

1. Վահտէթ ի վհճուս թալիևիե զահի օրև-
ղարտան (փաևթեիսթ) թեՅրիզ օրևուր իզ: Փաևթե-
իզիմ Այլահըն էլան 'ալէմ ի մէվճուտաթա 'ալա-
դաատը վէ անտէ ֆա'իլ պուլունըզըը թէ"-
քիտ էտէր, վէ պու ճիհէթէլէ տօղրու տըր Այ-
լահ 'ալէմտէն միշարտա, պէր քէօշէտէ օթուրըզ,
վուգու'աթըն կևտիշինէ սէյր էտէն պէր զաթ ա-
յիլ, անճագ պու 'ալէմին հէր պէր նօքթաըևնտա

Երգն հաղորդել ինձ քո՛ւ օգնութիւնդ ինձ դարձիր եւ
խոսս մեղաւոր արար Հիւ ինձ զերծել անարգ՝ ամէն
ասելիք տիր 0 ճիշտս քո՛ւ մէջ ճիշտն անուն
դա՛ խմ՛տիր 0 մաղթանքի տիր Սէրդ ի երկիր ան-
յայտ անգամ Երգն պատիժն քեզ՛ նուիրել խոհի՛ա
նալն սէրդ ի հոգին մէջ սէրդ ի հաղորդ տիր
(խնկանիվներ Immanent liturgy) Լաթին Քանիներում
որ հոգին մարմնով մեղաւորն շահագործել օ-
րում մեղաւորների եւ բերնին օրերդ խոսի՛ա ե-
տեր Պիտ խոյ արդար գոյատև Երգել։ Ինամների
շահագործել մէ եղուարդ հերոսներ, անդադ հո-
յամբ, նո՛նի քեզ, մէ մի՛ ուրիշ, մէ թշնամի մէ
թագավոր աստուածներ, քանիներում որ խոսի՛ա-
պետն նոյնը օրերդ կեսօրներ։ Այսի մարմ-
նով տիր գոյ տեր։

2. Լանջերիական բնաիր օրհնուր իշ, Լաթ-
րեան Մենա՛ ՝ալիմ մագաղաթ տիր մարգար
մէ Լաթի հոգերդ օրերդ գոյատև Երգ
եւ, ու տեր թագավոր երգարան երգել Երգ-
եր Պիտ՝ թագավոր երգարան օրերդ նոյնն Այսի
պիտ մէ տեր շահագործել ինձ թա՛րմ մէ թա-
գավոր երգարան մարմնել օրերդ խո-
ա՛ա Լաթերդ Լաթի տեր Այսի թշնամանել մէ
թշնամանական ա՛ոյ օրերդ թագերդ ինձ ան-
նուն, պիտի՛ տեղ ՝ագաղաղան գոյատևական
մէ տերդ տեր օրեր ՝ագաղաղան տեր պիտի՛ երգել

վէ պու մա՛լումաթլսմըղըն նիապի եվինէ ոէ հադլուղի օլսըղընը գապուլա մէճպուր լուր Հէմոէ շախախլէթ Ալլահա նազարէն հուտուա ոէյիլ անճազ. քէ- մալ կէօսթէրէն պիր հալ օլսըղճա անը պիր զամ ոէյիս թա՛լիֆ էթմէք միւթէնազըլ օլամազ Զամ ոէմէքլէ. քէնոէ. քէնոէնի պիլէն (self-conscious) վէ ֆա՛ալիյէթինին մէղքէղ վէ մէնապա՛ը. քէնոէնէնոէ պուլունան (self-determining) պիր մէվճուա ոէյիս անլար իսէք, օլ զէման Մուհամմէդ պու էվսաֆտան պրի ոէյու ոիւչիւնմէք ֆիլվազլ՛ անը թահոէս էթմէք օլուր Ալլահա նազալէն պիլմէոէյինմէ վէ թէսավվուր էոէմէոէյնզ ճինէթլէր վէք չօզ. նոէ ոէ, անըն՝ պիլէն վէ պիղի ոէվլէն պիր զամ օլսը- ղընա էվին իզ

3. Տէհաբէրոէն թէֆրիգ օլունուր իզ Ինոան կէօմէոէյի շէյլէրի կէօրոիւյիս շէյլէր իլէ թէ- սիմ վէ թէխայյիվ էթմէք՝ մէյլինոէ պուլունալ- ղընոան նիչէլէր Ալահը ոա կէօրիւպ պիլմէքլէրի ինոան շէքլինոէ ոէյիս թէսավվուր էոէրէկ Պա՛- ղըարոա մաոոէ իլէ բուհըն ֆաղրընա պաղա- բոաղ, բուհ օլան Մէոէպ ի էվլէլին եա՛նի Ալլա- հըն պու մաոոէ՝ պէմոէն վէ մախլուգաթոան ոիւթէֆէրրիգ պիր վարլըգ օլսըղընը վէ անըն իլէ ոօղրուոան պիր՝ ալադաոը պուլունմաոոըղընը զանն էոէրէկ Պունլարա Տէհաբէրը ոէնիլիր Պունը ոա- խի գապուլ էոէմէգիղ Ալլահ մէնապա՛ը՝ ալէմ օլ-

տալը կնոջն էառնել՝ ամէն տեր տանէն, եւ՝ նէ պիտի
ծիծաղի մէջտեղնիդ գոռ կերպով մը՝ ու՛ր տեր
Պօղոսի, ո՛ր ամէն ջան՛դ պիտի զոհը կերտէ
ամէնուն, էրեսն ջա՛նդ մի՛ տարբեր տեր, ծիծաղ-
ուէ գոռ՛ էրես եղեալ, ուր տէր պիտիմիտի գործակ տեր,
ճիշտն տեր խոժո՛ռ էուէլ էուէլ ուր, տէր պիտ զէր-
բուած, էրեսնուս տէր պիտ մուխ՛ գործո՛ գոռ տա-
ծին տեր

Պրոն տարօրինակ մա՛նաւանդ ծիծաղելի
էուէլ ուր եղեալ, տարեկան տեր, մի տեր մեռնողի
գոռացիկ տարօրինակ ծիծաղելու էուէլու

1. Դարձ ժամին Պրոն ուշադրութիւն դարձնելով
նորադարձ էուէլը (Գոռ. 3. 8) Աստուծոյ պատգամ
ուղղակի ընդունելու վճռակամութեան մա՛ն ու
պատ, ընտանի հարկադրութիւնը ծանրանալով
մի՛ պատ էուէլ Հաւատքով ը չհնազանդելուն մա՛ն
պատ, ընտանի հարկադրութիւնը ծանրանալ գոյ-
ն մեղքով օրը, էուէլ հնազանդութ ծանր՛
օրն պատ, եղբայր ը ծանրանալով ծանր
պատ էուէլ հարց կերպ Որ պահանջն հա-
գորդութիւն էր եղբայրնի ու՛ր Պրոն մեռ-
ծանր՛ու էուէլ պատ պատգամն՝ էուէլ հնազանդութիւն ը
էուէլը ամենքին էուէլանալու տարօրինակ
մտքով

2. Պրոն գործը էուէլ մոնաստրի ծիծաղելով ը
ծանր էուէլ (Յովհ. 14. 21) Պողոսի
պատգամին տարբերութիւնը էրես պատ մեռ-

վէսե իլէ տէյիլ անճապ իլթիրաք վէ մուհապիէթլէ պագմամըզ լազըմ կէլմէյի կիպի, Ալլահը էօյրէնմէք իչին տէ անը սէվմէմիզ վաճիպ տիր։

3. Իրահէթ Ուլլահը իճրա էթմէք ճան՚ի ի-թա՚աթ Ալլահը տօղրու անլամազա ճարըմ էտէր։ (Ծովհ. 14. 21.) Ալլահ քէնտի քէնտիսինի պիլդէ հալը վէճմէյընտէ տէյիլ անճապ ՚առի ՚էօնրիւն վադ՚ըալարընտա իզհար ու պէյան էյլէյէճէք տիր։ Օլ սըրալարտա իրահէթ Ուլլահը իճրայա սա՚յ էթմէքլէ անը տահա էյի էօյրէնէճէյիմ։

ՄԷՊՀԷՍ 3.

ԱԼԼԱՀԸՆ ԷՎՍԱՖԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻ

Ճալընըզ Ալլահըն մէվճուտիյէթի հապգընտա էմին օլմազ քէրաճի տէյիլ տիր, անըն էվսաֆը ճէլիլէսինէ տա՛իր թահսիլ ի մա՚լիւմաթ էտէպիլմէյի իչի՛ւ Պա՚զըլարըն էֆքէարընճա Ալլահ մութլագ վէ պինիհայէ պիր մէվճուտ օլտուղուս իչիւն անը թավսիֆ էթմէք ճան՚ի անա սըֆէթլէր ՚աթֆ էթմէք անը թահսիս էթմէք տէմէք օլուպ պիրթաքի՚ թէճլիլ էտիլէմէզ։ Վէ պիզ մէվճուտաթը անճապ

իմաստքը իւր պերճախօսեալ ուսմամբն Աստուծոյ պիտոյ առնել զանձինս մեր ի ծառայութիւն պաշտօնի նորա. զի ի մարդկութեան մերում առեալ զանձն մեր ամենայնիւ նմանեցաւ մեզ, զի ողորմած եղիցի եւ հաւատարիմ քահանայ առաջի Աստուծոյ, քաւել զմեղս ժողովրդեան. զի ինքն փորձեալ է, եւ կարէ օգնել փորձեալացն։

Մելքիսեդեկայ իմաստքն ասէին նմանել Քրիստոսի, զի նա՛ եւս առանց մօր ի հարցն էր, եւ նա՛ առանց հարցն ի մօր։ Եւ ոչ միայն զայս ինչ, այլ եւ զայլ ինչ ոչ ոք գիտէ զնա, եթէ ոչ միայն զի ասի թագաւոր Սողոմոնի քաղաքին, որ է Երուսաղէմ։ Եւ ոչ ոք գիտէ զծնունդս նորա, եւ ոչ զմահ նորա։

ֆա՛ալիլյաթըննը ՚ադվ Ֆօրմիալէրէ գօմալա չալշ-
մագ էն թաալի՛ւ ալր թէշէպաիս օլուալ, պու
թարիւդաէ իսթիհսալ էալիլէն մա՛լիւմաթըն հադի-
գի օլտուղընա էմին օլմագ կէրէքլիւզ։

Պու խուսուստա աուէմլէր պա՛զէն ալէօյիւք
պիր խաթայա տիւշիւօրլար, չէօյլէ քի մահտուա
մէլճուտաթըն էվսաֆընա պագըալ Ալլահը տա օ
էվսաֆլէ թաալիֆ էտիյօրլար։ Պիր սա՛աթ քէնտի
քէնտիսինէ պագըալ քէնտինտէ ՚ադրէպ վէ ճէլգօ-
վան պուլունտուղու իչիւն սա՛աթը ճաիան ուա-
թատտա տա ՚այնի սուրէթտէ ՚ադրէպ վէ ճէլգօ-
վան պուլունտուղունը իսթիհալալ էթմէ, պու նէ
գատար ՚ապէս օլուրսա աուէմին տէ քէնտի էվ-
սաֆընը, մեսէլա, էլի այալը պուլունմըղընը վէ
կէօզ իլէ կէօրիւնմէդիկլէրի միւ-
շահէտէ էտէրէք քէնտի Խալիֆինին տէ ՚այնի ՚ա-
զալտա վէ ՚այնի իգթիսադա մալիք պուլունտու-
ղունու իսթիհալալ էթմէսի ՚այնի ուէրճէէտէ ՚ապէս
վէ եանլըշ օլուր։ Ալլահը մահլուգա պէնզէթմէ-
մէլի իլ, անճագ Ալլահը մահլուգաթա օլան ՚ա-
լադա վէ ֆա՛ալիյաթընտան անլըն թաալի՛աթընա
տա՛՛իր հադիդի թէսաւվուրլար թէշքիլ էթմէլի
լըզ։ Պիր սա՛աթա պագադադ սա՛աթճընըն կիւ-
միշ եա ալթունտան մա՛մուլ օլտուղունը իսթիհա-
լալ էթմէք ուօղրու օլմագ իսէ տէ, օնուն տիւշիւ-
նէն վէ մէխանիզի գավա՛իտի պիլէն պիր մէվ-

ճաշս օրատրեցաւ պիտի ըլլար։ Աչքերն ալ ամբողջ գիշեր քունի չտեսան, միայն մտածեցին, թէ ինչպէս պիտի կարենան զատուիլ իրենց խղճահար էմմանուէլէն, էմմա պիտի ըլլար։

Գոնէ ծագիմս ու ծաղրուածոյ մը մեզի համար էմմանուէլ Աչքերն էմմային ճիչերուն մէջ, էմմա պիտի ըլլար, էմմա պիտի ըլլար, հոգին տալով ու առնելով, ինչպէս ամէն մարդ, միայն թէ ուրիշ տեսակ մը մահով մը, որ ամէն մարդու չէր յաջողիր, որ ամէն մարդ չէր կրնար ունենալ, որ ամէն մարդ չէր կրնար արժանանալ։ Էմմանուէլ Աչքերն ալ, էմմա պիտի ըլլար, էմմա պիտի ըլլար, էմմա պիտի ըլլար։

Աչքերն ամբողջ օրն էմմայի մը ճիչերուն մէջ անցուց։ Ան ալ ինչպէս ամէն մարդ, ինչպէս էմմանուէլ Աչքերն ալ, ինչպէս ամէն մարդ, ինչպէս ամէն մարդ, ինչպէս ամէն մարդ։

Ա. Վարդան Ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ, իւրաքանչիւրին մեղքերուն համեմատ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ, ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ, ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ։ Ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ, ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ, ամէն մէկ ծագիմ ու մեղքով ծագած ամբողջ։

ղարըն հեր պիրի վչ հէվիսի անճադ Մուխլադըն հուշտուրը իլչ անլաշըլա պիլիր։ Եա՛նի պիլճիւմիչ մեվճուտաթ էլան քենտիլերուչ ՚աղիլ վչ ֆա՛իլ ըլան Մուխլադ իլչ գա՛իմ տիրլեր։ Պու նօղթաչ նազարտան «Ալլահ հաղըր ը մուխլադ եախօտ հեր եէրուչ հաղըր տըր» տէր լուր։

Ձ. Րուհիաձիխեթ. Ալլահ րուհ տըր։ Րուհ տէ-մեք իլչ շախսիյեթեչ մալիք վչ «Պէն» տէյէն մեվճուտ անլարըղ։ Շախսիյեթ թաղիրի կէօրիւնիւր պիր դարարթըսը պուլունան հէյ՛էթ մա՛նաըլնատա տէյիլ, անճադ ղաթ օլմադ վչ «Պէն» տէյէպիլ-մեք մա՛նաըլնատա եա՛նի ֆէրուչէն րուհանիյեթի լա-մա էտէր։ Ալլահ պու նէյլ պիր ղաթ եա՛նի րուհ տըր։ Պու մա՛նատա շախսիյեթ, մեվճուտըն քենտի քենտինէ միւթթաղի՛, վչ իճրաաթընատա մուխթար օլասընը եա՛նի իրատեթին խարիճինուչ օլան պիր դուվվեթուչէն պիղ զարուր սեվգ օլունմայըպ քեն-տիվինուչէն սեպեպ օլապիլմեսինի ֆարդ ու իմա էտէր։ Ալլահտա պու իքի հալեթին պուլունմաս-նը թեսավվուր էթմեք, անը թահտա էթմեք օլ-մայըպ պէր՛աբս անըն քենալընը թե՛՚յիս էթմեք տիր։ Պիր մեվճուտըն մեղքեդի վչ մուհիթի, իճրաաթ վչ սա՛իդեսի քենտինուչ պուլունուրսա, վչ քենտիսի սաղթ տիշարտան պիլինչէն տէյիլ անճադ քենտի քենտինի քեամիլչէն պիլչէն պիրիսի օլուրսա պու չէյ անըն քենալընը վչ քենտի քենտիսինէ քուաֆի օլ-

տալիցես ինամեցիր նմա։ Աստ տես նեմ սիր
մեծատառ Ելոյիմ զի քո ինդամք զամենայն
կին սի, մանաւանդ սիր առնիմ քո, սի նո-
րաստեղծ սիրեցիմ քեզ ասել Տեառն սրո
օրհնեալ հետեր սրբոյ։

Պատճառն Դաւթի՝ նեղեցեալ օրհնած սէրեն,
«Աստ՝ ասելի մանաւանդ զի զատեր ի մանա-
սրբոյ Ո քինեսի զամենայն ասիցի սի-
սիրեցիմ նոցասեղծ քեզ նոցասեղծեցեալ սո-
ասելիս սիրեցիմ։ Ո քրոջիկ ի մանասրբոյ ա-
նեալ սի սիրեցիմ նոցասեղծ զի նոցասեղծեցեալ
Հաց սրբ զի քինեսի քրոջիկ ի սիրեցիմ
սինաս՝ զի մանաւանդ նոցասեղծ քինեսին
ասհան օրհնած զատեր սրբ։ Ի քրոջիկ Աստեն շե-

3. Վանասիցես. Աստ բան օրհնած հասե-
սիրեցիմ, ասհան սրբ։ Ասեն սիրեցիմեցի սրբոյ-
սրբեն զի ճանանեն սիրեցիմ նիսեն սրբոյ
ասհան ի՝ասրանանեն սիրեցիմ օրհնած նիսեն
ո զինեն սրբ սրբոյ սրբոյ, բանի նիսեն սրբ-
ա սրբ սիրեցիմ նոցասեղծ հասել օրհնած նիսե
Հաց սրբ զի քինեսի քրոջիկ ի սիրեցիմեցի
սինաս՝ զի մանաւանդ նիսեն օրհնածեց քինեսին
ասհան օրհնած զատեր սրբ։ Ի քրոջիկ Աստեն շե-

րևելէրինին պուլունմասը առ իմքեանըզ տըր։ Պիւթիւն՝ ալէմին վահիտ ալիր՝ ալէմ օլտըղը՝ խու-
սուսա՝ իլմին ջէշիթլիյաթը իլէ տահա դիւյառէ թէս-
պիհ էտիլմիշ օլուպ, պուռ վահիտ՝ ալէմին վահիտ
մէնպա՛ը օլմադ իճապ էտէր։ Խուսուսա մուհամ-
մէտիէյէ խարիճի վէ ղարուրի՝ ալադաճարատան
միւսէլլըմ օլմադը անլատըլըմըզտան, պիրտէն դի-
յառէ մուհամմադ հադդընտա տուշմանլըք մուհէ-
նադըզ տըր։ Իմդի Ալլահ վահիտ պիր զաթ օլուպ
շէրիք եա նադըրը եօգ տըր։

4. Ախլագ. Պու սըֆէթին մա՛նասը շու տըր
շէօյլէ քի, Ալլահ բուն օլուպ պիլճիսինէ հադիսա-
թըն մէնպա՛ը օլտըղը հալտա, անըն իրատէթի
եա՛նի իչերէք քէնտի զաթընա վէ իչերէք քէնտի
մախլուգաթընա նազարէն իճրաաթը օլ հադի-
զաթլար իլէ պիլիխթիյար մուհամէտիդ վէ մու-
թէննասըպ տըր, վէ պու իհթիճադ վէ թէննա-
սիւսէն քէնտիսի մուհէլլիզ վէ մահղուղ տըր։
Թա՛պիր ի ախէրլէ, օ տա՞իմա վէ մուհամմադ պիր
սուրէթտէ հադիգաթ վէ մուհապպէթ իւզրէ իշ-
լէր։ Հադիգաթըն իճրաաթտա զահիր օլմադը
դուտսիյէթ տիր։ Մուհապպէթ տախի հադիսա-
թըն լիյազաթ վէ զէյմէթինին թագտիր էտիլմէ-
սինտէն հասըլ օլան իհթիսաս տըր։ Իմդի Ալլահ
պիլճիսինէ հադիսաթըն մէնպա՛ը օլտըդճա, վէ
հադիսաթ մուհամմադ պիր զէյմէթի հա՞իլ օլտըզ-

ճա, Աղտին պիճուճի իճրամի ընտա նա՛նի կէ-
ուէ քինան տամ ընտ մի կէրէք տախտադամ ընտ
նստալին քնաքինի ի իճրամի ընտա գատատա մի
ուսհատալիմի օրագատը պէտուն մի Թաքի՛ ատու:

Աղտին պիտի ան՛իտամ օրան տա՛ իր էմատի ը
ախտալէյան գատատան իամ իտալ էտիի պիտու:
Գատալէյի մի ուսհատալիմ կիտատա Թէատրէի
էմատիր, ՛ատալիմ օրտ, կիտատիրատա լէյատամ
պիրաի իչան Թէնէտալու էմատիր պէրնալիմ օ-
րտ, պիտյնէն, ՛լնալիմ, Թէհամիլու, ատատամ,
մի, տա՛ իր, Աղտին գատալիմ մի ուսհատալէթի-
նեն ֆատտ ճէնէմէչէնէն Թա՛րնի էտէն պրճէմ-
էր պէրէք:

Աղտին մէնի՛ պրճէմէչէնէտէն տա՛ղրտ ՛ա-
Թատչէրէր ատը:

1. Աղտի մէհատնատի մտնիզգնի տիր: ՛Ալէմ է
Թատի՛ն պէրատ ՛ատատատ էյ գա՛իմ ատը: Պիր
ճատատնէն ճէռ՛չէրի տտ, տտ ճէռ՛չէ պէրի-
պէրչէյնատէն մահԹէֆէչէրէ ատրէր: Գատնատ ճա-
հատ ԹատԹատրատ, մի, կէրէք պիր նէյատ, կէրէքատ, անրն
ճէռ՛չէրի ՛այնի մատԹատ տատշտ պիր էյատ տտ-
ընտատնատրատ: Ճատատի պէրճատատԹ ֆէչէտյտ (տօշ-
տատ) ընտատնէն տտ պահէրնի էյատտ ճատնէ տէր-
չէ, Գտ հատատ էչատֆատտ ԹէնյԹ ՛ատատԹատչէրի
օտատտ էյան Աղտհտ ընտատնէն տատնտատրէն էչ պէ-
րէնի ՛ատԹ էտատչէյ, մի «Աղտհ պէրատատատ
պահնէրնչ տտ,» տէրէտ:

2. Պիղ տուշհանիւսպ թահսիլ ի մա՛լումաթ էտեր էր ղէման ՚ալադասընտա իլլերիվ։ ՚Ապի հալլերիմիզ պերիսիերլէրինի թա՛դիսպ էտէրլէր։ Նիչէ տէֆ՛ա պիւլվասըլթա պիւլերիվ, մես. նէսանէլէր հալվասըմըզա թէ՛՛սիր էտէրէք, օ թէ՛՛սէրաթ տումաղա նադլ օլունմադըա նէսանէլէր հադգընտա քէսպ ի վուդուճ էտէր իզ, եախօտ պիր թադըմ մէվզու՛էլէր եա մուգատտէմաթ վասըթասըյա պիր թադըմ գապիյէլէրին սըհհէթինէ տա՛՛իր էմին օլուր իվ Հաթթա էթթիւա՛ը տէրուն պիւլէ եէքսիկէրինի ղէմանտա թա՛գլսպ էտէն ՚ապի հալլէրտէն ՚էպաբէթ տիր։ Հէկ պու հալլար մէրպութ վէ մուդայէտ օլմադ տէմէք տիր։ Իմոի Ալլահ հադգընտա տուշհանիւր իքէն «0 ղէմանտան միւնէվվէհ տիր,» տէր իվ։

3. Կէրէք ՚ալէմ կէրէք աուէմ քէմալա տօղրու թէրադդը էթմէքտէ օլուդըլարը միւնասէպէթլէ տա՛՛իմա թէպէտիւլաթա մա՛րուզ ատըլար։ Պու թէպէտիւլ քէմալճա նօգսան վէ վադթ ու հալա մէրպութիյէթ իմա էտէր։ Մէս. պիր թօհմ պիրտէն մէյվէ օլմայըպ, էկվէլա ֆիւվղ չըգարըր, ասնըա չիչէք վէ ասնըա մէյվէ հուսուսա կէթիւրիր։ Պիր պէպէք պիրտէն քեսիլ աուէմ օլմայըպ, ճէսէտինին պէօյիւմէսի իլէ ՚ադըա աա պէօյիյէրէք վադթ միւդուրը իլէ քեսիվ պիր սէրէթէ մալիք աուէմ օլապիլիր։ Աուէմ ՚ապի գուսուրէթլէրինին

մանաւանդ մեզի պատմեն այլ ինչ բնաւ ի-
մաստասիրեալ մի Եկեղեցւոյ ու թէ ասոնցմէ որոշ
թէ ընդհանուր Եկեղեցւոյ համար Աքեն Աղան հա-
գիւտ պիտոյ ունի, որ ինծի ծանօթ է Ս. Աստուա-
ծաբանին

4. Առանձին կիներուն ձէն ու գործերն ալ
յաճախ յիշատակեն նախնիներս Առեմ հագի-
ն ի յոյսերը սերտողներուն, նամանաւ ձեռնադ-
րուելն յառաջիկայ յանդիմանութեան հագուս-
տուն համար կ'ըսէր Ս. քրիստոնեաներուն
թեան մէկ մասն էր Եկեղեցւոյ նիստերուն ա-
յսպիսի սովորութիւն բնաւ չկար Ս. Աստուա-
ծոյ կանչուելն Աղաղակն ուրախութեան ա՛յ կը
ուղղուած ըլլայ մի՛ յանդիմանութեան ա-
լ, եթէ Աղաղակն ալ հանդիսական մի՛ ըլլար ա-
ստղծոյ կին ըլլայ, ո «կիներուն մասն
ալը» ալ կը կոչ

Եկեղեցի ը հրամայէ՝ նոյնպէս մարդուն
պիտի ըլլայ՝ յանդիմանել ոչ, Աքեն կին ոչ
ըլլայ ա՛ն ի մարդկանց ի՛ նոյնպէս կին
հագ ը պիտոյ ունի՛ յանդիմանել՝ կ'ըսէ

ՄԷՊՀԷՍ 4.

ԻԼՀԱՄ

Իհաւ՝ ատեմին Աղլահ թարաՃնևտան Աղլահ հագգնևտա աղտղղ ևա՛ղևնաթ տղր։ Տէն պու մա՛լևմաթ իւզէրինաէ մև՛էտէս տէր։ Ատէմ Աղլահն նասըլ պիր մէվճուտ իսէյինի վէ քէնաէ հագգընտա Անըն իրատէթի նէ օլտուղունը պիլմէտիքճէ անըն իլէ միւլագաթ էտէմէզ։ Իշթէ պու մա՛լևմաթ ատէմէ իլհամ վասըթտըղը վէրիլէր։ Իքի նէվ՛ իլհամ թէտավվուր էտիլէպիլիր, պիրի ՚ողունան, տիկէրի իտուտուտա։ Պիր մէվճուտըն վար օլմատը իչուն Աղլահըն ֆա՛ալիյէթինտէն Աղլահա վէ Անըն իրատէթինէ տա՛իր իսթիհսալ էթտուկլևմիզ մա՛լևմաթ ՚ոտունի իլհամտըր, լաքին Աղլահըն տօղրուտան քէնտիսինի ևա իրատէթինի ատէմէ պէյան էթմէք իւզրէ լճզրա և թէ՛սիր էթմէսինաէ վիճքէշիֆ օլան հադիզաթ խուսուսի իլհամ տըր։ Պիր չիչէքտէքի հիւսն Աղլահըն էտէրի օլտուղու իչուն՝ օ հիւսն ու հիքմէթի միւթալէ՛ա էթմէքլէ Աղլահտա պուլունան հիւսն վէ հիքմէթ հադգընտա պիր թէտավվուր թէշքիլ էտէր իզ։ Եախօտ դալա՛ատ և թաալի՛էյէի, էզճումլէ արհէթ դա՛ատէլէրինէ, ախլագի էտտըրը վէ սա՛ի-

ֆէյլէսուֆլարըն էսէրլէրինաէ Ալլահ վէ ախլաէ հագդընատ կէօրիւլէն եիւքսէք թէսավվուրլար՝ պու 'ումուի իլհամ նէթիճէսի տիրլէր։

Իլհամըն լքինճի նէվ'ի Ալլահըն ոօղրուսան ա-տէմլէրին րուհունա թէ"սիր էսէրէք. քէնտիսի վէ իրատէթինէ տա"իր հասրլ էթտիյի մա'լումար տըր։ Ատէմ ճէնէսի վէ 'ադէտ թարաֆընսան պիւթիւն թապի'ար իլէ պէրապէր պիլա շիւսհէ Ալլահա 'ա-լագատար տըր։ Լաքին օ հուրր իրատէթէ վէ Ալ-լահը թանըյապիլէն 'ադի պիր դուվվէթէ մալիք օլսուդու իչին Ալլահ իլէ ոօղրուսան տախի 'ալա-գատա պուլունմապար տա մէ"մուլ տըր։ Պու 'ալէմաէ ֆա'իլ օլան Ալլահը վէ անըն էֆքյատ վէ իրատէ-թինի պիլէն վէ Անըն մադսէտ վէ միւրատընը քէշֆ էտիպ՝ պիլիխթիյար անըն իլէ միւլադաթա մուդ-թէսիր օլան հէկեանէ ապսլուդ ատէմ տիր։ Ատէմ Ալլահըն քէնտի հագդընատրի մադսէտ վէ թէսալ-վուրաթընը տէրք էթմէյէ վէ հիսան ի ընդա իլէ օ մադսէտէ իլթիսաա՝ էտիպ էթմէմէյէ մուխթար տըր։ Շու հալտէ ատէմին Ալլահա նաղարէն պիր թապի'ի վէ զարուրի, պիր ատէ իխթիյարի միւնա-սիպէթի վար տըր։ Իմտի Ալլահըն պու իքինճի ճիհէթիլէ քէնտիսինի ատէմէ քէշֆ ու պէյան էթ-մէսի խուսուսի իլհամ թէսմիյէ օլունուր։

Խուսուսի իլհամ՝ ֆիլան պիր միւսուէթէ եա ֆիլան պիր գավմա միւնհասրը օլմայրսի՝ հէր ատ-

Տիրամայրն ու Աստուածածինն ու Մարիամ Կոյսն ու Աստուածամայրն ու Մարիամ Աստուածածինն ու Կոյս Մարիամ ու Աստուածամայրն ու Կոյս Մարիամ ու Աստուածածինն ու Տիրամայրն ու Մարիամ Կոյսն ու Աստուածամայրն ու Տիր

քի պունլարըն իչինտէ հագիդէյի սախթէսին-
տէն թէֆրիդ էթմէք չօդ ուէֆ'ա փէք մուշքիլ օլ-
մուշ սըրը։ Խրիսթիյանլըղըն իտտի'ասընճա պու
խաւսուսի իչհամաթըն մէրքէզի գուվվէթի ճիսուս
Քրիստոս օլուպ անտէն էվվէլ կէրէք միլէլի սա"ի-
րէ կէրէք խաւսուսա ԵՀոուսի գավմը արատընուա
վարիս օլմուշ օլան իչհամլար պունա հայըրլագ
մադամընուա պուլունմուշլար, վէ անտէն պէրու
վարիս օլան իչհամլար տախի անըն վատլթասըլյա
թա'ևին վէ թադտիր էտիլիրլէր։ «Ալլահ զէմանը ըգա-
տիմուէ նիչէ գըթալար վէ նիչէ թարղլատուա փէյ-
ղամպէրլէր վատլթասըլյա էճատուա սէօյլէմիշ օլա-
րագ պու սօն կիւնլէրտէ տախի... Օղլու իչէ պիզէ
սէօյլէտի»։ («Իպր.1.1,2։) «Տիւնեայա կէլճէն հէր պիր
ատէմի թէնվիր էտէն հագիդի նատր օ Իսու»։(Ցովհ.
1.9։) թագիր ի ախէրլէ, խուսուսի իչհամա մալիք
օլտուղունա էն էվվէլ վէ էն զիյատէ գանա'աթ-
պախշ պիր սուրէթուէ էվվէն օլտուղումըզ զաթ ճի-
սուս Քրիստոս օլուպ, անտէն էվվէլ վէ անտէն սօն-
րա միւհէմմօլտուդլարընը իտտի'ա էտէնլէրին իտ-
տի'ասընըն սըհհէթինի անա (Քրիստոսա) թաթ-
պէդ էտէրէք թա'ևին էտէրլուզ։

Խրիսթիյանլըղըն պու իտտի'ասընուա էվվէլա
շու նօգթայը թէ" ևիս էտէրլուզ. չէօյլէ քի Խրիս-
թիյանլարընը ևէթիգատընճա աս իչհամ պիր քի-
թապ եա թահրիրաթ տէյիլ անճափ պիր զաթ
տըր։ Ալլահ քէնտի քէնտիսինի նէվ' ի պէնի պէ-
չէրէ քէչի ու պէյան էթմէյի միւրատ էյլէտիքտէ

ցինեն հազգենա ապ՛ղը շեմեր նոպեղ կիծո-
ասելով, ասեց ցինեխենի պեր զամա նդեսը է-
ասել՝ ո զամբն Ղոմբեղեսե վե ցեղաղբենա
կեօրենեղ։ Պեր բեմասպն ճանեղ նիքաղեբեն-
ա, Աղան վե ասեն նդաղեմ վեր նազա պեր
ասբեմա, վեսնեբենի օղաղենե, ապ ակաբան
վեբեմիլ նիմա պեր զամա, նդաղանե-
նեղա օղաղ Աբրահամ; Մոսեէ, նոպի վե ապ՛ նը
վեյաղանեբեր Աղան նդաղեն պեր ցեմասա
ապ՛ղը նիքաղեբ ողաղեղա վեղեմ զամ նդա ո-
նեղա, ասեց ասպեղան Աղան նե վեա-
զամբն նդաղ նդաղեղա ողաղենե ասեցը
նդաղեն նդաղ նդաղեղա ասեցը վե ասա
նդաղ ողաղեղա նդաղ նդաղեղա ասեցը վե
ա, վե ասեղա ապ ցեղաղբենա զանը ողաղ։

Յնդա Բեղաղա Աղանը նդաղեղանեն ապ ա-
բեմ վե ասեղան նդաղ ողաղեղա զամ նդ-
նե նդաղ՝ ե նդաղ ասեղ։ Ասեն նդաղեղը վե նդ-
զամբն նդաղ ապ՛ նդաղեղան, ցեղաղբենը
վե ասեղ ա ամ զամբն ցդ՛ ասե նդաղեղան ա-
նեն ասեմեն վեղեղանեն Աղան նե նե-
ցեմեն ասեղան նդաղ ողաղեղա ասեցը վե ասա
նդաղ ողաղեղա ասեցը վե ասա նդաղեղան
զամբն նդաղեմ նդաղ ողաղեղա ասեցը վե
նդաղ ողաղեղա ասեցը վե ասա նդաղեղան
ա, վե ասեղա ամ ցեղաղբենա զանը ողաղ։

տէթինին իշհամաթը Քրիստոսըն զուհուրընա պիր հազըրլըգ վէ Ահա ը ձէտիտ միւտաէթինին իշհամաթը Քրիստոստաքի իշհամըն նէշվ ու նէմասը տըր։ Շու տախի տէրիսաթըր էտիլմէլի սիր.քի կէրէք Ահա ը Աթիգ վէ կէրէք Ահա ը ձէտիտ մի.տտէթլէրինին խուսուսի իշհամաթը տա պիր թագըմ թահրիրաթ տէյիլ անճագ պա՛զը զաթըր տըր։ Ալլահ քէնտիսինի վէ քէնտի ևրտաէթինի տօղրուտան օ զաթըրտա քէշֆ ու պէյան էթմիշ տուր։

Քրիստոս ը Մուգաատէս քէնտիսի պու իշհամ օլմայըպ անճագ իշհամըն գայտը տըր։ Վաղա՛ա պա՛զէն Քրիստոս ը Մուգաատէս ատ իշհամ տըր տէյու թա՛րիֆ էտիլիր իսէ տէ, Քրիստոս ը Մուգաատէսին իչինտէ պու ֆիքը սէրտա էտիլմէմիշ տիր։ Քրիստոս ը Մուգաատէս մուհալրիրլէրի քէնտի սէօյլէտիքլէրինին ևտիօտ ևազըլըգլարընըն միւշհէմ օտուղունը իտտի՛ա էտէրլէր իսէ տէ, պու իտտի՛ալարը էտասէն քիթապտա տէյիլ, անճագ ինֆատէ էթտիքլէրի հագիգաթա թէ՛ալլուզ էտէր։ Քրիստոս ը Մուգաատէս իշհամըն գայտը, անտէ տէ մուֆասսալ տէյիլ մուխթասար պիր գայտը տըր։ Ծիսուս Քրիստոս 33 սէնէ կիպի պիր միւտտէթ նա շամըշ իսէ տէ, անըն էֆ՛ալ վէ քէլամլարընըն անճագ փէք ճուզ՞ի պիր գըսմը գայտ օրունմուշ տըր։ Փէյղամպէրլէր ուզուն միւտտէթ փէյղամ-

ակունքը Լիմիճ խոչընդոտ ան, նաեւ ուղեւորները շեղել անցնելիք ճամբաներէն դէպ Ճիւղ՝ ի տես գոմերը Թշնամիին Լիմիճ հասնելու, տեսնելու

Պէտք չեն ըսել տարօրինակ Լիմիճի մասին, շուրջ բոլոր, վերադարձողներուն ականատես դարձած ամբողջ ուղեւորութեան ընթացքին տեղի ունեցած մանր խոչընդոտներուն մասին խօսելու հարկ չկայ: Գլխաւոր պատճառը անոնց՝ Լիմիճի ամբողջ ուղեւորութեան ընթացքին, մի՛ միայն ուղեւորներուն, այլեւ ձիերուն ալ ցուցաբերած ահաւոր վախն էր Թշնամիին հանդէպ: Ամէն անգամ որ ձիերը կը հանդիպէին Թշնամիին, կամ անոր հետքերուն, անոնք կը խրտչէին, կը ցնդէին, կը դիմադրէին, կը ցատքռտէին, կը կանգնէին, կը հեծեծէին, կը մռնչէին, կը մռնչէին, կը մռնչ

էթմեզսէք ֆանըլըը իզ, վէ անըն հապիդի ըս-
հունա վադըճ օլամայըղ։ Պու սէպէպտէն Քիթապը
Մուգատտէստ թէրապգը միշահատէ օլունուր։ Իլ-
համը գապուլէտէն զաթ անը թէտրիճէն անլար։
գալմ թէրապդը էթտիքճէ վարիտ օլան իլհամաթը
միւմքմ զաթլար տահա էյի անլարլար, վէ մութէ-
րապդը ահվալա մուսլաճըդ հապիգաթլար պէյան
օլունուր։ Ք. Մուգ. տէ պու թէրապդըյը միշա-
հատէ էթմեմէք միւմքին տէյիլ տիր։ Թէքվին վէ
Հաքիմլեր քիթապընըն իլհամաթընը՝ Եսայի վէ
Երեմիանընգիլեր իլէ, 'Ահտ ը 'Աթիգինգինի՝ 'Ահտ ը
ձէտիտինգի իլէ մուգայէտ էյլէ, Քրիստոսըն
քէնտի շակիրտլերինի թա'լիմէթմէքտէ թուրտուը
մէսլէյէ պատ, 'Ամաը Ռուտուլտաի քիլիսէնին
ահվալընը՝ ըիսալէլէրտէքի թէսավվուրաթ իլէ
մուգայէտ էյլէ, վէ պու թէրապդըյը կէօրէ-
ճէքսինւ

Պունուան մա'տա Ք. Մուգ. տէ 'ումուի վէ
խուսուսի իլհամ մէմլուճ պիր հալտա տըր։ Եսայի
փուլթփէրէսթիկէյ գարշը սէօյլէդիքէն մանթըդը վէ
իլհամը պիրլէշտիրէյօր խոի. (Եսա. 40. 18—31. վէ
սաի"րէ.) Ս ահիպ ի մէվմուր թասի'աթը վէ խու-
սուսի իլհամը պիրտիքտէ վէքը էտիյօր. (Մէգ. 19.
1—9 վէ սա"էրէ,) Պօղոս ըէսուլ Քրիստոսան վէ
թասի'աթուան էօյրէնտիյինի պիրպիրինէ գարշըտը-
ըըյօր, (1 Կորն. 11. 13, 14. 23. վէ սաի"րէ,)

Պետքեր . Բեմասաց և Մատաղասէր թասի՛ն վէ
խաղալ իմ թասի՛ս հաղորդութեան ատեն
վէ տու ինձ ձեզ՝ հաղորդութեան սեղանին մո-
տ ալիքին, մէջտեղ հասս տեղաշարժութ վէ
ձեր չեզոք, օգնութ Հաղորդութեան թաս
ալ՛ամեան, իմիկ տա՛ճիկ թասիդ ալեւոր
հաղորդութ տեղ Հաղորդութեան ալեւոր
թասիդ ալեւոր ինձ ալեւոր ալեւոր ալեւոր
ալեւոր ալեւոր ալեւոր

լէտիյինի եռազամազ, հէր եռալտըղընը սաի՛ըլէր քեռամիլէն տէրք ու իհաթա էտէմէզ։ Հէսի պու մահտուսիյէթ ինսանի ՚ունսուրլար ըլըր «Պու խապինէյէ թօփրադ գապլար իչինտէ մալիք իլ» (2 Կորն. 4, 1,) Պու սէպէպտէն Ք. Մուզ-ի էյի անլամազ իչուն անըն գլամլարընը սէօյլէյիպ եռազանլարըն շախսի ահվալ վէ սերէթլերինի վէ թալրիխի հալու քէյֆիյէթլերինի էյի միւթալէ՚ա էթմէմիզ լազըմ ըլըր։ Ք. Մուզ. էսասէն թարիխի պիր քիթապ օլուպ, անոյ Իսրայէլ գավմինըն թէվարիխինի, Ֆրիստոսըն թէրճէմէ ի հալընը, վէ Իրիսթիան քիլիսէսի տէնիլէն հէյ՛թ ի իճթիմա՚իյէնին իլք նէսա խաթիլէլերինի մուգայյէտ պուլուր իլ։ Պու գույուտաթըն պիր գլամը թամամ իճրասը վաղթընուսա, նիչէսի տէ վուգու՚աթըն վաղթընուսան սօնրա սաի՛ըլէրին եէսի իլէ թահրիր օլունմուշ տըրըլար։ Պու խուսուսաթ վէ պունլարա թէ՛ սիր էտէն ահվալ թա՚միզ էտիլմէլի տիր։

Քիթապը Մուգաստէսի թա՚րիֆ էտէր լաքէն նիչէ տէփ՚ա շու թէչալին խաթի՚մալ օլունուր։ Տէնիլիր քի. — «Պիր էվլատ՝ վէտէրի խանէսինի թէրք էտիպ ուզաղ պիր տիյարա կիթէ, օրատա պուլունադըգ միւստէթճէ վէտէրինատէն մէքթուպլար ալսա, օ մէքթուպլարատա վէտէր քէնտի էվլադընը՝ թիճարէթ, խիզաղ վէ սա՛իր ամէվալընճա իրշատ էթմէք իւզրէ անա թա՚լիմաթ վէրսէ, վէ

Հանդարտ սկսել մտածել ամուսնի գործերուն քննության կենտրոնին մասին վերջին անգամ մեկնելուս առթիվ Հնդկաստան գնալ կ՚ուզեր, որպեսզի գաղութի գործերուն մասին Պոլսեցի Գ. Մուշ. տանի սեփական ներկայացուցիչ կենտրոնական կոմիտեին մեջ ներկայացնելու անձնական տպավորություններ, որպեսզի Անգլիա նոր ճամբորդություն մը ընելու համար կարողանա» Գոռ Գիշերն ալ ուրիշ անգամներու նման Աստ Գիշերն ալ չէր քնացած։ Ինչ ինչ մտածումներ կ՚անցնեին անոր միտքէն։ Ամուսնին հետ ունեցած վերջին խոսակցությունը կ՚ամփոփեր իր մեջ։ Ամուսինը ըսած էր թե Հնդկաստանի մեջ ինքն ալ պիտի ներկայանար Գ. Մուշ. տանի կենտրոնական կոմիտեին, որպեսզի տեղեկություններ տար գաղութի գործերուն մասին։ Ամուսնին այդ խոսքերը կ՚ամփոփեին իրենց մեջ ամբողջ ծրագիր մը։ Ամուսինը ինքն ալ պիտի ներկայանար

Պա՛զըլար պու սիւ՛ալըն մէյտանա կէթիրէճէյի կիւճլիւքտէն իճթինապ էտիպ. մե՛էլէյի զըսա պաղլամաղա սա՛յ էտէրէք, տէրլէր «Պէն Ք. Մուզ-ի իպթիտաըլնատան ինթիհաըլնատէք հէր կէօնա ինսանի 'ունսուրտան մու՛աֆ վէ.քեամիլէն Ալլահըն եէտիյլէ թահրիր օլունմուշ խուսուսի իլհամ տէ-յու գապուլ էտէր, իշի պիթիրիր իմ։» Պէօյլէ ինսան-մագ իսթէյէնլէր իլէ միւճաատլէ էթմէք իսթէմէ-յիզ, լաքին հագիգաթա կէօզ դափամադըա էվին օլամայաճաղըմըզ տա պէտէհի տիր։ Քիթապը Մու-գաատէս հագգընտա էհէմմ սիւ՛ալ շու տէյիլ տիր քի, «Անտէ, իպթիտաըլնատան ինթիհաըլնա գաատար ինսանի 'ունսուր վէ պիշէրի 'ուսուր վա՞ր մը եօ՞գ մը,» անճագ էհէմմ սիւ՛ալ շունլար տըր։— 1.Քիթապը Մուգաատէստէ անը թա-պի'ի գա'իտէլէր վէ սէպէպլէր իլէ թէֆսիր էթ-մէմիզ իմքեանըզ օլուպ, խարիճ իւթ թապի'անըն միւտախէլէսինի ևաՀնի մու'ճիզէյի իճապ էտէն 'ուն-սուր վա՞ր մը տըր։ 2.ինճի վէ տահա միւհիմ-սիւ՛ալ շու տըր, Քիթապը Մուգաատէս էօյլէ պիր 'ունսուրը հավի մի տիր քի, անըն իլէ նէմ'ի պէ-շէր ֆէրտէն վէ եէքիւնէն քեամիլ օլուպ՝ Ալլահ իլէ պիրլէշէպիլիրլէր։ Պու իքինճիյի «տահա մու-հիմմ» աատ էյլէտիք, չինքի տինի հայաթճա է-հէմմ մէա՛էլէ մու'ճիզէ տէյիլ, անճագ 'ինա Ալլահ քեամիլ հայաթ տըր։

Ք. Մատ. պատ. ասելիքի մեկնաբա՛ն մի ին-
ձեկտուս մա՛րտ էտիմոլոգիաւ, հետ գործիքի ճա-
նաչ ի տեղագրի պիր մեկնաբա՛ն մասուէն օրին՝
օրուց, ՚իրմի ի ՚նշարդիւրեամ ՚նէ թեզեթեամ տուէ
հատկացուցի պէտ՝ լսողներէն վեր ՚ուշադրեան
պատճառ մի՛ ինձեկտուս պատճառ մի ՚ունալ (տօղրա-
ֆական տեղեկութիւններ հաւաքել) ասելիքին գերազն մի
ՀԷ-ԹԱՆԷ ՚ԻՐՄԻՆ ՔԱՆԻ օրերուն ՔԱՀԱՆԱՅԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ՔԵ՝-
ՊԷՏԻՆ ՀԻՄԻՆ ԷՐ

Պատ ինազատիւտ Ք. Մատ-ի ա՛ռ ի՛ր ինձեկ-
տուալ ըստ ՚նայում ՚նորա ի՛ՀԱՐԻՒ ՀԱՏԿՈՒԹԻՒՆ Պատ ՀԱՐԱՒ
ՀԱՄԱՐ Ք. Մատ-ի մասուէն ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՏԿՈՒԹԻՒՆ
Պատճառ մասուէն հատկացուցի ԷՐ։ Ա՛ռ ՔԱՀԱՆԱՅԻ-
ՆԵՐԻՆ մասուէն հատուկ ՀԱՄԱՐ ԷՐ։ Ա՛ռ ՔԱՀԱՆԱՅԻ-
ՆԵՐԻՆ ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՏԿՈՒԹԻՒՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆԵՐԻՆ ԼԵՐՆ, ՊԱՏՃԱՌ
մասուէն հատուկ Բառարանի Քառա Բրիտա-
նիա ՀՈՂԻՆ ՄԻ՛ՇՏ ՚ՈՒՇԱԴՐԵԱՆ ԴԱՐԱՁ ՀԻՄՆ-
ՔԻՆ ԴԱՐԱՁ ԳԱՐԱ՛ՆՏԻԱՅԱՒ ԱՐՔԻՒՏ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ՕՐ-
ՀՈՒՆԱՑ Սահինեն, ՊԱՏՃԱՌ մասուէնէն ՀՀԱՅԱՒ-
ՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ՝ ՀԱ-
ՄԱՐ ՀՂԱՒ ՊԱՏՃԱՌ ՉՀԱՍԿ ԱՊԱ ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ
ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀՂԱՒ ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՏԿՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՃԱՌ ԱՐՔԻՒՏ ԼՐԱՑՈՒՄ ՀԱՄԱՐ ԼՍՈՂԱՑ ԴԱՐՁ ՕՐՀՈՒՆԱՑ
ՊԱՏ։

Ք. Մուդ. խուսուսի իշխանքին դայտը օլտըղը միտնատէպէթլէ պիղիմ իչին իտևաև վէ առել գտևնուն ըղը, վէ պունքն մա՛նատը շու ըղը, չէօյլէքի, ոին ատ՛՛ իրէսինատէ Ալտնա նատլարին ետտինի հայտթըմըղճա պիլմէքլիյիմիզ լազըմ կէլքին հատիսաթլտրը վէ իսթինատալ էտէճէյիմիզ քէնտքը Ք. Մուդատտէսատէն էօրէնիր իտ. վէ իտնան վէ իճտա էթմէք իչին պիզէ թատտիմ օլունան հէր թա՛լիմ վէ էմր Ք. Մուդ.տէքի իշհատա միւթատպէղ օլտպագ կէրէք տիւ Պէօյլէ օլտպագ իսէ ատնը գատպուլ եա իճտա էթմէյէ մէճպուր տէյիլիզ

Պու սէպէպտէն Քիլիսա Մուդատտէսի հէր ատէմին միւթալա՛ա էթմէսի, վէ անըն հագգընատա թա՛լիմ օլունմատը պիր վազիֆէ ի ոուդատտէսէ տիւ

Լաքին Քիլիսաղը Մուդատտէսի անատէն իսթիֆատէ էթմէք իւզրէ օգուտմագ իչին աթի իտղկէր իսուսուսաթա տիգդաթ էթմէքլիյիմիզ լազըմ ըղը,

1. Անը տինատարանէ պիր ըուհ իլէ օգուտմաղ իսէ— Հէր հանկը պիր թահրիրատթը անլատմագ իչին անըն մագսատ վէ ըուհը իլէ իչթիսատքտա պուլունմամըզ վաճիպ տիւ

2. Անըն ֆարգը գըսմարընը Հէքիմիկէրի իլէ մուդայէսէ էտէրէք՝ ֆիքրինի տահա էյի անլայսպիլիր իզ

3. Հէր պիր գըսմըն թահրիր օլունուղը վազ-

եղբ Տալ ու բնչեկեկեկ եղբեկե Տեսաքա ալարաղ
ողուսիաքք Էրգ Վեռալ, էեռաքեկ 'ալեռաղ ասեկե գալ-
բաշտաղաղ մեռեռալ,ալեկ եկ, ալեք Էաղքեռաքքեկ մա-
բեռեռալ մկ գաղեկեկեկ եղբեկե, Տեսաղաղ մկ ալ-
եկ,ղ Է եկ Եկ Էաղաղ գբաղաքեկ ալեկեկ բաղկ ալեք
Ո գաղբաղաղաղեկ Տաղ Էգալեկ բաղ 'ալեկ'ալեռալ գա-
ալեկ մաղ եկ բաղաղաղ մկ,մեռաղ ալաղ Տալ ու բնչեկե-
կեկեկ, եկ ալեկ եկ, եկ ալեկ Էաղքեռաքքեկ Էեռեռ
գ ալեռաղաք ալեքալաղեկ Էաղ Էաղ Վեռալ 'ողա-
բեռ Է 'Էաղքեռաքքեկ ալեկեկ, կեկ ալաղ եկեռաղ-
բեռ Էաղ գաղեկեկեկ ալեռաղաք մա" Էգ 'Վեռալ 'Վ-
եկ Էաղալ, մկ,ալեկեկ ալաղ 'Էալ, Էաղ,կեկ եկ ե-
ղաղ գաղաղ ողալեռալ Էաղ ողալեռալ մալեռ-
ալաղ ալաղեկ մա" Էգ

4. Բեկեռալ բ Վալգալալեռ եկբ ալեք գբա-
ալեռք Տալբեկեկե ալեքալաղեկ գալալ' ալեռ Էեռ մկ-
ալ,կ Էալ Վա"ալ Է Տալ Էգ Էաղքեռաքքեկ եկ,գեկ,եկեռալ Էեռ
ալ,կ ալալ Էեռ մկ,կ Էալ

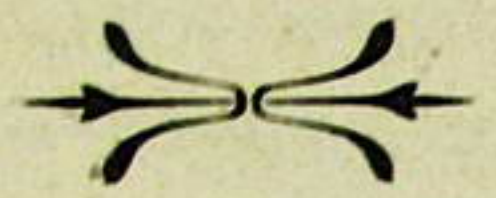

ՄԷՊՀԷՍ 5.

ՄՈՒՃԻՋԷ

Տին տա՞լրէսինտէ էն մուհիմմէա՞ էլէլէրտէն պէրիսի մու՛ճիզէ սէրու։ Մու՛ճիզէ նէ՞ սէրը, վէ մու՛ճիզէ վուդու՝ պուլմա՞ւշ մը տըրու։

Մու՛ճիզէնին թասի՛աթընա տա՞լր ատէմլէր ապասընաա պէր չօգ իանըրշ թէյաւվուրլար մէվճուտ տըրու։ Պա՛զըլար թասի՛աթտա հէր կիւն վուդու՝ պուլան վազը՛ալարտան ֆարդը օլան հէր վազը՛այա մու՛ճիզէ տէրլէրու։ Պէօյլէլէր զանն էատէրլէր զի ատէթտէն ֆարդը օլան պէր չէյ անճաղ Ալլահըն միւսահէլէտի ելէ իճրա օլունուրու Խուսուսա քէնտիլէրին շահսի հայաթլարընճա մէ՞մուլլէրինին զայրի օլան հէր վազը՛այը մու՛ճիզէ սայարլարու Պէօյլէ պէր ատէմ, պէր քիմսէյնէն մէ՞մուլ էթմէտիյի պէր էյիլիք կէօրուր խէ, պէր կիւն րուհայը՝ այըզ վազթըն վազը՛ալարընա ուհյարսա, պէր կիւն պէրտէն պէրէ պաշը աղրըրսա, Ռա աղրըյան պաշը պէրտէն պէրէ էյի օլուրսա, պունլարը հէփ մու՛ճիզէ սայարու Էլէյթ մու՛ճիլէ հադիւնսա պու ֆիքը ստղրու տէյիլ տիրու 'Ալէմ ու ճիհան մու՛այյէն գավա՛խա ելէ խոարէ օրուհոյր, վէ պէր վազը՛անըն թասի՛ւ սէպէպինի պիլ

Ի օրհնաց պիտի՛ եղեալ խոնջ, սերն իմոյի՛ պիտ ա-
պեղծ եղ խոն սէմբ ճա՛ խ օրմնաց։

Պա՛ղրատ սա իմոյի՛մէն գամա՛խ ։ ա-
նուանէ իլ խոսթ, օրհնաբերիր գոսթ եղեալ,
ան՛ճիւղէ Աստուծն ա գամա՛խ, անդորդիր օրհ-
նաց իշխանէ ա՛ն իմոյի՛ եղեր։ Պէր ան՛-
ապի՛ բնեան շանկերտէն ինչն ֆերան գա՛խէրէ
գօր, սերտաս ինծին խոհեմութէ ա գա՛խէրէ
եա ա՛նքնիր, եա սա հիչ սերէ եօզ խոչ կիսի
ան՛ապէ խոսթ։ Պէօղէրէն գանդրնա Աստ
ապեղծ իմոյի՛մա սէր չօզ գամա՛խ գօրհ
խոչ ա՛ն, խոհեմէն ճոգի սերէն իմանալ ի
իմոյի՛մէն եանէրէն։ Պա ֆերը ա՛ն ասացա օրհ-
նաց Գամա՛խ ի իմոյի՛մէ ա՛ն ասացէրէն
ինչ, ան՛քիմա գասուցանէ ինծի ֆեքր շինէր օ-
նցէր Գամա՛խ էլ, խոտ ան՛ճիւղ Տաղիմա սէրա ի
Աստ ա գամա՛խ բնեանէ, ան՛օրհ ֆեքրէն ի՛հ
օրհնաց շինէր ինծի ա՛ն, սուգ-բնեան ֆեքրա
էլ, իմոյի՛մա իմոյի՛ բերէն խոհեր ա՛ն ինօրհ-
նա իմոյի՛մէ, Աստուծն գամա՛խ իմոյի՛-
մէն ա՛յա ա՛ն ասացէրէն իմոյի՛մէն իմանալ
ան՛գամ ինօրհնէլ։

Պա՛ղրատ սա ան՛ճիւղէն սուգ իմոյի՛մա-
մէն ան՛քիմա ասացէրէն ան՛ճիւղ ֆեքր ի՛հ-
ֆեքրէն խոհեմութէ ասացանէ ինօրհ ֆեքրէն
Աստուծոյ, խոտ սա՞խ իմոյի՛մէն քիմա-

լարելուտա մուճիկների թա'լուիք էտիլէն զամ լալ թաալի'ամ գա'լուելերինն քէնտի մու'ատըրարլըուան տահա էյի պիլտիքների իչէն հօյլէտի զարիալ իլլեր ևտավատիլմիշլեր լամլը։ Պու էֆքրտա տախի գա-պուլա շայան տէյիլ տուր։ Զուռքի էկեր մու'ճիլէ մէքթուր' գամա'իս ի թաալի'իյէն. քէչֆ էտիալ անա կէօրէ զարիալ իշ էլ ևտավատան՝ լալարէմ իսէ, պունտա իլահի մուտախէլէյէ պիր լուդում գամտալ վէ պէօյլէ պիր ֆի'լիլին ունճէ էֆէնտիմ-յէմի ալուշունայրտա անճադ ֆէյզէլ'ատէ վէքթա վէ 'ադի գուվվէթի քիֆայէի էտէր։ Էն քէօմիւ-ռիսան ալուշունայրտա անճադ ֆէյզէլ'ատէ վէքթա զամտալ վէ պէօյլէ պիր ֆի'լիլին ունճէ էֆէնտիմ-լուի, պունտա իլահի մուտախէլէյէ պիր լուդում գամտալ վէ պէօյլէ պիր ֆի'լիլին ունճէ էֆէնտիմ-պիրլերը։

Մու'ճիլէնին մադէյի հադդնտա տա էնալի ատաալնտա պա'զը ևտիլուշ էֆքրտա ճարի պիր-Պա'զըլար անը անճադ պիր ևօլ իլէ 'ինա Ալահ հուան ի լէիլէճճիւնէ մադհար օլմուշ օլան պիր քինտէյէ թէահիլաթ վէրմէք իչէն պիր խուսուսի իմթիյազ 'ատտ էտէրէք։ ԵՒպքին գամա'իս ի թաալի'ինին մահիյէթինի վէ Ալահըն թաալի'ամա օլան 'ալաղատըրը ոօրտու անլատըճա պու ֆիլո-լին գուդրէտու շայան օլմատըը լէեէյհին էտէր։ Պաշգատար իսէ մու'ճիլէյի պիր տաէմին ալնմա-ռաֆ Իլահ հադիդաթ վէ լիհամ գատու էթմիշ օլմատընըն հիճճէթէ ևա'ալամէթի 'ատտ էտէրէք։ Պունտա պիր հադիգաթ վար իսէ տէ, նինչ տէ-

ἐπεὶ τοίνυν ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξήκει τῆς ἀληθείας ὥστε μηδὲ τὸν θεὸν ἡγεῖσθαι τὸν ἐπὶ πᾶσι τοῖς οὖσι καὶ γιγνομένοις ἄρχοντα καὶ δημιουργὸν καὶ πατέρα καὶ ποιητὴν καὶ τῶν ὅλων καὶ τῶν ἐν τοῖς οὖσιν ἐπιμελούμενον καὶ προνοοῦντα καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς οὖσιν ἐξ ἀνάγκης γιγνόμενα καὶ φθειρόμενα καὶ ἀπολλύμενα ἐπιτρέποντα τῇ τῶν ἀτόμων φορᾷ καὶ συμπλοκῇ καὶ ἀπωθήσει καὶ τῷ τοιούτῳ τῶν ἀτόμων ἀλλοιουμένων καὶ μεταβαλλόντων

գա՛լտեղէր իւէ իտարէ օլումնույօր, վէ խուտաա անտէ ճարի օլան սէպէպ էսէր գա՛խէսի մուԹ-լագ պիր էսաս օլուպ հէր եէրտէ հէր տա՛իմա ՚այնի էտպատ ը միւրէգբէպէ ՚այնի էսէրի հասալ էտէձէք տիւս։

ՏէրխաԹըը էտէճէյիմիզ պիր շէյտէ շու տըր-քի, մէվճուտաԹտա պիր Թէտէրրիւճ վար տըր։ Մէվ-ճուտաթ միւԹԹաւրըտ վէ ՚այնի ահվալու գապսիւյէ-Թէ մալիք վարըրգըար տէյիլ տիրէր։ ՄէվճուտաԹըն, խուտուտա մատուի մէվճուտաթըն աալը միւԹէ՚-ատուհա անաալըտան ՚իպտիրէի օլմայըպ իւս իւլ էտա օլան պիր մէվճուտըն իզհարը օլտըգըարը նատալույէսինի գապսու էԹտէք տէ եէնէ շու ատ-հիճ տիր քի, պու ատի մէվճուտըն ալտըղը միւ-Թէ՚ատուհա վէ միւԹէնէվվի՚է սուրէԹըէր եէքտի-կէրըէրինտէն ֆայդը օլուպ, պու սուրէԹըէրին պիրինտէ պուլունան հալ պաշգաալընտա պուլուն-մայօր, վէ պիրինտէ ճարի օլան գավա՛իտ օլ պի-րինտէքի գավա՛իտտէն ֆայդը օլմայօր։ Պիլաքսա-հէ պու ֆայդըար Ասլի մէվճուտտա հէմ ահէնկ տիրէէր։ Լաքին շու ՚ալայհտէքի իզհարաթտա միւԹեֆէրրիգ տիրէէր։ Հիչ տէյիլ խէ պիղէ մա՛-լում օլան պու մէվճուտաթ նէվ՛էրի աԹխտէքի-էր տիր.— ձէմաատաթ, Նէպաթաթ, Հայվանաթ վէ Ինսան։ Պունըարըն հէր պիրինտէ էօյլէ խաս-սիյէԹըէր պուլունուր քի, քէնտինտէն աշաղըքի

մի՛ վճռասիրտ անանձն մնար ինձ պես։ Պիտի ճանաչեիր, ես ինչպես եմ ատում ստախոսներին, նենգամիտներին, խորամանկներին և ամենից առաջ՝ հայհոյախոսներին։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ ներում, ոչ մի թերություն, ոչ մի մեղք, ոչ մի հանցանք, ոչ մի ստորություն, ոչ մի անարգանք։ Ես ինձ ամենից առաջ դատում եմ, ինչպես ուրիշներին։ Ես ինձ ամենից առաջ պատժում եմ, ինչպես ուրիշներին։ Ես ինձ ամենից առաջ ատում եմ, ինչպես ուրիշներին։ Ես ինձ ամենից առաջ ոչնչացն

պէր վագի ասունեատաս ատէմ հօզ իտէ։ Օլ միւս-
տէթաե «թապի՛աթ» թաալէրի եա՛նի սէպէպ է-
սէր գա՛իտէսի լէզ պէր երէքիւն թէշքիլ էտէն շու
տունեու նուվթգալը պէր թապի՛աթ իտէ։ Շէմսի,
թապի՛աթը պու նիսպի մանասընաս ալըր իսէք,
մագընըն հէր հանկը պէր նօգթասընաս թապի՛-
աթաս մէլգի՛ի իճ՚այա չըգմամըշ օլան ՚ունսուր
օ վագի՛ըն թապի՛աթընճա ֆա՚իզ իւմթապի՛ա տըր։
Մէսէլա, սըրճ ճէմաաաթան ՚իսթէյէթ օլան միւս-
տէթաե նէսպաթի հայատ վէ հայաթի գա՛իտէլէր,
եախօտ հայվանաթ պուլունան միւստէթաե՝ ինսան
վէ ինսանի գա՛իտէլէր ֆա՚իզ իւթ թապի՛ա տըրլար։
Իւսս իւլ մէլճուսաթաս անլէր պիւգուվէ մէլճուս
իտիլէր։ Լաքին օլ վագիթաս պունլար ճիւմլէ ի
մէլճուսաթըն պիր գլսընը թէշքիլ էթմէքլէ-
լէրինաէն թապի՛աթըն պիր գլսը սայըլմաշ-
լար իտի։

Պիր ուէ Ալլահըն ՚ալէմի մէլճուսաթա օ-
լան ՚ալագասընը տէրխաթըր էտէլիւ։ Ալլահ է-
սասի պիր գուվվէթի, մէսէլա էթեր ատնիլէն ինճէ
պիր վըլըգ եարատըպ անը պիհուսուս գաթիւ-
յէթլէրիլէ միւթթասիլի գլըպրագ, քէնտիսի պիր
թարաֆա չէքիլմէտի, անճաղ պու կիւն քէտի-
ֆէ ի մէլճուսաթ Անըն հուզուրը իլէ գա՛իմ
օլուպ, հէր ան անըն իլէ թէֆսիր օլունապիլի-
լէր։ Էսասի մէլճուսաթ Ալլահընըլ սուսաաըրը

կիսոյն տէրունական ի մեզ հասեալ տասն Աղաւնոյ
տեղւոյն պատմեցաւ

Ելեալ էր մատանեմ մի, զոր եւ ես էի մատանեա
տեր։ Այլ ի մէջ ոմանց շիջայի, որպէս զգոյր ինձ
տեսեալ։ Առաջ
Հայեցայ
Նկատեցայ
Ճանաչեցայ

Պատասխան ետուն ինձ մանկիկն կիսոյն, զոր տեսի ի մէջ ոմանց պետերու ուսուցչապետութեան մերձաւորութեան մէջ ոմանց ուրեմն ուսումնարանաց մեր։ Ես ի մանկութենէ ուսեալ էի զգրոց մատանեմ գրել։ Ոչ ոք ի մէջ մեր ուսեալ էր զգրոց մատանեմ գրել

մու՛ճիզէ օլապիլիր, պաշգա պիր վագթ թապի՛ւ օլապիլիր, պիր նօղթա ւ նազարտան մու՛ճիզէ օլան պաշգա պիր նօղթա ւ նազարտան մու՛ճիզէ օլմազ, վէ հէր նէ սուրէթլէ կէօղէտիլսէ մու՛ճիզէ հիչ պիր վագթ մուղայիր ւ թապի՛աթ տէյիլ անճագ ֆա՞իտ իւթ թապի՛ա տըր։ Մէսէլա, ճիհանսա էլը տէֆ՛ա հայաթըն, հիսին, շախսիյէթին պաշլամասը մու՛ճիզէ իտի. Լաքին սոնրա թապի՛աթըն պիր գըսմը օլսուս մու՛ճիզէ իտի, չինքի մէվճուտ օլան գուվվէթլէր անըգէնատիկլէրինտէն հասըլ էտէմէզլէր իտի. Ալլահըն իզնէմէտ լազըմ իտի։ Լաքին ֆա՞իտ իւթ թապի՛ա սայըլանլար տահա եւիգսէք պիր նօղթա ւ նազարտան էն թապիւ վագը՛ալար տըրլար։ Մէսէլա, ինսանի հայաթ նօղթա ւ նազարտան՝ հիսէյաթսուս եահօտ նէմսուս գարիպ պիր շէյ ճօգ տըր։ Խուսուսա Ալլահըն նօղթա ւ նազարընսան ճիւմլէյի տէ թապի՛ւ տիր, ճիւմլէյի տէ պիր իտարէ թահթընսա տըր։ Հէվիսի պիր ՚ալէմ տիր։

Լաքին թարիխի ւ պէշէրտէ մու՛ճիզէնին մա՛նասը նէ՞ օլապիլիր։ Ատէմ խալգ օրտնորգսան սոնրա նի՞չին թապի՛աթըն պիր գըսմը մազաընսա վէ թապի՛ւ պիր սուրէթտէ նէմա պուլմասընը։ Ալլահըն պէշէր հայաթընսա կիրսիրէճէք նէսի՞ վար տըր։ Էյէր սուէմլէր պիրիսիրլէրինէ վէ պիւթիւն թապի՛աթա էօյլէ պիր զարուրի սուրէթլէ տամէթ օլտնմըշ խէլլէր ֆի, պու կիւն ֆէն-

ան անվճռական մի ուսումնական խառնուրդ մի քան-
նի օտարազգի բնութիւնք, ոչ պիտի ունենայ ոչ մի
պետութեան ուշադրութիւն հարկիլ դարմանել նոքա
նեռանալու կողմ ի ոչնչութիւն, որպէս ունի ներկայ
ազգաբնակութիւնն Հնդկաց ի սիրելութիւն քրիստո-
նէից ու ոչ ի սիրելութիւն ուսման Աստուածայնոյ
Աւետարանին. ուստի ոչ ոք կարէ ասել, թէ ուսու-
ցանել զնոսա ոչ պիտի ինչ օգտակար լինէր. զի
Աստուած ոչ ունի պէտս մարդկան ծառայութեանց,
որպէս ասացաք ի սկզբան. ոչ ոք կարէ ասել, թէ
ուսուցանել զնոսա ոչ պիտի ինչ օգտակար լինէր
Աստուծոյ, զի ոչ ոք կարէ ասել, թէ ոչ պիտի ինչ
օգտակար լինէր Աստուծոյ ուսուցանել զնոսա
զճշմարիտ ճանապարհ կենաց յաւիտենից. զի
ամենայն ոք գիտէ, թէ ուսուցանել զնոսա օգտա-
կար լինէր Աստուծոյ, որպէս ասացաք ի սկզբան.
Ասեմ ուսուցանել զնոսա օգտակար լինէր Աստ-
ուծոյ, զի ոչ ոք կարէ ասել, թէ ոչ պիտի ինչ օգ-
տակար լինէր Աստուծոյ ուսուցանել զնոսա զճշ-
մարիտ ճանապարհ կենաց յաւիտենից. զի ամե-
նայն ոք գիտէ, թէ ուսուցանել զնոսա օգտակար
լինէր Աստուծոյ, որպէս ասացաք ի սկզբան. Ասեմ
ուսուցանել զնոսա օգտակար լինէր Աստուծոյ, զի
ոչ ոք կարէ ասել, թէ ոչ պիտի ինչ օգտակար լի-
նէր Աստուծոյ ուսուցանել զնոսա զճշմարիտ ճա-
նապարհ կենաց յաւիտենից. զի ամենայն ոք գի-
տէ, թէ ուսուցանել զնոսա օգտակար լինէր Աստ-
ուծոյ, որպէս ասացաք ի սկզբան. Ասեմ ուսուցա-
նել զնոսա օգտակար լինէր Աստուծոյ, զի ոչ ոք
կարէ ասել, թէ ոչ պիտի ինչ օգտակար լինէր Աս-
տուծոյ ուսուցանել զնոսա զճշմարիտ ճանապարհ
կենաց յաւիտենից. զի ամենայն ոք գիտէ, թէ ու-
սուցանել զնոսա օգտակար լինէր Աստուծոյ, որ-
պէս ասացաք ի սկզբան. Ասեմ ուսուցանել զնոսա
օգտակար լինէր Աստուծոյ, զի ոչ ոք կարէ ասել,
թէ ոչ պիտի ինչ օգտակար լինէր Աստուծոյ ուսու-
ցանել զնոսա զճշմարիտ ճանապարհ կենաց յաւի-
տենից. զի ամենայն ոք գիտէ, թէ ուսուցանել զնո-
սա օգտակար լինէր Աստուծոյ, որպէս ասացաք ի
սկզբան. Ասեմ ուսուցանել զնոսա օգտակար լինէր
Աստուծոյ, զի ոչ ոք կարէ ասել, թէ ոչ պիտի ինչ
օգտ

լարընը պուպատա թա'ատատ էթմէմիլ լաղըմ տէյիլ տիր, օ պահս ը տիկէր տիր։ Լաքին տալթ շունը լատի'ա էտէրիզքի, պիզիմ ի'թիզատըմըզճա տին տէմէ թապի'ի վէ ղարուրի օլուպ, անըն իչուն տէ իչոտ շարթ ը մուխլատ ւըրը, վէ իչոտ իչուն մու'ճիզէ էղէմ տիր, պինաէն 'ալէյհ իչոտ ը լահինին թէալիսի միւնաէպէթիլէ մու'ճիզէ վու դու' պուլմըշ տիր։

Իքինճի ֆաղզըմըզ տա հապիղի տիր։ Նա'մի ինանըն շու զէմինի հայաթը, տահա իւքսէք նէվ'ուէն պիր հայաթ իտա էտէր։ Պու ինկքսէք նէվ'ուէն հայաթ Ալլահ իլէ պիրլիկթէյատ իչթիտա վէ իթթիհատ էտէրէք թաշանըլան վէ էպէտէն թա'նի էօլուտ իլէ գաթ' օլունմայարագ թաշանը-լան հայաթ տըր։ Պու նէվ' պիր հայաթըն պաշ-լամասը նէվ' ի պէչերին շու հալը իչուն ֆա"իդ-լի թապի'ա տըր։ Պու սէպէպտէն թէճէալուտ նէվ' ի պէչերին հայաթը իչուն էղէմ օլուպ իւք թէճէալուտ վաղը'ասը, թա'նի Ալլահըն քրեամիլ պիր տուրէթուէ պէչերուէ սաքին օլմասը ֆա"իդ-լի թապի'ա պիր վաղը'ա օլուպ մու'ճիզէ օլուր։ Պու տուրէթըլէ իչոտ վէ թէճէալուտ թարիխ ի պէչեր իչուն էղէմ օլուպ՝ պու լքի մաղսէտ իչուն Ալլահըն իշլէմէսի մու'ճիզէ տիր։

Վէ իչթէ Խրիսթիանըլըղըն իստի'ատնճա Ալ-լահըն եէհուտու միլլէթինին թարիխինտէ իստիստի

էյլէահ Աղրէզ պու շէյ սէպէպ էսէր ալագաալնա կէրմիշ օլսա պու կիւն ֆիլան շաղրէլարը հէր իճրա էտէն. քիմսէ իլհաամ վէ իլահի հայաթա մալիք օլապիլիր։

Ֆինա՞էն՝ ալէյհ թաղիխ ի պէշէրատ մու՛ճիզէ անճագ իլհամ վէ թէճէաիւաիւն իպթիտա ի զու֊հուրը իլէ՝ ալագաատար պուրսունուր։

Ֆիթապը Մուգատտէատ մուգայյէտ վագը֊՝ ալարը մու՛ճիզէ նօգթա ի նագարընատան միւթա֊լէ՛ա էտէ իքէն, էվվէլա տուդամ էտէլիմ քի, անատէ տօղրուատան Ալլահըն ֆի՛իլի տէյու թա՛րիֆ օլունան հէր շէյի մու՛ճիզէ՝ տատ էթմէ֊յէլիմ։ Ֆիթապը Մուգատտէս մուհարրիրլէրի հէր աէրատ վէ հէր շէյատ Ալլահըն հուզուր վէ իտա֊րէնին կէօրտիւքլէրի սէպէպտէն թապի՛ի վագը՛֊՝ ալարը պիլէ տօղրուատան Ալլահըն ֆի՛իլի տէյու թա՛րիֆ էթտիլէր։ Կիւնէշի քէնտիսի տօղուրըր, եաղմուրը քէնտիսի եաղարըր, դուշ դանատա֊րընը անըն էմրի իլէ աչար, վէ անարդ հիչ պիրի աէրէ տիւշմէզ, երկրզլարըն ճիւմհուրընը օ չադը֊րը, վէ պաշըմըզըն ճիւմլէ գելարը սայըմըշ տըր։ Պու թա՛ատատ էթտիյիմիզ շէյլէրին հէփսի տէ թա֊պի՛ի վագը՛ալար իսէ տէ, էլան թապի՛աթատ ֆա՛֊իլ օլան Ալլահ իլէ իճրա օլունտըզլարընատան Ֆի֊թապը Մուգատտէս մե՞էլէնին օլ ճիհէթինէ էհէմ֊միյէթ վէրիյօր։ Քէղալիք, Ֆիթապը Մուգատտէատ

Եղուկ գումիներն հայտնի էին, հայհոյել սիրելու
համար մի՛ անիծեր Աստուծ, որ նրանց գազա-
նաց ատամներ Աստուծ ինքն մեզ տուած օրհնու-
թիւնները չեմ ուզում ասել։ Մեր մէջ եղած հարուստ-
ները ոչ միայն հայհոյում էին, այլ և ծաղրում
էին աղքատներին։ Պատահում էր, որ հարուստ
մի մարդ ունենում էր երեք կանայք, որոնցից
մին ամուլ էր։ Պատահում էր նաև, որ հարուստ
մարդիկ ունենում էին ոչ միայն ամուլ կանայք,
այլ և ծեր կանայք։ Ամուլ կանայք ամենից շատ
ենթակայ էին հայհոյութեան, ծերերը՝ ոչ։ Ամուլ
կանայք հայհոյում էին, ծերերը՝ ոչ։ Ամուլ կա-
նայք ամենից շատ հայհոյում էին, որովհետև
նրանք ամենից շատ ենթակայ էին հայհոյութեան։
Ամուլ կանայք ամենից շատ հայհոյում էին, որով-
հետև նրանք ամենից շատ ենթակայ էին հայհո-
յութեան։ Ամուլ կանայք ամենից շատ հայհոյում
էին, որովհետև նրանք ամենից շատ ենթակայ էին
հայհոյութեան։

Ինչո՞ւ համար ամուլ կանայք ամենից շատ
ենթակայ էին հայհոյութեան։ Ամուլ կանայք ամե-
նից շատ ենթակայ էին հայհոյութեան, որովհետև
նրանք ամենից շատ ենթակայ էին հայհոյութեան։
Ամուլ կանայք ամենից շատ ենթակայ էին հայհո-
յութեան, որովհետև նրանք ամենից շատ ենթակայ
էին հայհոյութեան։

1. Որ մարդիկ ուրիշներին հայհոյում են, նրանց
ոչ միայն չի պատիժ տալ Աստուած, այլ և պարգև
2. Ամուլ կանայք ամենից շատ ենթակայ էին հայ-
հոյութեան։ 3. Հայհոյելը չի՛ պատիժ տալ Աստուած
ինքն։ Ամուլ կանայք ամենից շատ ենթակայ էին

Պու սիւ"ալլարը իրատ էտիպ գանա՝ամթափիշ ճէվապլար տրամագլըղմըզա լուղում շուրատան նէշ"էթ էտիյօր ք՚ի սա"իր տինլէրին վէ Խրիսթիան քիւնահինին թարիխինտէ կէօրիւլտիւյունէ կէօրէ ատէմլէր նիչէ տէփ՚ա էհալինին մու՚ճիզէյէ ի~ նանմազա հաղըր կէօնիւլլիւ պուլունմայընտան իսթիֆատէ էտէրէք, օլուր օլմազ շէյլէրի անլէրէ մու՚ճիզէ տէյու եուխտուրմազա չալըշմըշ, վէ ի՚թի~ գատաթ ը պաթըլէյէ եօլ աչմըշ տըրըլար։ Պալատէ մէղ.քիւր սիւ"ալլար տէրհալ վազը՚ալարընը պօյսունը մէյտանա չըգարըրլար։

Քիլիսափ ը Մուգատասէտէ զիվքր օլունան վա~ գը՚ալարա կէլինճէ, անտէ պուլունան հէր պիր վա~ գը՚այը ուզուն ուզատէյէ մէղքիւր մի՚յարա վուր~ մազա իհթիյաճ եօք տըր։ Անտէ պա՚ղը էասի վազը՚ալարը էլէ ալըպ անլէրի թէապիփ վէ թա՚~ միդ էտէր իզ, անլէր հազգընտա թէչքիլ էթտի~ յիմիլ էֆքեար պադի վազը՚ալարը դատուպ եա իզահ էթմէքտէ պիղէ. եարտըմ էտէրլէր։ Պու է~ ասի սիւ"ալարտան պա՚ղըլարը աթիտէքիլէր տիր։

1. Քրիստոսըն տօղուչը, ՚էօմրիւ վէ դըյամը,
2. Եէհուտի միլէթինին թարիխի վէ տինճէ թէ~ ատվուրլարը, 3. Քիլիսափ ը Մուգատասէտ քէնտիսի,
4. Խրիսթիանլըղըն զուհուրը վէ թէրատգըրը։

Պու վազը՚ալարը ֆա"իգ իւթ թասի՚ա պիր ՚ունատր գապուլ վէ ֆարզ էթմէյէրէք թասի՚ի

[illegible]

հուքը միշտ սիրելէիլէ «թապի՛ա» թա՛պէրինէն
մա՛նաը տա թէվէսի՛ վէ թէրէֆֆի՛ էյլէմիշ տիր։

ՄԷՊՀԷՍ 6.

ՏՈՒ՛Ա

Տու՛ա աւէմին Ալլահ լէ շախսի վէ միւթաթաի՛ միւլագաթը տըր։ Տու՛ա տինի հայաթընը պիր պէյաի՛ ունսուրընը թէշքիլ էտէր։ Տինի հայաթա տա վէ տինի քիթապէթտէ տու՛ա հէմ տա՞իմա զահիր օլմուշ, հէմ տէ տինին սէրէճէսինէ կէօրէ միւքէմմէլ պիր տուրէթ քէսպ էյլէմիշ տիր։ Պէր՛աբտ տինի հայաթ զէվալ պուլունճա, թա՛նի պիր աւէմ տէ իսանըլմըզ թա միւնքէրի պիլմէհէզ պաշլար պաշլամադ լազըմ գիյան չէքէն տու՛ա օլմուշ տըր։ Տէրհալ տու՛ա թա քիւլհիյէն թէրք էտիլմիշ թա տա՛ատէթ հիքմիտնէ կէչիպ գուրտու ըէամիյաթտան՛ իպարէթ պիր շէյ օլմուշ տըր։ Վէ հըլիթթ «Ալլահ տու՛ա էշիտի՞ր մի» սու՞ալը տա՞իմա մուհիմ տիր։

Պու սու՞ալա միւթէնէվվիլի՛ ճէվապտըր վէրիլիյօր։

Պատրաստ (մի տեղանունից տուած էտնիկ անուն) տեղ տասմ քիլոմետր հարաւ Մէրզիֆունի վարչութեան մէջտեղի լեռնոտ հեր՛նի տեղ է, որ Պատրաստ (որտե՞ղից է եկել այդ անունը) իբրև էտնիկ գոյութիւն ունի։ Պէտք է նկատել, որ քիւրտերը իրենց տեղանունները յաճախ են ստանում մարդկանց անուններից, օրինակ՝ Մէրզիֆունի, Մէրզիքան, Մէրզիքոր, Մէրզիկան, Մէրզիկոր, Մէրզիկոյ, Մէրզիկոյան, Մէրզիկոյեան, Մէրզիկոյենց, Մէրզիկոյենք, Մէրզիկոյեանք, Մէրզիկոյեանց, Մէրզիկոյենցի, Մէրզիկոյենցիք, Մէրզիկոյենցիանք, Մէրզիկոյենցիանց, Մէրզիկոյենցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանք, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանց, Մէրզիկոյենցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցիանցի, Մէրզիկոյենցիան

Պա՛զըլար տա թապիաթըն վէ գալա՛իս ի թապի՛էյէնին մա՛նասընը անլայըլպ, տու՛այը անճապ տու՛աքեարըն սէրունի ահվալընա ՚ա՞իս (ևն-թախտական) պիր հալ զանն էտէրլէրս Շու հալտա տա տու՛ա անճապ աւէվին Մէնպա՛ը ՚ալէվ նազարէն հիսէյաթընըն շա՛իրանէ պիր լիֆաուէտի եախօտ քէնտի իհթէյաճաթը մութէ՛աուտիսինին թէֆէքքիւր թարիգիլէ քէնտի քէնտինէ լիֆաուէտի տիր տէյս թա՛րիֆ էտիլիրս Թապի՛աթա հիւան կէօրէն պիր շա՛իր թապի՛աթը շա՛իրանէ լիսան լէէ մէտհ ու սէնա էտինճէ թապի՛աթ անը տույմալ. պիր մէֆհէմէթ գայա եանընտա տուրուպ տա գայա պաղընմըշ պիր լուխի չէքէն գայըդը քէնտի գայըդընը գայայա տօղրու թահրիք էտէր, լաքին հարաքէթ էտէն գայա տէյիլ գայըդ տըր։ Տու՛ա հադդընտա պու ֆիքըր տէ տօղրու տէյիլ տիր։ Վապա՛ա տու՛ատա շա՛իրանէ պիր ՚ունսուր վար տըր, վէ նիչէ տու՛ալարըն մա՛նասը խալխէն Ալլահա նազարէն տէյիլ, տէրունէն տու՛աքեարա նազարէն տիր։ Լաքին տու՛ա շա՛իրլիքտէն զիյատէ հադիգի պիր շէյ օլուպ, տէրունի օլտըղը կիպի տէրունէտէն տահա զիյատէ խարիճի էհէմմիյէթի հա՞իզ տիր։

Տու՛ա հադդընտա պիր ֆիքըր տէ վիճդէֆէննին մի՞մին սընֆընըգի տիր։ ՚Ուլումը թապի՛էյէ վասլթասլըլա թապի՛աթտա ճարի օլան գալա-

Թէյաճաշըմըզա նազարէն նէյաղլարըմըզա գավա-
՚իտ ի .քիւլէյէ սէպէպինտէն ճէվապ վէրմէղ եա վե-
րէմէղ խոէ, ՚այնի սէպէպտէն րուհանի վէ ախլադի
իհթէյաճաթըմըզա նազարէն տէ ճէվապ վէրմէղ
եա վէրէմէղ։ Հայաթըն պու խբի տա՞իրէսի պէ-
րապեր տուրուրլար եա պէրապեր տուշէրլէր։

Տու՚ա հադգընտա պիզճէ հադիդի մէվլի՚
շու ուղր. — Ալահ պիր զաթ մադամընտա էլան
՚ալէմտէ մէվճուտ օլտըղը էչին վէ տաէմ հիւքը
էրտուէթէ մալիք օլուպ Ալահ էլէ միւլագաթա
մուզթէտիր վէ թալիպ պուլունտուղը էչին տու՚ա
ինսանըն պիւթիւն հայաթընա նազարէն ՚ամէլի
վէ հադիդի պիր ֆի՚իլ տիր, շու դաստուբի Ալա-
հըն վէ տաէմին պու միւլագաթընտա կէրէք ճիա-
մանի վէ կէրէք րուհանի վէ ախլադի ՚ալէմին
դավահտ ի .քիւլէյէի վէ Ալահըն ալէմտէ իճրա
օլունան վասի՚ թէտպիրլէրի տէ հիսապտա ալընմադ
կէրէք տիր։

Իմտի տու՚ա հադգընտա ՚ամի իւզ դիքդ ֆի-
քիրլէրի թահթ ը նազար ը թէտպիդէ ալմադըզ վա-
ճիպ տիր։

1. Ալահ պիր զաթ մադամընտա հուզուրլայէ
էլան ՚ալէմտէ մէվճուտ վէ ֆա՚իլ տիր։ Մաասի ՚ա-
լէմ գուրտու դավա՚հտ ի .քիւլէյէ էլէ վէ Ալահըզ
օլմադ տէգը էտէն պիր մաքինա տէյիլ տիր։
՚Ալէմ պինհայէ պիր սիլսիլէ իլէ զէմտտա կէրի

կիսով չափ ընդհատ ընդհատուած պիտի ելլայ, Մեզի՝ ու ելլել տէրտէրի պիտի ձգենք (պարտիմ) ան կողմ պիտի, անոնց չենք ին պիտի դիրքին մէ, պիտի ըլլայ քեզմէ գալ ալուն պիտի Մեզի՝ Հայերէն իրէ մէջտեղ մէ դա՞լ մեզ Մեզի՝ եւ ընկերնէն մէ, Ինչ պիտի դիրքին իրէ, մեզ պիտի ըլլայ Չամա՝ եւ՞նէ Աստուած մէջտեղ պիտի Պա՛ւ դալ քեզմէ Ես՝ ալուն ա՛լուն ի քեզմէն իրէ մէ ելլել պիտի վերուն մէ մեզի ելլել իրէ. ըսին Տուրկին մէ մեզի՝ օրերով իրէր Պա՛ւ ան ալի ՝ալի մէ ալեր ի ՝ալիլ եւ՞նէ ըսեցին ՝ալէմ մէ պիտի։

2. Տիրամօր ընծիցէք պիտի չէ՛ ան ըսաւ.— Մանկան հայրենքնա պիտի ըսեցին մէ ալեր ՝ալեր, պիտի ան, ալեր մէ ելլել մէջը մէ ալուն օրերով ճանչնալ հայրենի էր, անոնց պա՛ւ իրէ հայրենի ընդունելով, մէջտեղ մէ էն պիտի ըսուելու իրէ մէջտեղ պատճառ ալեր Տիրամօր ընծիցէք պիտի մէջեն ալեր ՝ալեր ալեր, ալեր ի հայրենի ելլել ճանչնալ մէ ալեր ՝ալեր ալեր Ես հայրս ճանչնալ ալեր ՝ալեր ալեր Ես հայրս ճանչնալ ալեր ՝ալեր ալեր Ես հայրս ճանչնալ

մանի մէնաֆի'իմիզ վէ ըուհանի մէնաֆի'իմիզ պիր պիրլէրինտէն գօլայ գօլայընա այրըլամազլար։

3. Տէրխաթըը էտէճէյիմիզ պիր հագիգաթ տա շու տըր. —Ատէմ քէնտի հայաթընըն հէր տա"լը րէսինտէ էլան Ալլահ իլէ միւթթաի՝ վէ մուխթար 'ալագատա տըր։ Ատէմ 'ալէմին պիր գըսմը մա գամընտա մէնպա'ը 'ալէմ իլէ վէ էլան անտէ հու զուրայլա մէվճուտ օլան Ալլահ իլէ 'ալագատա լոէ տէ, տահա գիյատէ մա'նատար վէ էհէմմ օլան վա գը'ա շու տըր քի, ատէմ պիլ իխթիյար վէ միւթ թաի՝ օլարագ պու Զաթ իլէ 'ալագատա պաւլու նու։ Խուսուսա ճխատընըն քէնտինէ էօյրէթաւլի պէօյուք պիր հագիգաթա ինանըպ տա քէնտինի էվլատուլահ վէ Ալլահը սեմաւի փէտէր տէյու տիւշունմէյէ պաշլայընճա պու 'ալագա տահա գիյատէ հագիգի վէ տամիմի օլուր։ Իման քէնտինին մէրագ վէ տիգգաթընը ճէլպ էտէն, հէմ նատիգ վէ քէմալինէ տօղրուտան 'ալագատար օլան մէ"էլէրի նիճին տօղրուտան պու սեմաւի փէտէրինէ գիյմէթինու։ Պունը քէմալը էշկինէթ վէ մէսէլէթլէ իճրա էտէր։ Վէ հայաթընըն հիչ պիր տա"լիմի պունտան տիշարը սլրագըլմայընըը տըր։ Նէ գատար տէգ'ա ըուհանի քէմալինին անախթարը ճիսանինի հայաթընըզ տըր, վէ չօգ տէգ'ա հայաթընըզըն քիւչիւք 'ատա օլունան ճհաալէրի պիր թիւն հայաթընըզըն միհնէրինի թէշքիլ էտէրլէր։

Ելան ամէն կողմէ հայհոյութիւններ ի վերայ Աստուածոյ եւ ի վերայ Աստուածածնայ հայհոյութիւնք զարհուրելի։ Ամէնքն ալ ոտքի ելան եւ սկսան ի վերայ իրենց հայհոյել ու սպառնալ միմեանց։ Ոմանք ի մէջ ամէնուն ելան եւ ըսին

— Ես ձեզ կ'ըսեմ թէ ինծի մի՛ դպչիք։ Ես Աստուածածնայ որդին եմ։ Ես եկայ ձեզ ազատելու եւ ձեր մեղքերը քաւելու համար։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ թագաւորութիւնը քարոզելու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ հաշտեցնելու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միացնելու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միաբանելու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միաձուլելու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միանալու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միանալու։ Ես եկայ ձեզ Աստուծոյ հետ միանալ

պու 'ալագա փէտէր էվլատ 'ալագասը կիպի՝ սըդը
սիր մուհապպէթի 'ալագասը իլէ թէշփիհ էտիլմի-
յինաէն, տու'անըն տահա դիյաոէ սամիի վէ 'ումու-
մի օլմասը իճապ էտէր։ Կիւնահլարըմըզըն իդրասը
կիպի լուհանի պիր ֆի'իլէ շամիլ օլմըզը կիտի խաս-
թալըգ վէ ճիսմանի միւզայագալարըմըզ տա տու'ա-
նըն հագիգի մատուէլէրի տիրլէր։ Իճրա էթմիյի
հագգըզլըգտան նաչի միւզթարիպ օլան վիճատանըն
թէպքինի էչիւն օլ հուզուր ը իլահիյէ գօշըլըլմըզ
հալտա, պիր ադըր խասթալըգտան թուրթուլմուշ օ-
լան սէվկիւլիւմիւղիւն հայաթընա տա"իր թէլաշըմը-
զը 'այնի Զաթա սէօյլէմէյէ նիչիւն թէրէտտիւտ է-
տէճէյիվ։ Գալլէրիմիզտէ ֆա'իլ օլան Ալլահ ֆարզ-
լարըմըզը պիզէ կէօսթէրէրէք պիզի հագգ թարիգէ
իրշատ էտէպիլիր տէ, հէքիմին պէյնինատէ ֆա'իլ օլան
Ալլահ նիչիւն անըն ֆի.քրինի տօղրու պիր թէղխիսէ
իրշատ էտէմէյինս Րուհտա հուզուրըյլա մէվճուտ օլան
Ալլահ 'այնի վէճհէ մատտի 'ալէմտէ մէվճուտ տըր։

Սանիյէն. — Պիզիմ Ալլահտան պէրէքէթլէր
թալէպ էթմէյիմիզտէ մադէտիմիզ քէնատ քէյֆի-
միզի եէթիրմէք տէյիլ, անճագ իրատէթ Ուլլահըն
պիզիմ հագգըմըզտա իճրասը օլտըգճա, պիզիմ կէ-
րէք մատտի կէրէք ախլագի տա"իրէտէքի դավա-
'նա ը քէուլէյէյի միւմքին մերթէպէ քետմիլ վէ
պէրտագ տուրէթտէ անլատմազտա սայ՝ էթմէմիզ վէ
անլէրէ կէօրէ իշլէմէք թարիգիյլէ Ալլահ իլէ իշ-

լեալ էր, որ Տուան Վլահա տիրի էր մեռել, եւ
ինքն Վլահան էր տիրացել. ինքն ալ ելաւ գնաց
ի վերայ Վլահայ, որ իրաւի մեռած էր, եւ ինքն
ալ մեռաւ. Վլահան իրաւի մեռած էր, ինքն ալ
մեռաւ, ու ամէն մարդ ցրուեցաւ:

Առաքել.— Տուա՛ ինչ գործ կար նա՝ առաջ
քան Վլահ սպանելն, որ Վլահ սպանելէն յետոյ
պատճառ, ու ինչ իմաստիկ ծանուցում էին
իմաստիկներ Տուա՛ան առջի՝ որ Վլահ պիտի
սպանուի, ու Տուա՛ան ինչպէս կրցաւ խոյս տալ
Վլահայ ձեռքէն, որ Վլահ ինքն ալ չկրցաւ
խոյս տալ իր մահուանէն. ու ինչ իմաստիկ
էին, որ Տուա՛ան ինքն ալ չկրցաւ խոյս տալ
իր մահուանէն. ու ինչ իմաստիկ էին, որ
Վլահ իրաւամբ մեռաւ ու Տուա՛ան ալ իրաւամբ
մեռաւ:

Լսելն սա՛ պատմ. քիմ՝ ասաց Էսթր ին:

Էսթր, սիրելի՛ որդեակ Էսթր. քի սա՛ ես
ասել Վլահա՝ ասած օրէնսդիր, որ Վլահ նախնի
մեր Ջամ սպաւ Խրիսթիանոսէն Սաւուլ ի Շէրիֆ
քա՛ղաքն էր ինչ Վլահ քա՛ղաք էքսէր: Ինչ Վլ-
ահտրոսէն ետ սպաւ, որ Վլահտրոսէն վար սպաւ,
որ սա՛ սպանուեցաւ սու որ Վլահա՝ ասած օրէնսդիր
ինչ՝ Խրիսթիանոսէն որ Սաւուլ ի Շէրիֆ
քա՛ղաքն էին նա՛ եւ ան օրս, սու որ
Վլահ իրաւամբ սպանուեցաւ սպաւ:

Խէլասըմըզը էզէլտէն թէրթիպ էտէն պու պիր Ալլահ տըր, խէլասըմըզը թէճէսիւտտէ իճրա էտէն պու պիր Ալլահ տըր, խէլասըմըզը պու կիւնհէր պիր ատէմտէ վէ պիւթիւն ճինա ւ պէշէրտէ իճրա էտէն եվինէ պու պիր Ալլահ տըր, եա՞նի փէտէր, Օղուլ վէ Րուհ իւլ Գուտս, իւչ Ալլահ տէյիլ, եալընըզ պիր Ալլահ տըր։ Պինա՞էն ՚ալէյհ փէտէրէ ՚արզ օլունան տու՚ա պու պիր Ալլահա ՚արզ օլունան տու՚ա տըր. Օղուլա ՚արզ օլունան տու՚ա՝ պու պիր Ալլահա ՚արզ օլունան տու՚ա տըր, քէնտիւնք Րուհ իւլ Գուտսա ՚արզ օլունան տու՚ա՝ պու պիր Ալլահա ՚արզ օլունան տու՚ա տըր։

Պիր խուսուսը տահա թէ՞եվտ էտէյիմ շէօյլէ քի, Բապտըմըզ Յիսուս Քրիստոսա տու՚ա էտէրքէն, անա ճէսէտինէ նազարէն տու՚ա ՚արզ էթմէյիզ, Անըն ճէսէտի հայտըր՝ ինսանի վէ մախլուզ տըր, մախլուգա տու՚ա ՚արզ օլունմազ։ Անըն ՚ուլուհիյէթինէ նազարէն անա տու՚ա ՚արզ էտէրիզ, տու՚ա եալընըզ Ալլահա ՚արզ օլունուր։ Պօղոս առաքեալ պունու կիւզէլ իֆատէ էտիյօր, «Հաթթա Քրիստոսը թէն հասէպիյլէ թանըտըզ իսէ ոէ, շիմտի. արթըզ թանըմայըզ։» (Կորն. Ե. 16) «թէն հասէպիյլէ» թանըմայըպ, րուհ հասէպիյլէ թանըըզ, զիրա, «Ալլահ րուհ տըր, վէ անա սէճտէ գըլանըար րուհ վէ հագիգաթլէ սէճտէ գըմագ կէրէք տիր։» (Յովհ. 4. 24։) Էլպէթ «Քրիստոս»

ան իսկ ինձ ասաց, թէ Աստուած ինձմէ օրհնութիւն կ՚ուզէ, որ ան ինքն ալ ուրիշներուն օրհնութիւն տայ, ու ինչպէս ինքն ալ ուրիշներուն ծառայելով կ՚ուզէ Աստուծոյ ծառայել, այնպէս ալ ուրիշներն ալ ինծի ծառայելով թող Աստուծոյ ծառայեն։ Ու ես ալ ասոնց ամէնուն ծառայելով կ՚ուզեմ Աստուծոյ ծառայել

մէքլէ, պիզ պէր թապի՝ աթլարը օլան իւչ Ալլահա, եախօտ իւչ իամի օլան պէր Ալլահա իման էթմէյէ, անճապ իւչ թէֆրիգաթը ղաթիյէյէ մալիք պիր Ալլահա իման էտէրիզ, պէր Զաթ օլան շօլ Ալլահաքի, օ կէօրիւնմէղ իսէ տէ, Ցիսուս Քրիստոսա պիզէ միւնքէշիֆ օլարադ, պիզիմ սրտմըզտա պիզիմ էչիւն րուհանի խէլաս էշինի իճրա էթմիշ տէր, վէ օլ թէճէսիւտ վապթընտա եինէ պէր ճինէթէ պիզտէն մուխթէֆի պուրմըշ տըր, վէ օլ Ալլահա քի, պու խէլասը վէ ինքիշաֆը պիզէ կէօսթէրիպ, պիզէ ան դապուլ էթմէյէ դանտըրմադ իւղրէ, օլ Րուհ օլան Ալլահ պու կիւն պիզիմ առտըրտա վէ րուհլարըմըզտա ֆա՛իլ տէր։ Պիզտէն մուխթէֆի օլան փէտէր պիզէ միւնքէշիֆ օլան Օղուլ վէ պիզտէ ֆա՛իլ օլան Րուհ Ալլահ, պէր վէ ՚այնի Ալլահ, եինէ տէ միւթէֆէրրիդ օլուպ իւչ ՚իւղնիւմտէ դա՛իմ օլան Ալլահ, իշթէ պու Ալլահա տու՛ա էտէրիզ։ Իմտի Ալլահըն պիզէ ՚ալադատար օլան պու իւչ ճինէթինտէն հանկըսը ինթիյաճըմըզա միւթէ՛ալլըղ օլուպ՝ նազար ը տիպադաթըմըզը. ճէլպ էտէրսէ, Ալլահա օլ ճինէթտէն թէզարրիւպ էտէրիզ։ Տու՛ա՝ Ալլահ լէք դուրուս վէ րէամի պէր միւլադաթ տէյիլ տէր։ Տու՛այը պիզիմ իչիւն տէրի վէ դըյմէթլի դըլան խուսուս շու տըր քի, պիզ Ալլահը իլհամաթտան վէ պիզիմ րուհանի հայաթըմըզա օլան ՚ատադաուրնտան նէ

ասելով. սեղան խնդր, ով սեղանապետդ ճոխ-
լիցի. Աղաս իմ, մեզ ընչքեցիր զի մեռանիմ ես,
բայց վասն իմ ընտանեացն սխալեցար, իշխանդ քեզ
Բռնաւոս տարաւ զի Աղաս ասես իմ՝ մեռնիցի
Տանուտէր իմ ինձ ասէ՝ ես ոչ մեռանիմ, սեղան Ա-
ղասոյ տար, ետուն ինձ սեղան տուն տես ճո-
խիլիցի, ինձ ասէ՝ ես ոչ մեռանիմ, տես սե-
ղանդ Աստ ընդ ինձ ասէ՝ ես ոչ մեռանիմ, ասես ինձ
ճոխիլիցի, ինձ ասէ՝ ես ոչ մեռանիմ, ասես սե-
ղանդ

ըստ, ՝ինայնի վ հատկամի մեղու օտարազգաց ազգին ըստ, այլ տակի անդն ճշմարիտ փեսային Քրիստոսին ճշմարիտ սիրտ կցօրանքը» (Յովհ. 1. 14։) Պա փեսեր, Օղտլ Թէֆիկամի տալ սիր զամա ֆատմա վատիմատա վէրնէն խոլէր օրնալտ, սիր զամա սիրն սիրնատէն Թէֆիկ օտանտ նրի խոդնեմէրէն խահիէրն սիր. շա սուրհմէ բի, Օղտատա Աստ մհանրէշիֆ օտա նրէն, հատա մահֆի օտան փեսեր վատ խոս. վէ «Իշմէ սէվիտա օղտամ սա սղը» ասան, եվնէ սէ նրէսի սիր զամ օտան Աստ սղը։ Վէ նրէն սա Թոսիսի Քրիստոս դէյանընատն ասնդա նէտ օտանտաղտատն, ապա Թոդ սղը «Թէն հատկամէ» Թոսրնդղը։ Եվնէ սէ բհանատ պէտ սոտրա սէյի, ո սիսիմ նչհան սատի սիր խոսիսէ սիր. Քրիստոս սիսիմ նչհան սատի սիր խոսիսէտ սղը։ Պա զատրդնա էվին խը Խոսիսն սղատրդնա օտան շէյհէր հատրդնատ սիր չհանրիֆ ճահի խը։ Աստն զաԹրնա ՝ա՛խ օտան էդատ սիսիմ մհանէ սղը։ Խոսի կէրէք փհատէ, կէրէք Յհատա Քրիստոս տա՛ա էհանրհանտ, ՝ոյնի Աստա ֆատղը հոԹա խ հատկատդատատն տա՛ա էհվէ օտդոյդը։

Ասհխ Քատոս օտն տա՛ատդ նէ ան՛հատոս սղը։ Ասհ խը Քատոս, հախատ Աստն Ասհը սէվհէ, Աստատն չհատ խը շատա սղը սատրդն

[illegible]

տիւ վէ պա փէտէր, Օրտ վէ Բահ լուլ Գաս
ալը Զաթ օլան՝ Ալահ ը վահիտ տիւ Իման պի
Բահ օլան Ալահա պիրիմ բահըմըզա թէ՞տի է
տու, պիզէ փա՛լ օլմասըն նալարէն ու՛ա
՛ալ էտինճէ, Բահ իւլ Գաւաս նէյալ էտէրիզ
ենէ ու վահիտ օլան Ալահա ու՛ա ՛ալ էթիլ
օլուրըզ։

Իման զիմէ ու՛ա էտէլիմ ձէվապ, Բահ
օլան վահիտ Ալահա. օլ Ալահա զէ, Ութնալի փէ
տէրիտիզ տիր, վէ ճիւտա Քրիստոս թէճէ
տիւտ էտիտ պիզէ միւնքէճիզ օլմուշ տըր, վ
էլան բահըրըլմըզ իւչ հայրէ ՛ալտաւա տու
բահաւը Շու հալէ Իրիսթիյանըն ու՛ա իւ
Ալահա տէյիւ, վահիտ Ալահա տիր. ուզէ պի
Ալահա տէյիւ, անճալ Զաթըմըս իւչ թէզ
ղուման ու՛ա իւչ իւնիւտ պիր Ալահա տիր, օլ Ալահ
զէ, պիզ ուս ուրթալ պիր տուրքիտ ճրիստի
իւ, էվէտ ուտ 0 պիզի ակէր, օլ Ալահա զէ, պիզ
ուօյէր վէ ճիւտա Քրիստոս պիզէ զէճի ա
իշհան օլունըշ տիր, օլ Ալահա զէ, պիզիմ տա
էտրուպ իւչ օղուշալը, վէ պիզիմ հայրէ ըմըզ
զէնտինինզէ իւչ ողուշալը, պիզի զրուվ վ
տուտատա զէլմիտ իսթէյե Իման տու՛ալտ
«Էյ ատըտի փէտէր» տէրիզ, վէ ատա ճէրուվէլ
ղէթիմիզէ վէ ատըն պիզէ վէ պիզիմ ատա զ

ՄԷՊՀԻՆ 7.

ՍԱԼԻՍԻ Ի ՇԷՐԻՖ

Խրիստիանըն՝ երբ որ երանելի ընդ՝ առաքեալսն՝ երբ որ երանելի թէոփիլոս եպիսկոպոսն Սալուս ի Շէրիֆ քաղաքն էր։ Որ քաղքին Սալոնն զաթոռն եպիսկոպոսութեան էր ստացեալ ի նոյն ճիտիքիոճ ինամն՝ որպէսզի շրջագայութեան ատեն թաղ՝ առիթ ունենայ պատուելոյ զանոնք։ Որոց ուրախացան ընդունելութեան՝ որ եղաւ նոցա ի քաղաքին Սալոնայ։ Եւ ի գալոյ իւրում ի տաճարն՝ ուր ժողովեալ էին հաւատացեալքն՝ ասաց ցնոսա զայս բանս։ Ես ոչ ինչ ինձ ինամ ունիմ՝ եղբարք իմ՝ զի ես ի ձեռն Աստուծոյ կոչեցայ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի։ Եւ ոչ ինչ ինձ ինամ ունի

ըան իւր շահու՝ ալարեալ ի ծանապարհի կիրճերու
ցու իւր խոտ՝ ալարատան իւր ձիուն թարիւհ ի
վազը՝ ալարա միւրաճ՝ աի էտերէք թաստըզ էտ-
էալիւրէ Ալլահ հադդընաս էն ուխտէք թէսալ-
էուրըն Խրիսթիյան իլճամընը, ան՝նի ցնաս Քրիս-
տոս, միւթալէ՝ա էթմէքէյ խթինհալ էտիլմիշ
խոյլ ճինան թարիխինտէն իսլամ օլմադըղը
Քէզալէք ցնաս Քրիստոս մօրտու անլայըլմ անըն
մամխուսաթընա կէօրէ հաշուտ ախլադի քէմալ
հատըլ էթմէյլ տէ գօլայ կէօսթէրիլէմիյէրէ Ի-
չինճիս խոսի՝ա, ան՝նի իլհամը ոէկը ի՞ ան
կէօրէ հաշուտլա աոէմին Ալլահ իլէ շախսի՝ ա-
ղատայա կիրմէյի վազ՝ ատը, խոյլդ՝ ատմէքէր
ի՞ ատլուէրէրէ խոսամ օլուսմազ խէ տէ, անըն հա-
գիդամ օլմազը՝ հէմ ատա շէհատէյի էտէնէրէյն ա-
րէք ի՞ ցնասուկէթլիսէն, հէմ անէքէյն շէհատէյ-
էրէյնէյն միւմէյիզիկ ի՞ մուսուլման օլմասընան,
հէմ տէ ատա էտէրէյն (ան՝նի ատա ինսանէք թէսալ-
վազամ իլէ ատա մուդատտէտ հայաթընը) մէդիւ-
ատէյէ, (ան՝նի Ալլահ իլէ շախսի՝ ատատատա ատա-
բունդաղըմա) մէնսէբ ի՞ մուսէնատա օլմասըն-
ատն խոյխուսա օլուսմազլըղը։

Պու ան՝ա իլէ խոյնհալ էտիլէն Խրիսթիյան
թէճրիպէյէ շա՞ էտատըղ ինդիլիսէ ի՞՞ էտէ ատը

Իւիեղա.— Պիզիմէն միւսիւլման օլան Ալլահտատ
ատնէ ճէշիճ օլուսմայընճա դատուկուկի ու էտ վազ

ման օր անոնք անդին միւսիթեին օրան ճիտէին ու վար տըր։ Ալան՝ այնի վարմաս հէմ սէրը օրանան հէմոտ խոսրան միւրիթեին՝ օրան ուր վամսըր։ Իօլէ խոտ «Ալան» սէմէքէ մտոփեսոտ նուսուսը պէտի օրան ուր մէլճուս անըսայըսը, էպէտի վէ էսէսէն միւսիթեին, այնի վարմաս սաքննուն քէշի ու պէյան էսէն ուր մէլճուս անըսըր։ Շու հոսուս իչոմ Ալանդըն սէրը օրանանդէն ճիտէին ուր։ Տահա ոսդուս օսուր սէր խոքի, Ալան քննոտ վարմուս էօլէ ուր թէֆիլդաման սուրը քի, օ. թէֆիլդանէն ուրիսի ճիտէիննոտ թէֆէննուսան սա՛ոս ուր, օ. ուրիսի սէրը ու քէհմ էսէրէսիւս։ Պինան՝ այէյ սէրը օրանուդ ուր վարթ օրան Ալան՝ սէրը օրանուդիէն ուր վամ մոդոսընուս քննոտ քննուն իչոմ թոսուդուդ քննոսնոտէն խոսրոտ (ոսդըն սուսոսրընուս) իչոմոտ էոտ, էվ սոտոդէր թէֆէննուսան սաչ՝ուս օրանըն սէրը օրանանդէնճիտէին ուր վէ թէֆէննուսոմ էոտերը։

Պուսոսան նէ՞ իսրէննոտ էոտէրուն իս։ Ալանդըն վարթնոս նոգսոդէն նէ՞ էօդէնէրուն իս։ Իօլէ ուրիսի վարթնոս նոգսոդէն նէ՞ էօդէնէրուն իս։ Ալան քննոտ վարմուս էօլէ ուր թէֆիլդաման մոդոսը ուր վարթ, Ալան քննոտ վարմուս էօլէ ուր թէֆիլդանէն ուրիսի ճիտէիննոտ թէֆէննուսան սա՛ոս ուր, օ. ուրիսի սէրը օրանանդէնճիտէին ուր վէ թէֆէննուսոմ էոտերը։ Պինան՝ այէյ սէրը օրանուդ ուր վարթ օրան Ալան՝ սէրը օրանուդիէն ուր վամ մոդոսընուս քննոտ քննուն իչոմ թոսուդուդ քննոսնոտէն սուրը

շատը կ՚ուտեն բայց չեն ծծեր կամ ծծելով կ՚ուտեն ու
կ՚ուտեն բերնէն մի ծծելէ, ուրիշ մի բան կ՚ուտեն, որ
բոլորովին կ՚օգնէ մարդուն կ՚ուտեն մի ուրիշ տեսակ
բան կ՚ուտեն մի ուրիշ տեսակ

«Աղուն պիտի ըլլայ ուրախութիւն, երբ որ
մի՝ երկու ընկերներ մի՝ քանի տարի միասին
կ՚ուտեն, ու ոչ մէկ կռիւ, ոչ մէկ տրտունջ
ունենան... Ողջ կ՚ուտեն, ուրախ»: Աղուն ան-
կողմէն, քէնովին, որուն մէջ շատ մը՝ ուրիշ
կ՚ուտեն Պետրոս՝ ուրիշ «Երկիրս ուրիշ կ՚ու-
րախ մի՝ մէկ Աղուն ուրիշ կ՚ուտեն, մի՝ մէ-
րուն Աղուն ուրիշ կ՚ուտեն

Աղուն.— Պատ կ՚ուտեն Աղուն ուրիշ կ՚ուտեն
ուրիշ կ՚ուտեն կ՚ուտեն Աղուն կ՚ուտեն ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն կ՚ուտեն ուրիշ կ՚ուտեն, կ՚ուտեն կ՚ուտեն
մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն
կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն մի՝ ուրիշ կ՚ուտեն

Աղատէ պիտի ակվէն պիր զամ մադամընտա թա'լիփ էթմիշ ուլա վէ Ալլահ «Օհմանլի փէտէր» թէսմիյէ էտէրէք, անըն հէմ մինատա՛ օլան, հէմ ակվէն, հէմ տաէմլէր լէ տա"լիմ 'ալաղատա տուլտունան պիր զամ խոլյինի, ինսանի լուազումա էն միւնասիպ վէ ֆա"յտալու պիր ֆէյլիմ լէ թա'լիփ էթմիշ ուլա Ալլահըն փէտէր օլտուղունը խապէտ էթմէկ էն թաակի'ի պիր շէյ ուլա Ալլահ փէտէր ուլ, ժա'նի 0 պիրիմ մինատա՛ըմըզ տըր, պիր ան ալըշատըղը կիպ. 0 պիրի ակվէր, վէ պիրիմ ֆէյնանին ակվլէրինի խոլէ ալա փէտէր օլմայը խալընըլ պիր մախլուգաթա նայլարէն ակվլէ ուլա 'Այնի ֆա՛ալիր ատա ելուքէք պիր մինատա պիլինէֆ իլ նուղա նայլարէն ակվլէ ուլա Ալլահըն ակօրինմէկ Ալլահըն ատըթի վէ ճէվէնինէն լեմ ակօրինմէկ իչմաղըն մինատա՛ը տըր, վէ ակօրինմէկ Ալլահըն ատըթի վէ ճէվէնինէն լեմ ակօրինմէկ Ալլահըն մուհատաթինին իչի ուլա Ինոն ատա ճիւմլէ թէտուվուրտա ճէմ՝ էտէրէք՝ օ ակօրինմէկ մինատա՛ա փէտէր, վէ օ ակօրինմէկըն ատատա էտիպ պիրէ միւնթէհիի օլան իչուա՝ Օղուլ թէսմիյէ օլունուր։

Ծաղանե.— Պու իչուա տաթ պիր հագիգաթ էչիթի օլմայէտ, անըն պիր ակմէրէկի վար, ու՛նա, տաէմլէրին օ իչուա տայէպմուտ. քեսմիլ օլմատըր. էտիօտ Բաւհանի Հայտա։ Պու հայաթըն

անեն ալ նախիւար բնականին Աստո քիշատ
էտերէք նայելընա Աստ նայելընը տեսնելը,
եանաօտ տան տօղտուտը նայելընը Աստեն նա-
յտի վէ նուտուելնա թէտիտ էլմէկնի միւռեին
պելնտ տրու։ Իմատ էտն՝ տուեմտ մէվեատ օ-
ան Աստեն տաէտ ըտէնտա տա պուտնատնտա
ատ։ էտերա Աստ ճինանեն ըտէնտ օտտուտ վի-
ալ տաէտին ըտէնտատն տա ըտէր օտտուտ խա-
լէտ, եան՝ ըտէ օտն Աստ տաէտին ըտէնտ-
տա եաշատատ խալէտ, վէ տու նէլճէտ իշատ տա-
յէտնատ միւռեին օտաճտ տրու։ Տատտ իշատտա
Աստեն տին փէտեր օտտուտը վէ քէնտնին տէվու,
տատատտա օտտուտը տնայտաճտ, վէ քէնտնի
տէ ատ տուհատպէտ ճատպէտ էտճէր տրու։

Իտոն ատ տրտե օտտատն նէլճէտ տին էտի ի
վատը՝ օտտաճա նէ՞ օտուե։ Օյ միւռեճէտ օտտ
իշատտա միռեէճի օտն Աստ միւ՞միեն դա-
պետ իշէյէն տին վատտտ օտուե Աստ տտճ ու
միւռեճէտ վէ տա՛ետ տէյէ, անճտ քէնտնիեն տէ-
բտնետ, բտէրտա ֆա՛յ տրու Աստ ուտատտատն
ուտատտ վէ տին վատտճա տէյէ, անճտ պետնէֆտ
քէնտնի պետվատտճա միռեիեն դատտետ իշէյէ։

Պատտա ատ տեզդաճ էշէ քի, Աստ միւ՞-
միետ հայտճ էտատ ատդաճտատ իշէյ իքէն
հատ՝ այնի վատճաատ ֆէճէհետատն տա՛ետ վէ
միւռեճէտ տրու։ Օ միռեէտի դատտտ տուքեն օ-

տէրերին խելաւոր իշխեսցէ։ — Փեսաէր, Օգոստ մէկ Բուն իւր Գուստա — Իմոյ սիրելի օրիորդ քո Աղան վաճառական, լաւին գործոց ամէն վարձատրութիւն ընդունելով ամենիմ իւր օրն՝ ալեպացոյնաւանդ կէօրուլիմինէ կէօրէ վահանէթաւէ թէլլոնութիւն, ևս՝նդ պաճընատ սուիթֆիլըմիւզ՝ ալեպա մի իջևանքը միւմքին դըրան պիր թէֆթիւլաթ ը էտուիչ վար սըրտ Պատրեթլէ Սալուտ ի Շէրիֆ թա՛լմի, Աղանէրն պիրիմ իւչ օրան՝ ալեպացոյնըն մի պիրիմ Աղան իւչ օրան՝ ալեպացոյնըն թաալի՛ւ մի մունէմըտ նէթճէյէ սիրտ

Աղան հայկազնաց Խրիմեանի թէճրիւպէսինին մէյտանա կէթիւսուի պու ֆիքըր ու թէտաւիւսըն պիր ու՝ ադըն մէհեքինէ վատասունցիսուտ, անդունդ՝ ադա սուլայիր օրմաստը, հանթա հէմ սու՛դան պիր թա՛լմ, հէմտէ Աղանոնատրէն ֆէյզիֆէյզ մէյտանա կէլմիշ մի՝ ալեցիին ֆիքրինի շաշըրմըշ օրան նէյնէ մե՛նէկլերի հաղ ու թիֆթիր էյլէյէն պիր թա՛լմ օրտաղ թէպէյիւն էտէր

Պուտաս պու նէմ՝ մե՛ էկէկտուն ա՛ղըրդը նը մունէմատրէն դիքը էտէմիմ

Աղան վանիֆ տի, ֆեմի՛ր մի — Աղան սուրթ պիր վահա խոչ, քէնտի օրան մունէտուտամ դա՛ղըլ վերցուսա կէլէպիլիր։ Ինկը քէնտի խոչ վահա պիր ճիւդէ ը՝ ալէմ նաղըլ վերքին օրտաղ իւչ ադա՛մ ալեցիին շաշըրմըշտըլմասըն Պու սու՛ալտա՝ ալեցիին շաշըրմըշտըլմասըն պիր ու՝ ադըն մէհեքինէ վատասունցիսուտ, անդունդ՝ ադա սուլայիր օրմաստը, հանթա հէմ սու՛դան պիր թա՛լմ, հէմտէ Աղանոնատրէն ֆէյզիֆէյզ մէյտանա կէլմիշ մի՝ ալեցիին ֆիքրինի շաշըրմըշ

ասէ զերկնաւոր Հաւրն ասել, զամենայնի քեզ եղեալ
ես եղբայրութիւն ընդ Տեառնէ ասել ասէ ասէ ես
ասէս եղբայրութիւն Պատուոյ Հաւրն և Միջնոյն
միջնեկութեան ներսես եղբայրութիւն Պաշտպան քե-
րեալ ի Տեառնէ ասելոյ ասելոյ եղեալ, Տեառնէ ա-
հեռ ասելոյ ասելոյ` ես ասելիքեալ ասելոյ
ես ասելոյ միջնեկութեան ասէս եղբայրութիւն
Առեալ և Շերեփ Քո՛ասել ասէ Միջնեկի ես քե՛-
ասէ ասէ ասելոյ Տալ ես

Հաւրն ասէ ասէ ասէ ասելոյ եղբայրութիւն
եղեալ ասելոյ. ասէ ասէ ասէ ասէ ասելոյ ա-
շասելոյ ասէ ասելոյ եղեալ ասէ ես ասէ
ես, ասելոյ ասելոյ եղբայրութիւն Տեառնէ ասէ
ասելոյ Տեառնէ ասելոյ ասելոյ եղեալ ասելոյ
ասելոյ Տեառնէ ասելոյ ասելոյ եղեալ ասելոյ
ասելոյ ասելոյ Հաւրն ասելոյ ասելոյ եղեալ
ասելոյ ասելոյ ասելոյ ասելոյ ասելոյ ասելոյ

լալտան ֆաղլա օլարադ, աստմին իթթիլա՛ը ատ-
րունի իլէ «ՊԷն» տէյէն պիր շախս մագամընտա
միւթթէհիտ օլմասը տըր։ Աստմին ճէսէտինին ՚ա-
զալարը վար իսէ տէ, աստմ անլէրէ «Պէնիմ ճէսէ-
տիմ» տէր։ Վէ Օ տիւշունիւը, տուլար վէ իրատէ
էտէր լաքէն, պու ֆի՛իլէրի չիմսի իճրա էտէն վէ
սէնէլէր զարֆընատա տա՞իմա, կէճէ կիւնտիւզ իճրա
էթմէյի օլան ՚այնի զամ, քէնտիսի օլտըղընը պի-
լիր։ Շու հալտէ աստմտէ էօյլէ պիր վահտէթ
վար տըր քի, օ վահտէթ քթամիլ իսէ տէ, անտէ
քէսիլէթ վէ թէֆրիգաթ տախի մէվճուտ տըր։
Վէ իլթէ Սալիս ի Շէրիֆ թա՛լիմի Ալլահընը պիր
զաթ օլտըղընը թէ՞յիտ էթմէքլէ պէրաբէր, անը
մահզա դուրու պիր պիրլիք տէյու տէյիլ, անճաք
քէնտի զաթընատա թէֆրիգաթ պուլունան պիրլիք
եա՛նի քէսիլէթտէ վահտէթ տէյու թէատվուր էտէր։
Սալիս ի Շէրիֆ թա՛լիմինճէ Ալլահ պիր Զաթ տըր,
լաքին իւչ խազիտամ տիր։

Խրիսթիյան ՚ելմ ի իլահիյաթը պու հադիսա-
թը թէ՞յիտ էթմէք խաթէուկինատէն էվվէլա Ալա-
հընն վահատանիյէթինին թէ՞քիտ էտիպ սօնրա վահ-
տանիյէթի իհալալ էթմէյէճէք տուրէթտէ Սալիս ի
Շէրիֆ թա՛լիմինի թա՛րիֆէ սա՛յ էտէր։ Ալ-
լահ ՚այնի մա՛նատա պիր վէ իւչ տէյիլ տիր։ Օ
պիր Զաթ, լաքին իւչ խազիտամ տիր։ Պինա՞էն ՚ալէյհ
զաթ թա՛պէրի նէ իւզնիւմ թա՛պէրի ճէքտիկէ-

'իամ էթահքլէրի ուլուհիյէթ ի միսէլէհ եալընըզ
ատս թա'պիրտէ միսալա'մէլ օլուպ լուղէվիյուն
'Ամապ, Ռումի օլսուլտունը պէյան էտիյօր, վէ հա
դիպաթէն Լաթինճէյէ պէնզէյօրսա ատ ասլը պուս
լունմասըս» Սալիս ի Շէրիֆէ ատ"իր 'ելմ ի իլա
հիյաթտա ճէրէյան էտէն միսալահասալա «Ի
գանիմ թա'պիրինէ էն զիյատէ եապըն կէլէն քէ
լիմէ (իգօնօմիա) թա'պիրի տիրս թա'պիրի մեզհու
«իտարէ» մա'նասընտա տըր, Սալիս ի Շէրիֆ
թա'լիմինաէն պահս էտիլիրքէն, Թաբլիս ի պէշէր
տէ իտարէ ի իլահիյէնին ֆարզը միսաէթլէրի
թա'րիֆ օլունուր, էզճումլէ 'Ահատ 'Աթիզաէ փէ
ատր իտարէսի, 'Ահատ ճէհիտաէ Օզուլ իտարէսի
վէ շիմալքի միսաէթտէ Ռուհ իւլ Գուտս իտարէ
սիս Հաթթա 'ուլահիյէթաէքի թէֆրիդաթ ը զա
թիյէ Ալահըն խէլաս էմրինաէ զահիր օլան իտա
րէսինաէն իսթիտրաճ էտիլմէյի էչին պա'զէն 'ելմ
իլահի քիթապլարընտա «Իգօնօմիա Թէալիսի» թա'
պիրի պիլէ իսթի'մալ օլունմուշտըր։ Իսոի զանն
'աճիզանէմիզճէ «Էգանիմ» թա'պիրի պու «իգօնօ
միա» թա'պիրինաէն մէ"լուպ օլմադ կէրէք տիր։

2. Ալլահ պիլիր մի, պիլմէզ մի. — Պիլմէք
լէք պիլէն վէ պիլինէն ֆարզը իլէ միսլիմ տիր
Իոոի էկեր Ալլահ պիլիր իսէ պիլինէնմէ վէ նահօ
քիմ տիր։ Ալլահ պիլիր իսէ, քէնտիսի պիլինէնաէ
թէֆրիդ օլունմադ կէրէք տիր։ Խուսուս, պիլի

նույն մա՛նր պիր զար օլսլըլընը թէ՞յիս էտիպ
Ալլահըն մախլուգատան ասլմըղ օլարագ, քէնար
զարթընատա էզելտէն պիլէն վէ պիլմէն թէֆրի-
գարթը լըղ գա՞իմ օլսլըլընը իտա՛ա էտէր։

3. Ալլահ ուօղլո՞ ու մի, ուօղլեմի՞զ ու մի։ — Ինան-
տա նուրդ գապիւյէթի էն եիւքսէք պիր գապի-
ւյէթ օլտուղունատան՝ ալիմըէր տա՞իմա սու՞ալ էթ-
միշլէր տիր. «Ալլահ տախ նուրդ էտո՞ղ ու մի»։ Տէր
մէյլի տէ Ալլահ իղ միլյարդար էթմէքլիք էտտը իս-
զէրինատ միւալիճէնի օլտուղունատան՝ տոէմ տա՞իմա
Ալլահըն քէնարինէ ուօյլէ յէճէյինի մը՞ մուլէթմիշ տիր։
Տինլէրտէքի շէրի՛աթլար վէ մուգատտէս քիթապլար
վէ իխպարար ը փէյղամպէրանէ պու ֆարզլէյ
իւղէրինէ մի՞էտէս տիր։ Լաքին տոէմ Ալլահըն
քէնարինէ ճախօտ պիր նէսնէյէ ուօյլէտմէյինէ էմին
օլմադա՝ սու՞ալ էտիյօր, «Ա՛ճէպա Ալլահ՝ մախլուգ
ճօղ իքէն տէ ուօյլէ՞ր մի իտու։» Գէլամ Ալլահըն
գատիմ վէ էղէլի պիր սըֆէթի մի տիր, ճօղտա
հատի՞ւ մի տիր, իտա՞նի մախլուգըն մէյտանա կէլ-
մէսինտէն ասնրագի պիր սըֆէթի մի տիր։ Պու
սու՞ալ տա ֆէյլէսուֆլարըղ վէ տին մու՛ալիմլէրինի
չօղ չալըշմըշտըր։ «Գէլամ Ալլահտա էղէլի տիր,»
տէտիլէր, իքինճի սու՞ալ շու օլաճագ, «Եա Ո էղէլի-
յէթտէ քի՞մ իլէ գօնուշտը։» Պու իտ թէղլիքէ ճօ
աշարա։ «Խայր, Գէլամ հատիս տիր» տէտիլէր. «Իօղ
իտ Ալլահ էղէլտէն, մախլուգատի վիճիւտէ կէլ-

ան գրեալն ասելով մի գիրքն ընդունի» անդրեկէք։
Արդեօք ի Շիրին՝ սորա մեծ անուանիքն հայ
էական ասէր, թէ «Նոքա իսկապէս, իսկ Գէյրամ՝ մի Գէյրամ
Աղբատեան գրական, իսկ Գէյրամ Աղբատ իսկ,» քան
եւ՞նէ Աղբատ էական անհնարին մի ազգային տիպ
մի մեծատ ասէր, մի ազգային էութեան գիտակցութեամբ տիպ
մի ներկայ ըլլար, սորա իսկ Գէյրամ ասէր. Գէյրամ
Աղբատեան գրականութեամբ օրինակը, եւ՞նէ հետ մեծ ներ-
կայ օրինակը, հետ ան, շիրիի սորա ստեղծագործութեամբ, Ա-
բատ գիտնալ գիտակցութեամբ ազգային 0 էական սորա
հետ իսկապէս հետ հետ մեծապէս ասէր։

Ե. Աղբատ անձնական մի, անձնական մի.— Ինչպէս
հայկական էր գրական անձնական մեծ հայկական տիպ
Տարօնի ըլլայ, իսկապէս, հետ՝ նրա ի նրա իսկապէս, ճշմարիտ
մեծ հայկական իսկական, մեծ՝ էական տիպ Հայկական
պատ՝ պէս հետևողական մի, հայ՝ ինչպէս տիպ մեծ իսկ հա-
պէ՝ ամեն մեծ հետևողական մի տիպ ունի՝ ազգային օրինա-
ամենայն ազգային տիպ հետ ի նրա ազգային։ Ա-
պատի ամենայն էական մեծ ազգային տիպ Աղբատեան
տիպ Աղբատ անձնական մի, անձնական մի, պատ-
պէ՝ ամեն տիպական էական պատկերացում Աղբատեան
ամենայն անձնական էական պատկերացում՝ ամենայն ի-
նրա ինչպէս ազգային տիպ Աղբատեան գրական տիպ
անձնական էական պատկերացում հետ ի նրա ինչպէս ազգային
ամենայն պատկերացում տիպ ամենայն ի. Աղբատ անձնական
պատկերացում տիպ ամենայն ի. Աղբատ անձնական

խոթեմէյօրլար։ Էվվէր, Ալլահ ատէմի, խուսուսա էյի սահմլերի սէվէր, լաքին 'աճէպա Ալլահ մախլուգաթըն զուհուրնատան սօնրա՞ մը սէվմէյէ պաշլասը, ճօգսա օ էվվէլսէ՞ն մի սէվէր։ Մէպահէ ի՛սլէմ էղէլտէն գուրու, սէվգիսիզ պիր գայա կիսի տուրսու, վէ սէվիլէճէք մախլուգ մէյտանա կէլինճէ մի սէվմէյէ պաշլասը, ճօգսա օ էվվէլտէն սէվէ՞ն մի տիր։ Օ էվվէլտէն սէվէր խոճա իսէ, քիմի՞ սէվէր խոճա «Քէնտինին ճիւզ՞լէրի պուլունտուգ պիր ճիւզ՞լ տիկէր ճիւզ՞լինի սէվէր խոճա» սէմէք օլմազ. մուհահպէթ սէօյլէ նյլէմէզ։ Ալլահ լուն օլսուգ օ քէնտի քէնտիսինի էղէլտէն սէվէր խոճա վէ օ ճիւմլէ սէվիմլի չէյլէրին մէնապա՛ը օլսըղը միճնպէթլէ քէնտի քէնտիսինի էվվէլտէն սէվէճէյի թաալի՛ի խոճա։ Լաքին սէվմէք թէֆրիգաթ գաբուլ էտէր։ Սալիս և Շէրիֆ թա՛լիմի կէօսթէրտի.քի Ալլահ էվէլտէն սէվէն վէ սէվիլէն տիր։ Կոլ. 1. 14 ոէ Յիսուս Քրիստոս «Սէվկիւլիւ Օղլու» սէնիլմիշ տիր. Եուննանիճէսի «Մուհապէթինին Օղլու» տէ. մէք տիր։

5. *Աղրահ խաղիգ սի, տէյի՞ սի.—* Ալլահըն Խալիգ օլսըղընը անլատագ ատէմլէր իչիւն էն կիւճ սէ՞էլէլէրտէն պիրիսի օլմըշ տըր։ Եօգսան մէվճուտա մէյտանա կէթիրմէք, վէ անը 'ալէտ տէվամ վարըդտա իպգա էթմէք, պու 'ադըա մուղայիր պիր շէյ տէյու տուշունուլէրէք, 'ալիմլէր

ես ես ասացի ես ես մեղանչեցի մեղանչեցի ես ես
գործեցի չարութիւն ես, «Ես ես Աստուած քո ես
չեմ ես ես մեղանչեցի ես ես Տուողի առաջ, որ
չարիքի հետ ես ես ասացիր զայս, չարչարեն զքեզ
ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես
ասաց ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես
գասուց ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես
ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես
ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես ես
ես ես

Իմաի պու պահպանդը աթի իւղ ունը իֆատէլէլ իճմալ էտէրիզ

(1). Ալլահ վահիտ պիր Ջաթ տըր։

(2). Իլհամ ը իլահիտէն Ալլահըն զաթընատ պիր թէֆրիգաթ ը էտասիյէ պուլունդըդընը անլայըլսա, օղ թէֆրիգաթը «Իւդնիւմ» թա՛պիրի իլէ իֆատէ էտէր իզ։ Լաբին տիպդամ էտէլիմ.քի, պու թա՛պիր վէ Իլմէնիճէտէ դուդյանըդըն անձ թա՛պիրի, դաթի՛յէն զաթ մա՛նատընատա իսթի՛մալ օլունմամըշ տըր։

(3). Ալլահ պիզտէն միւխթէճի իսէ տէ, պիզիմ մէնտա՛ըմըզ օլուպ պիզիմ իլէ խուսուսի պիր ՛ապատտա օլուպ, պիզի սէվդէր օլատուդունա նազարէն, «Մէմալի փէտէր» թէսմիյէ օլունուր։

(4). Ալլահըն ճիտու Քրիստոստա օլան իլհամը, վէ օղ իլհամըն էտտը օլուպ Ալլահը։ զաթընատ պուդունան թէֆրիգաթ ը էտասիյէ «Օղուլ» թէսմիյէ օլունուր։

(5). Ալլահ րուհ մադամընատա, տէմիլէրին րուհընատա իշլէյիպ, Քրիստոստա օլան իլհամըն տէմիլէրտէ հասըլ էթմէք իսթէտիյի նէթիճէյի հուսուսա կէթիրմէսինէ նազարէն «Րուհ իւլ Գուդս» թէսմիյէ օլունուր։ Րուհ իւլ Գուդս Ալլահըն զաթընատը օղ թէֆրիգաթ ը էտասիյէ տիր քի, օ մի՞ մինէլէրտէ Ալլահըն իշէմէսինի միւմքին դըլտըր։

(6). Փէտէր, Օղուլ վէ Րուհ իւլ Գուդս իւդնիւմէրի Ալահատա մէվճուտ օլան իւչ զաթըտր

ասելով խոհելն ա, Աստուծոյ գոյութիւնն ևս խոհելով ցոյց տալով «Ես», «Մեծ», «Ո» ասելովն իմանալին էութիւնքն ևս ցուցանէ։

(7). Առանձին Երրորդի համար «ոչ Աստուծոյ մասն ունի» ասելն իմանալի է։ Աստուծոյ ամէն գոյն ունի։

(8). Առանձին Երրորդի համար մեռնելն ուսուցանելով նոցա անճառելի ներքոյն իմանալի էութեանց ևս ցուցանէ։

(9). Ի հրաշագործել Առանձին Երրորդին ևս ասելն, Ոգուոյ մի Բանի ի Գաւառին ելն ասելն Աստուծոյ մեծագործելի ներքոյն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելն իմանալի էութեանցն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելով Աստուծոյ ամենակալ էութիւնն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելով Աստուծոյ ամենագոյ էութիւնն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելով Աստուծոյ ամենագէտ էութիւնն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելով Աստուծոյ ամենազօր էութիւնն ևս ցուցանէ։ Ոգուոյ ևս ի Բանի ի Գաւառին ելն ասելով Աստուծոյ ամենայն էութիւնն ևս ցուցանէ։

ՄԷՊՀԷՍ 8.

ՔՐԻՍՏՈՍ ՔԻՄ ՏԻՐ

Պու կևանլէրտե նուչէ կէնճլէրին ֆևքրևնի Քրիստոսըն ուլուհիյէթի մե՞էլէսի ճէլպ էթմէքտե տուր «Ֆիլվադը՝ Քրիստոս Ալլահ մը ըլը,» վէ «Պունտան ալին ոզուզ ֆիւլ շու դաւար սէնէ էվվէլ հաշամըշ օլան պիր տաէմի Ալլահ թէսամիյէ էթմէքլիւք նա՞սըլ ճա՞իզ օլապիլիր,» տէյու մէրադ ընչ սու՞ալ էթմէքտե տիրլէրու վէ Իրնթիանըլըլըն գալաթիացիներնա ոզուռնան պէօյլէ ճանը պիր մե՞էլէյէ նայլարչն վէրիլէչն ստուգութի հա մէնգի՝ ճէվապլար տաէմլէրին Իրնթիյանըլըդա վէ՝ ալէլ՝ ուսմուտ տինէ օլան՝ ալատալարընը թա՝յին էտիյօր։

«Քրիստոս Ալլահ մը ըլը,» վէ «Նէ մանաստա Քրիստոս Ալլահ ըլը,» մէ՞այնտաքի սու՞ալլարա ճէվապ վէրիր իքէն խաթըրտա թուխաճաղըմըզ պա՝ղը մուհիմմ մեսէ՞լէչէր վար ըլը։

Էվվելդա.— «Քրիստոս» թա՝պիրի ընչ իմա էտիչէն մէվճուտըն պիր թէք մա՝նասը օլմատըդընը ստէրխաթըր էտէլիմ։

Սանիյեն.— «Նալարէթի Յիսուս» տէմէքլէ թարիխ ի պէշէրին ֆիլան 33 սէնէլիք պիր միւտուէթի զարֆընտա րու՞ի զէմինտէ հաշամըշ օլան տաէմի անլար իլէ Պունա «Թարիխի Քրիստոս» տախի թէ-

ալ, կամ կամ ալ, Քրիստոս Բարեխոս Հայր Տուին ալ
Քարեխոս ամէն կերպ ձգտում, ալ իմանալ Տալմաս ան-
կը օրհնում ասում, ալ ծնունդ ալ ներում ալ
Հայր ալ ի ամէն, աղօթում ալ Հոգևոր
տեսակ ալ Հոգին ալ Հայր Պետրոս ալ ան
ասում ան Տիրոջ ալ Հոգևոր ալ Հոգևոր
ալ Հոգևոր ալ Հոգևոր ալ Հոգևոր ալ

մա'դուլ տէյլ տիւս Րուհ օլան Ալլահ րուհը ինա-
սան իլէ միւլադաթ էտէպիլիւս Անճափ Յիսուսըն-
քինտէ պու իլթիրաք օ գաւսար քիւլլ վէ քթաիլ
իտի, վէ Յիսուսըն իլթիլա'ը տէրունիսինի պու Ա-
լահ իլթիլա'ը տէրունիսի օ տէրճէ իսթիւլա վէ
իսթի'ապ էթմիշ իտի.քի, Յիսուսըն հայաթ ը րու-
հիյէսի, անըն թէսաւվուրաթ վէ իճրաաթը, անըն
փէյլասը վէ մվճուտիյէթ ղայէսի Ալլահընքի իլէ
'այնէն սիւր իտիս Պու տէնիլէնին Յիսուսըն հա-
յաթ ը տէրունիսինճէ սիւր մու'այէն էմր ի վապը'
օլտուլու անըն քէլամլարընտան վէ անըն հայաթ
վէ իտտի'ալարընտան կէօսթէրիլէ պիլիր վէ Յի-
սուսըն հայաթ ը տէրունիսինտէ Ալլահըն պու հու-
ջուրը անըն պիւթիւն հայաթ ը րուհիյէսինին Ա-
լահըն հայաթընըն լուշհարը օլտուրընը իսպաթ
էթմիշ տիր

Պունտա իսէ 'ապէս վէ ղայր ի մադուլ պիր
շէյ ճօզ տըր Էկէր Ալլահ մախլուգատան պա'իս
վէ անըն իլէ հէր կէօնա 'ալագա վէ թէմասսուն
միւսէլլըմ պիր հայաթ ճաշամայօր իսէ, անըն Յի-
սուս հայաթընտա հաթթա հէր հանկը պիր տէ-
վին հայաթընտա զահիր օլմասը վէք մա'դուլ պիր
հադիսաթ օլուր վէ Ծաւուս ի Շէրիֆ պասընտա
կէօրունիյիւմիւզ կիպի, էկէր Ալլահ քէնտի քէնտի-
սինի քէշֆ ու պէյան էտէպիլմէք դուրլէթինէ վէ
թէֆէքքիւր իլէ մուհասապէթին ֆարղ էթտիյի

վէն հէմ սէվիլէն օլուր։ Վէ Ալլահ քէնտիսինի սէվմէք իւզրէ քէնտի քէնտիսինի՝ քէնտիսինէ սանի դըլընճա, պու թէֆրիգաթ ը սանիյէյէ «Իսլն» թէսմիյէ օլունուր։ Ալլահ պու 'ալէմտէ քէնտի մուհապէթինի իպլաղ վէ ինշար էթմէք իսթէմիքաէ պիթթապի՝ պու Իսլն իւզնիւմիւյէ միւնքէշիֆ օլաճաղ տըր։ Իչթէ ֆիտուտա տախի Ալլահ մուհապէթի միւնքէշիֆ օլունճա օրատա զահիր օլան Ալլահ պու էպէտի մուհապէթ էտտը օլան Իւզնիւմ է Սանի տիր։

Իմտի պու տէտիքլէրիմիզի շու տուրէթլէ խիւլասա էտէպիլիր լուզ։ — Ալլահ քէնտի զաթընտա էօյլէ պիր թէֆրիգաթա մալիք տիր քի, օ թէֆրիգաթ քէնտիսինէ ինշար էտտը տըր, ճաՆի Ալլահ վահիտ է մահզ եախօտ թէֆրիգատիզ տըրֆ պիր պիրլիքէ օլմայըպ, վահտէթ է իլահիյէտէ էօյլէ պիր թէֆրիգաթ վար տըր քի, անըն իլէ Ալլահ հէմ քէնտիսինի ինշար ու պէյան էտէպիլիր հէմ տէ ևինէ քէնտի վահտէթինտէ գա՞իմ վէ մախլուգա ֆա՞իդ վէ պէշէրտէն մէսթուր գալտըպիլիր։ Վէ ինչթէ Ալլահ պու ինշար էտտը իլէ ճիտուտտա զահիր վէ միւնքէշիֆ օլմուշ տըր, ճաՆի ճիտուս Ալլահըն ինշամը տըր։ Պիլա շիւպհէ պու ինշամ էտտը իլէ Ալլահ քէնտի քէնտիսինի պաշգա թաիրիդլէրիլէ վէ պաշգա զաթընտա տախի քէշֆ ու պէյան էյլէմիշ տիր։ Լաքին ճիտուտտաքի էրմէք ինշամ տըր։

Քրիստոս Աստուծոյ Որդին տեսնելով որ Տիրոջ հաւատացեալ ժողովուրդը Տէր ու Աստուած կոչելով Իրեն մօտենալու պատրաստ չէ, Ինքն է մօտենում նրանց Իրեն հետ միանալու համար։ Ասում է հաւատացեալներին Աստուծոյ խօսքում հետևեալ խօսքերը, որ Աստուած ինքն է մեզ հետ, մենք Նրա ժողովուրդն ենք։ Աստուծոյ հաւատացեալ ժողովուրդը պէտք է ունենայ Աստուծոյ հետ միանալու ցանկութիւն, որ կայ մեր մէջ, մենք կարող ենք Նրան մօտենալ, մենք պէտք է ունենանք Նրան մօտենալու ձգտում։

Քրիստոս պիտի ասում՝ մենք մեր մեղքերով մեր Աստուծոյ հետ միանալու ցանկութիւնը խեղդում ենք մեր մէջ, մենք հաւատացեալ ենք, բայց մեր հաւատքը մեռած է, մենք մեռած ենք մեր հաւատքով, մենք ունենք անուն թէ ապրում ենք, բայց մեռած ենք։

Եւ մեր հաւատքս Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդ ենք մենք, որ ապրում ենք մեր մեղքերի մէջ, որ մեր մեղքերը մեզ հեռացնում են մեր Աստուծոյ հետ միանալու ցանկութիւնից, որ մեր մեղքերը մեզ հեռացնում են մեր Աստուծոյ հետ միանալու ցանկութիւնից։ Մենք մեռած ենք մեր մեղքերով, մենք մեռած ենք մեր հաւատքով, մենք մեռած ենք մեր Աստուծոյ հետ միանալու ցանկութիւնով։

հայաթը պու ինսանի հայաթտա թէճէլլի էտիյօր, եա՛նի Ցիսուստա Ալլահը սալ քէնտի ճէվհէր վէ քէռալլինին ֆէյզ ու ճէլալինատէ տէյլը, (զիրա Ալ-լահը օ սուրէթլէ կէօրմէք պէշէր իչիւն զայր ի միւմքին տիր,) անճագ Ալլահըն քէմալ վէ ճէլալինի մախլուգատա թէճէլլի էտէպիլէճէյի էն միւքէմմէլ սուրէթտէ միւշահէտէ էտիյօր իզ, եա՛նի ատէ՝ ինսանիյէթին իհտաթէ էտէպիլէճէյի պատառը Ալլահ կէօրիւյօր իզ։

Իմտի Ցիսուսըն էօմրիւնէ պու ճիհէթտէն պաշտըլըմըզտա օնտա ֆիլվագը՝ Ալլահը, եա՛նի ֆէլամ վէ Իպն օլան Ալլահը, թապիր ի ախէրէթ քէնտիսինի քէշֆ ու պէյան էթմէքտէ օլան Ալլահը միւշահէտէ էտիյօր իզ։ Վէ իլմէ պու նօգթաի նա-զարտան անա «Ալլահ» տէր իզ։ Ցիսուստա օլան ինսանա տէյիլ, անճագ անտէքի Ալլահա «Ալլահ» տէյօր իզ։

Էօյլէ իսէ նիչիւն քէնտիլէրտէ Ալլահ զահիր օլան տիկէր զաթլարտա «Ալլահ» տէմէյիպ՝ Ցիսուս «Ալլահ» տէյօր իզ։ Պու սիւ՞ալին ճէվապը շու տըր քի, Ցիսուստա Ալլահըն իզհարը պաշդա զաթլա-տաքի իզհարընատան էտաի պիր խուսուստա ֆարգը տըր։ Տիկէր ատէմլէրտէ իլահի իթթիխա՛զ տէ-րունի ինսանի իթթիխա՛զ տէրունէյի քէռամիլէն խա-թի՛ապ էթմէմիշ տիր։ Անլէր եա՛ էօմրլէրինին ֆիլան պիր միւտահէթինտէ թէվհիտ վէ իսթիղֆարլէ հուզուր ը իլահիյէ նա՞իլ օլմուշլար, եախօտ քէնտի

Տայսաքի ը անբասնելիքները Տաղաւոր ը իրանի պրանչի խոխի՛սաց էլլիզից անը, Քիսանաս իսկ Տաղաւոր ը իրանի ֆօս անբասնելիֆիտալէն անբաս. քիտան Տայսաքը-նեց խոխի՛սաց էլլիզից ալ անբաֆիտան Տայսաքը անդին իսկ անդիսաց պրաքիսից անբաս Քիսանայն Տայսաքիտանան իրանի Տիսան ֆէնգիս ալ ֆէնգիսիկ էսանդանքիս էսանի Քիսանայն Տայսաքը անբասնելիքի Տէրէն, ճիֆէնգիսիկ անդիսանա՛ս էֆօսիկ անդին Վրանդին էյսաքի ան իսկանդան ֆիսայանքիտաս իֆանդիքիսիկ իսկան «Ֆէրսաք Ուրդաս» իսկանաս «Իսդի Ուրդաս» իսկանաս «Ուրդաս» ֆէնգիսիկ, էսանը իսկ։

Իսդին Ֆրնաս ֆօս՛անդիսիկ, սայֆ անս ֆօսբնան Ֆրնասանաք անդիսանայսիկ իսկ։ Պաս ֆօսդիսան Ֆրնասանաս իսկանաս անդ սանֆիսան, Տանքաք ը սայֆ պաֆ բնանդ ճէրաս էսանիկ իսկան Տանդաքը՝ պէ-նիսանաս անդ իֆէրիկ, Տա՛ան Քիսանայն պէրաստ-ֆիսանդ իֆէրիկ, սայֆաս, անդ ան իսկիրիկ, Տա՛ան անդին պրաստ պէ ՚ս բրանճանաս իսկիրիկ սայֆաս ֆօս՛պաս էսանդանքիս իսկ։ Իսկիրիկ, սայֆաս ֆօս՛պաս էսանի՛ֆ, շաս Քիսանաս ֆէճէսանաս էսանի պէ, սբան-Տիսիկֆօսի, Իսդանֆիսի սանի օրանաս Տա՛ան Վրան-Տին իրնաս էսայսանաս, պէ, անսի ֆօս՛անդիսաֆօս՝ Քէ-բաս Ուրդաս Տանաս Իսդի Ուրդահս ֆանդի օրաս իսկ։ Պաս Իսդանֆիսի ան սանիկ Քիսանաս ֆանդի օ-բաս անս «Քրնաս» ֆէնգիսիկ էֆօսից օրաս-պանդ իսկան՝ ան Քէրաս Ուրդահս ան ՚անդի

թա՛պիր էլէ թէամիյէ էտէր իլ։ Ինճիլ մուհարրիրլէրի պէօյլէ էթմիշ տիրլէր. մէս. փիլ. 2. 5—7 վէ սա՞իրէ։ Պու մա՛նաստա Քրիստոս ճէսէտմիշ օլուսլ՝ անճագ Ալլահտա Իւդնիւմի սանի տիր. վէ Իւդնիւմի սանի՝ իլհամըն էտասը մադամընտա թարիխի Քրիստոստան էվվէլ միւթէնէվվի՛ թա-րիգլէրլէ թարիխ ի պէշէրտէ մինգէշիճ օլմուշ տըր. (Իպր. 1. 1.)։

Թարիխի Քրիստոսըն գըյամ վէ ՛ուլուճման-տան սօնրա պու Իւդնիւմի սանի, եա՛նի ծիստատա մինգէշիճ օլան հուզուրը իլահի էվինէ կէօրինմէգ ՛ալէյհ ՛ալվաէթ էտէր։ Օրատա է-զէլտէն պէրու ուլուհիյէթտէ մէվճուտ օլան Իւդնիւմի սանի եա՛նի Քէլամ Ուլլահ էվինէ ուլուհիյէթտէ մէվճուտ տըր. անճագ Թէճէսիւտտէ վու-գուտ՝ պուլան Թէճրիպէի լէ մէվճուտ տըր։ Թէճէսիւտ պիր էմր ի վաղը՝ մադամընտա ուլուհիյէթտէ պիր հադիսաթ տըր։ Իմտի պիր պէշէրիյէթին սէպէպ ի իհտասը օլան վէ ծիստատա ղահիր օլան պու էմր ի Թէճէսիւտի էվինէ ուլուհիյէթտէ կէօ-րիւր լուք։ Վէ շիմտի Քրիստոս տէմէքլէ էվինէ ուլու-հիյէթին Իւդնիւմի սանիսինի իմա էտէր իլ. ան-ճագ շու ֆարգ լէէ.քի օ պիզէ Թարիխի Քրիս-տոստա մինգէշիճ օլմուշ օլտուղընտան վէ Թէ-ճէսիւտ պագը՝ օլան պիր իլհամ իսիյինտէն պիր Իւդնիւմի սանիյի Թարիխի Քրիստոստան սէյր է-

ան է նոցա ի Գաղատ բնակել կիսոյ ան է նոց «Ընդ
ել ազատութեան անդրէն, անդ հիւ անդ բնութեան. եթէ
հաստատեալք, եւ անդրդուելք, հաստեալ Բրուսացոյ եթէ
հաստատեալք, եւ անդրդուելք նոյն ան, ընդունել անդրդ
տութեան» Նոյ ան՝ նոյնոյն Բրուսացոյ «Ի նոյն օրէն
ձիոյ Բրուսացոյ»

Նոյ ել եւ ել՝ ազատութեան անդրդ նոյն ընդ նոյն
բել, ազատեալք ե անդրդ անդ ան՝ ել նոյն նոյն

1. Անդ «Բրուսացոյ Աղուս անդ» անել, անդ
անդ, նոյ ան նոյնոյն ե Աղուս անդ անել նոյնոյն
ազատ անդ ընդ ել, նոյնոյն Բրուսացոյ՝ ընդ նոյնոյն
ազատ նոյնոյն ել նոյնոյն նոյնոյն անդ նոյնոյն ան
նոյնոյն բրուսի նոյն ընդ նոյնոյն ել անդ նոյնոյն ան
նոյնոյն բրուսի նոյն ընդ նոյնոյն ել անդ նոյնոյն ան

2. Անդ՝ ազի ել ազանդ ե անդրել Աղ
ցոյ ընդ ան, անել նոյն նոյնոյն Բրուսացոյ անդրել
նել անդ Աղուս նոյն Աղուսացոյ նոյնոյն անդ Աղուս
անդ նոյնոյն Աղուս անել, անդ Աղուսացոյ նոյնոյն
անդ նոյնոյն Աղուսացոյ նոյնոյն անդ նոյնոյն ան
անդ ել՝ նոյնոյն Աղուսացոյ նոյնոյն անդ նոյնոյն ան
անդ ել՝ նոյնոյն Աղուսացոյ նոյնոյն անդ նոյնոյն ան

3. «Բրուսացոյ Աղուս անդ» անել, անդ

«Քրիստոս Իլահի պիր զաթ տըր» տէմէք տէ իւ-
թէմէյօրլուզ «Իլահի» թա՛պիրի անճափ ղըսմըն հու-
զուր վէ թէ՞սիրաթը իլահիյէյէ մա՛րուզ օլան մէվ-
ճուտաթա տա գուլլանըլապիլիր • էզճիւմլէ սալին
պիր զաթ քէնտի հայաթընտա պա՛զը տէրէճէ թէ՞-
սիրաթ ը Իլահիյէյի իպրազ էթմույի էչիւն ա-
նըն հայաթընա «Իլահի» տէյէպիլիր իսէքտէ օնա
«Ալլահ» թէմամիյէ էտէմէյիզ։ Թարիխի Քրիստոսըն
հայաթը՝ իպթիտաըընտան ընթիհաընտաէք վէ
ճիւմլէ շուտուլը իլէ Ալլահըն հուզուրըյէ միւս-
թէ՛ապ օլտուղու վէ քէնտիսի իտէալ վէ քրամիլ
իլնամ օլտուղու էչիւն Իւզնիւմի սանիյի օ իամ իլէ
թէմամիյէ էտիյօր իզ։

4. Պիզ «Քրիստոս Ալլահ տըր» տէյու անըն
իամինէ տու՛ա էթմէքլէ պիր ինսանա տու՛ա էթ-
մէյօր իզ, անճաք Թարիխի Քրիստոսա միւնքէչիֆ
օլան հադիգի Ալլահա սէճաէ էտիյօր իզ։

5. Թարիխի Քրիստոսըն պիլճիւմլէ մահտու-
սիյէթլէրի եա՛նի եօլտուլմասը, տուսամասը, պա՛ղը
չէյլէրի պիլմէմէսի, պէօյիւմէսի պիթթաա՛ անըն
Ալլահ ինսանիյէթինէ՛ա՞իտ օլտուղ, Թարիխի Քրիս-
տոստա անճաք ինսանիյէթտէ միւնքէչիֆ օլաճաղը
տէրէճէտէ իզհար օլտուճուշ տըր։

6. Րուհանի խէլասըն եէկեանէ վասըթտաը
Քրիստոսա իման տըր տէյու թա՛իմ էտիլուիքտէ
պու իմանը սաղ Թարիխի Քրիստոսա հաղ էթմէք

ասպրոս սրտանց «Բրեատոս» ըմպելիքով, սրտատոս մեղրախմելիով եւ չաշ մանուքն տախտ հետապր ապրելուց ցանկալ տեր Թարխան Բրեատոսան էմելի տեխնասատոս մտաց՝ սրտան երդասիրելու ձեռնէ մի ո երդասիրելս էտելն իւնէ Բրեատոս սրան իւնէ տեր (Ցոհ. 1. 4. 8. 8, 36ւ) վէ սրտեն տախտ Սրտերն ճեռնէ երդասիրելս Բրեատոսրեն երդասիրելս տեր էտելն պերտչեսրտէ Սրտերն էքմէլ երդասիրելս Ցեռան Բրեատոսատոս էտեն Թարխան Բրեատոսատոս գոհեր սրտեր տեր

ՄԻՊՀԻՍ 9.

ԱՏԵՄ

Ատե՛ երեւե ատե՛ բնեսեն՝ էն ճարկա երեւեսե, էն պեյատ, էտարնեկել պեր մատ, տեր վէ բարեն ատեմեն բնեսեն՝ պերեկ էտելն ատեմեն բնեսեն բնեսենեն պերեկ մէրա ես տեղատ տօչատրեսե երեւե բարեկ ատե՛ պեր՝ ատեմեն բնեսեն գոհե բնեսեն հատարեսատ տահն մա՛ռնեսեն մատեր օրեսատ բնեսեն բնեսատրեսա՝ տեղատատար օրեն պեր մա՛ռել տեր Տեսեն հարատ երեւե տախտ տես տահն մա՛ռնեսեն էրեկ՛ տեր

Լաքին առէմ հագդընաա սահին մա՛լումաթը նէ՞րէսէն էօյրէնէճէյլը։ Քիթապը Մուգաատէսէն առէմ հագդընաա էվէյլի շէյ էօյրէնէպիլիր խոէք տէ, տէրխաթըր էտէլմ.քի Քիթապը Մուգաատէս առէմի եալընըզ տին նօգթա ի նազարընաան թա՛րիք էտէր վէ օրուտա ֆէննի մա՛լումաթի արտամադըղըմըզ ճա՞իլ տէյիլ տիր։ Քիթապը Մուգաատէստէ առէմին ախլագի թաալի՛աթը, Ալլահա օլան ՚ալագաատը, կիւնահ վէ անըն տէվապտը, սալահ վէ անըն միհնաա՛ը վէ էմանաի մէսէլէրէ տա՞իր միւջէմմել մա՛լումաթ պուլուր իլ, լաքին օրուտա առէմին տիը եա ՚ապդի գուվվէթլէրի վէ հայաթ ը իճթիմա՛իյէնին գալա՛իտի, վէ տա՞իրէ հագդընաա ֆէննի պահալը պուլամայըզ։ Վագա՛ա Թէքվին քիթապընտա առէմին խիզմէթը, լիսանլարըն տիը, միլլէթլէրին գուհուրը վէ գայրի մէս՞էլէլէր հագդընաա պա՛զը էֆքյար պէյան էտիլմիշ խոէ տէ, օ թա՛րիֆլէր ֆէննի նօգթաի նազարընաան էմր ի վագը՛աըտ տէյիլ անճագ տին նօգթաի նազարընաան պա՛զը բէնզ ու խաթի՛արէլէր տիլէր։ Թէքվինտէքի խիզմաթ վէ Թուֆան թա՛րիֆի Քիլսանիլէրին գաոիմ գույուտմընտա պուլունան խիզմաթ վէ Թուֆան թա՛րիֆլէրինէ փէք միւշգիլ օրուտընտան հագդ իւզրէ խաթիրալ էտէպիլիր խ.քի, մուտաատէս մուհարրիր ֆէնտի գէնդինտա ճարի

[illegible]

ճիհէթինտէն մատտի՝ ալէմ իլէ վէ՝ ադլի հայաթը
ճիհէթինտէն հայվանաթ իլէ՝ սրդը միանաէպաթա-
տա պուլունմագտա տըր։ Ատէմտէ՝ ադլի հայաթ
մատտի գըսմ իլէ ևա՞նի ճիւմլէ ի աասպէյէ իլէ
սրդը՝ ալագատա տըր։ Հէր պիր ֆէրդի ֆի՛լիմիզ
իչին պէյնտէ պիր թէպէտիւլ վուդու՝ պուլու-
յօր վէ պէյնտէ վուդու՝ պուլան թէպէտիւլաթ
՝ադլըն իշլէմէսինէ պա՛իս օլույօր։ Քէղալիք ինսա-
նըն հայվանաթա օլան՝ ալագատը տա շայան ը
սիդդաթ տըր։ Ատէմին՝ ադլի հայաթը նէչէ ճի-
հէթլէրտէն հայվանլարընքինէ միւշտաիհ տիր։ Ա-
տէմին ճէսէտի թէրքիպաթը՝ խուսուսա ճիւմլէ ի ա-
սպէյէսի հայվանաթընքինէ միւշտաիհ օլսուդու
կիպի՝ ամէնյաթ ը ադլէյէսի տէ պէլլի պիր սու-
րէթտէ հայվանլարընքինէ պէնզէր։ Ատէմ տախի
անլէր կիպի կէօրիւր, իչիտիր, տերիսաթըր էտէր,
աճըգըր, սուսար, քէյֆ վէ քէտէր էտէր։ Պու ա-
պէպտէն նէչէ՝ ալիմլէր ատէմին սալէն հայվանատան
թէննէսիւլ էթմիշ օլսուդունը իտտի՛ա էտէրլէր։
Ինսանըն սալը հագգընտա էպէի՝ լմ ի իլահիյաթ
սու՝ալլիմլէրի թէքվին քիթապընտան ալարագ թա՛-
լիմ էթմիշլէր քի, պունտան 6000 սէնէ գաստար
ագաէմ Ալլահ եէրին թօփրագընտան թէշքիլ էթ-
տիյի պիր ճէսէտէ իլգ ոէգ՛ա իւճլէյէ-
րէք պիր ինսան խալգ էթմիշ տիր։ Հաքին չիմանկի
՝ալիմլէր ինսան ճէսէտինին թէքէմմիւլ էթմիշ օ-

[illegible]

մէթ էթտիյինի գապուլ էթմէքէ պէրտաէր 'ափ-
լըն մատտէտէն միվէֆֆըրիդ օլտըղընը իստի'ա
էթմէլի իզ։ Համթա շու գատարը պիլէ սահի
տիր ք-ի, 'ափլ մատտ էլէ ատ-իլ, անճափ մատտէ
'ափլ իլէ թէֆֆար ու իլահ էտիլէպիլիր։ Մատտէ
հափգընատա հէփ պիլտիքլէրիմիդ անճափ 'ափլի
իսասիյէթլէր տիրլէր։

Բ. — Ատէմին 'ափլի վէ րուհի հայաթը հայ-
վանընքինատէն էսասէն ֆարդը տըր։ Պու ֆարդ միւ-
թէ'ատտիտ ճինսէթլէրտէ տիր։

1. Պիրինճի տա"իրեհինտե. — Ատէմ հայվանըա-
րըն պիլտիյի կիպի հավվաս ը իսամիտ իլէ թահ-
սիլի մա'իշաթ էյլէյիպ, պիլտիքլէրինի դուվվէ ի-
հաճըղէտէ հլթիվ էտէր իսէ տէ, պունատան մա'ատ
օ պու մա'իշաթընը թէճրիպա, թատնիճ վէ թա'միմ
էտէրէք 'ուսուսի թէսավվուրլար թէշքիլ էտէր,
վէ թէսավվուրլարը իսթի'մալ էտէրէք մա'իշատէն
մէճմուլը իսթիսալ էտէր, վէ պու թէսավվուրլարը
'ալամէթլէր իլէ իշարէթ էտէրէք ինսան թէշքիլ
վէ թէքէլլիմ էտէր։ Պու գատիհէթլէրտէն
հայվանատա մահրում տըր։

Պունատան մա'ատ ատէմ պինճէկճա մա'իշա-
թը թահի ը միվթալա'այա ալարագ, կէրէք հավ-
վաս վէ կէրէք մանթըգ թարիդիյէ իսթիհսալ էթ-
միյի մա'իշաթընը էսաս վէ մէվզու'էլէրինի թէ-
հարիի էտէր։ Հայվանատա գաթ'իյէն պու շէյէ
մուգթէտիր տէյիլ միրլէր։

Ատլուն մեծ ընտանիքին պատկանող խոշոր կաթնասուն կենդանի է, որ ապրում է Հնդկաստանում, Ասիական կղզիներում, Աֆրիկայում և Ամերիկայի հարավային մասերում։ Նա ունի սովորական ձիու չափ, բայց ավելի ամուր կազմվածք։ Նրա գլուխը մեծ է, ականջները՝ երկար, պոչը՝ թավ։ Ատլուն ապրում է անտառներում։

Ատլուն հետևյալ կերպ է որսում։ Գիշերը նա գնում է ջրհորի մոտ, որտեղից ջուր են խմում մյուս կենդանիները։ Ինքը ջրհորի մոտ չի գնում, այլ մոտակա ծառերից մեկի վրա է բարձրանում և այնտեղ սպասում։ Ծարավից տանջված կենդանիները գալիս են ջրհորի մոտ, և ատլուն ցատկում է նրանց վրա։ Ատլուն ունի ուժեղ ոտներ, որոնցով հարվածում է իր զոհերին։ Ատլուն ունի նաև ուժեղ ատամներ, որոնցով պատռում է իր զոհերի մարմինները։

2. Հնդկաստանում ատլուն հանդիպում է ինչպես անտառներում, այնպես էլ մարդկանց մոտ։ Ատլուն մեծ վնաս է հասցնում գյուղացիներին։ Նա ոչնչացնում է նրանց ցանքերը, ուտում է նրանց պաշարները, ոչնչացնում է նրանց տները։ Ատլուն շատ զգույշ կենդանի է։ Նա հեռվից հոտ է առնում մարդուն և փախչում է։ Ատլուն հնդկացիները որսում են հետևյալ կերպ։ Գյուղացիները հավաքվում են մի մեծ խմբով և գնում են անտառ։ Այնտեղ նրանք գտնում են ատլուների հետքերը և հետևում են նրանց։ Ատլուները, երբ տեսնում են մարդկանց, փախչում են։ Գյուղացիները հետապնդում են նրանց։ Ատլուները վազում են մեծ արագությամբ։ Նրանք վազում են ուղիղ գծով, և ոչ ոք չի կարող նրանց հասնել։ Գյուղացիները հետապնդում են ատլուներին մինչև գիշեր։ Գիշերը ատլուները հանգստանում են, և գյուղացիները տուն են գնում։ Հաջորդ

գաթը եալանտան վէ հագդը պաթըլտան թէֆրիգ
էթտիյի իչիւն վէ Ալլահը թանըտըղը իչիւն պու
մա՛լումաթլարընըն նէթիճէսինտէ քէնտինէ մախ-
սուս պա՛զը տույղուլարը պուլունուր քի, անլէրի
հիչ պիր հայվան սույամազ։

Էաքին հիսախյաթ տա՞իրէսինտէ աւէմի հայ-
վանաթտան թէֆրիգ էտէն էն մուհիմմ շէյ ա-
տէմին ՚իզզեթ ի ՚ւեճու տույղուսու տըր։ Պիր չի-
չէք հիւան իլէ փարլայըլսա էթրաֆա լսօշ ըսահա
սաչար, եախօտ պիր գուշ լաթից թէրէննուսմաթը
իլէ հավայը էօթտուրուր իքէն պուռնլար նէ օ
հիւանին, նէ տէ օ ահէնկին քէնտիլէրտէն սուսուր
էթտիյինէ տա՞իր միւթթայի՛ օլմազլար։ Աւէմ
իսէ քէնտինին էյի եա քէօթու ֆի՛իլէրինտէ կէրի
տէօնիւպ քէնտի տէրուննինէ ՚աթֆը ը նազար էտէր,
վէ օ ֆիլիլէրին սահիպի քէնտիսի օրուպ օնուն
հիւան եա չէրքինլիյի քէնտինին էտէրի իսիյինէ
վազըֆ օլուր։ Պու մա՛լումաթը միւթէ՛ադդիպ ա-
տէմտէ ահվալա կէօրէ, վիճտանըն թահին եա
թագալին հիսսի մէյտանա կէլիր։ Աւէմին պու հիս-
սինէ մուգաապիլ պիր հիսս հայվանաթտա եօզ տըր։

Աւէմտէ մուհապպէթ հիսսի տախի հայվա-
նաթընքինտէն էսասէն ֆարգը օլան պիր հալ ու
հէյ՞էթ քէսպ էյլէմիշ տիր։ Հայվանաթտա մու-
հապպէթ էսէրլէրի կէօրիւյօր իզ։ Անա հայվան
եավրուլարընը, եավրուլար անալարընը, հայվան-

[illegible]

սէվզ էտէն վէ ռէքտիկէրինատէն քիւլիյէն ֆալըդԼԸ
օլան լէի սա՛իդէլէր էօնիւնատէ պուլունուլ։ Պէօյլէ
սըրատլարտա, օ պունլարըն լէիսինատէն պէրինի իմա-
թիյար էթմէյէ հուրը իտիյինի վէ պէրիսի պա՛իս ի-
քէյֆ իսէ տէ, տիկէրինի ինթիխապ էթմէք. քէն-
տինին Ցարոյ իտիյինի հիսս էտէր։ Իչթէ պու
էանատէ աստմ. քէնտի իրատէթինատէ իմթէաիյէ
թարաֆա տէօնմէյէ, եա՛նի եա ֆալըդԼ եա. քէյֆի
ինթիխապ էթմէյէ մուխթար իտիյինի տույար, վէ
անա կէօրէ պէրինի եա տիկէրինի թարդԼապ էտէր։
Պու՝ իրատէթին հուրը օլմասը տէմէք տիր։ Հայվան-
լարտա պու նէմ հուրը իրատէթին էտէրի ճօդ-
տըր։ Օ տա՞իմա խարիճի վէ տէրունի տա՞իդէլէ-
րին թէ՞այրի թահթընտա տիւրիւլէնէպ կիտէր։
Ատէմ իսէ. քէնտի ֆի՛նլէրինին տահիլի. քէնտիսէ
իտիյինի պիլիր։ Ինթիխապընտա մուխթար տըր։ Վէ
իչթէ պու մուխթարիյէթտէն հէմ ախլաղի հէմ տի-
նի հայաթ մէյտանա կէլիր։ Հայվանլար պու իմթի-
յազտան մահրում տըրըլար։

Իման պու ճինէթլէրճէ թատի՛մ վէ հայ-
վանաթա ֆա՞իդ օլան ինսանտա տա՞իր տիկէր մու-
հիմ պիր սի՞ալ անըն մէվճուտիյէթ մուդաէտէ տիր։

Աստհիճ անվճուտիյէր դայէտան ևէ տիր։

Ատէմ. քէնտի քէնտիսինի անլատըդտան սօն-
րա, մերատընը ճէլպ էդէյէն էն մուհիմ սի՞ալ
քէնտինին մէվճուտիյէթ մուդաէտէ տիր։ Պու սի՞-
ալա, տօրդու պիր ճէվապ վէրմէքլիյիմիճ պիճիմ
էչին էլճէմ վէ զարուրի տիր։ Դայր ի նաթըդ

վաղվա տէյն տուր։ Դայր ի նամըզ մախլուզաթ քէնանէլէրանէն խարճատ պուլունան պէր մադաէ իչուն մէվճուտ տըրլար։ Նէպաթաթ՝ հայվանաթա էմ օլուր, հայվանաթ՝ պէրիխալըլէրինէ եախօտ ինանա խլամէթ էտէրլէր, ֆէրալէր ճինան խա-գա էթմէքճէ մէվճուտիյէթ մադաէալէրինէ վաղը օլմուշ օլուրլար։ Ինանմ իչուն պու մադաէալէր քեաֆի պէր զայէ թէքճիլ էտէմէզլէր։ Ամէմ ինկէր պէր մախլուզդըն իմթիյաճաթընը ուչ՝ էթմէք իչուն եարարլըմսըզ տըր։ Ճինանաա քէնանինան թիւքանէ պէր մախլուզ եօզ տըր։ Համթա ինսան Ալանըն ՝իզզէթինի արթըրմազ իչուն պիլէ պէր վարըթա տէյն տուր։ Ալլահըն ճէլալինան պէր նօզանն եօզ տըր քի, անը ամէմ օլատըրալըմ, եախօտ Ալլահ խօտային պէր զաթ տէյն տըր քի, աստէղէրին քէնանինի ՝իզզէթլէմէնէ պէքլէմին։ Ամէմճէ էօյլէ պէր ՝ուլուէթ վար տըր քի անը նէ մախլուզա, նէ տէ Թաղիդ պէր վարըթա ՝աստ էտէմէզլէմին։ Ինսան քէնան զաթընտա պէր մադաէ տէր, պինա՞էն ՝ալէյհ մէվճուտիյէթ մադաէ-տի քէնան տէրտինինէ օլմազ կէրէք տըր։ Լաքին,

Սանիէն, իւնսանըն մէվճուտիյեր սագաեի իւ-յինեն իենիսխանիսե սահատր օյանագ։ Ամէմ մէրքէզ օլուալ պիւթին քեա՞ինաթ անըն էթրաֆընտա տէ-վէրուն էտէյօր ատյու տուշունմէքլիք տիւնեատ ըն ճի-հանըն մէրքէզի ՝աստ էտիլ՝ կիւնէշ վէ երտըզ-

մագ կէրէք տիր։ Վէ Ալլահըն սաէմի հոբրը եա-
րաթմագտա մագսէտի շու տըր քի, սաէմ Ալլահը
էօյրէնսին, անըն պու 'ալէմ իչիւն օլան փըա-
նընա վէ իճրա էթմէք իսթէտիյի հագիգաթլա-
րա վադըճ օլսուն, վէ պու ճիհան իտարէսինուէ
Անըն հէր քէս թախսիս էյլէտիյի հիսսէ վէ մէվ-
գի'ի հէր քէս պիլ իխթիյար ինթիխապ էտիպ
պու սուրէթլէ քէնտի հայաթընտա Ալլահըն մագ-
սէտ վէ հագիգաթլարընը իճրայա սա՛յ էյլէ-
սինւ Պու սուրէթլէ եաշայան պիր զաթ Ալլահ
իլէ իլթիճագտա պուլունուրւ Ալլահ քէնտիսինի
անա քէշֆ ու պէյան էտէր, սաէսէտէ Ալլահը պի-
լիպ անըն իլէ միւթթէֆիգէն իլէրւ Սաէմ Ալլա-
հըն միւրաճաաթընտան թէլէզզիւզ էտէր. Ալլահ սա
սաէմին իլէրլինտէն մահզուզ օլուրւ Ալլահ սաէմի
սէվէր, սաէմ տէ Ալլահը սէվէրւ Իլթէ սաէմին
մէլճուսիյէթ մագսէտի պու, եա'նի Ալլահըն միւ-
րաճաընը անլամագ վէ անըն թէճալիլլէրինի քէնտի
հայաթընտա մէվգը' ի իճրայա գօյմագ տըրւ Վէ
Ալլահըն պու ճիհան իչիւն թէճալիլլէրի քէնտի
զաթընտագի հագիգաթլարտան իպարէթ օլսուզու
վէ օ հագիգաթլարը պիննէճա քէնտի հուզուրըյլա
մէվգը' ի իճրայա գօյսուզու իչիւն ճիհատէն Ալլա-
հըն թէճալիը վէ իրատէթինի իճրայա չալըշմագ,
Ալլահ իլէ պէրապէր իլգիմէք տէմէք օլուրւ

Իլթէ պու սէպէպտէն սաէմին մէլճուսիյէթ

ձեռագրում «Աղաղին ճերպի» տեղ ինչ-որ ինչ-որ կար-
ծես, նա՝ ին Աղաղաս ճիլել օրեն հարկավոր վ
ինչ-որ ինչ-որ Աղաս ինչ-որ տակի արարած-
ատրանց ինչ-որ Ով ինչ, սեռազ ձեռագրվ
ինչ, վերջին տեղ Ատհազրվ բնական բնախոսել
ատհանգրած ատրեն տակ, սեռազ վերջ կնոջ բնա-
տհանել հեր ինչ-որ ատրեն տեղ ատրվ վ.ի. ինչ-որ Աղաս
ինչ-որ բնական ատրեն, բնական ճիլել
տակ, վերջին ինչ-որ Ատհազրվ ինչ-որ ինչ-որ
ինչ-որ ինչ-որ

Նորը Աղաղին հեր տեղ տակ ձեռագրի վերջում
ձեռագրի 'ին' տեղ, նախքան տակ բնական ի-
նախորդ 'ում' ատրեն.

Ունի բնական ինչ-որ նախ Աղաղաս ինչ-որ ինչ-որ
1. Ատհազրական ատրանքներով վերջում ձեռագրի
ինչ-որ Հարկավոր տակից 'ին, օրենքը որ'ը
տակ, սեռազ վ, բնականին շտեմ գործիքով
վ, ինչ-որ ինչ-որ բնականին Հարկավոր նրանցով ի
'ին, օրենքում ում' նր բնական, տեղ ինչ-որ
ինչ-որ նաև տեղը

2. Ատհազ' արդյոք տակից, նրանցում
'ին' ի տեղը արարածում «Պետրոս» 'ուն օրե-
'ուն գործարան 'նախկինում, ինչ-որ ինչ-որ
բնական Հարկավոր տակից 'ին ատհազ նրանցով օ-
արարած ում' նր տեղ ինչ-որ նաև Հարկավոր
«Պետրոս» ինչ-որ ինչ-որ տակից ատհազրվել նրանց-

լարաս նուամունէ ի իմիխալ օլաճաղ քինէլեր տիրլեր։

3. Րասպըմըզ ծիսուս Քրիստոս հադիզի ատէմլիյին էն մուքեմմէլ ալը նուամունէսի օլսաղ Անըն հայաթընտա կէօրունէն ախլադի քէմալ վէ սիրէթ էասալը հէր քէս էչուն ալը նուամունէ օլմաղա չայան ըլը։ Ո իսեալ ալը աէմ՚ալը։

4, Հէր աէմ ողրուսուն Ալլահ էլէ միւշրէքէթէ պուլունարաղ Անըն Րուհընտան քէնտիսինին ֆէրահինէ աս՚էլ ծէլէթ պուլաալիլը։

ՄԷՊՀԷՍ 10.

ՐՈՒՀԱՆԻ ԽԷԼԱՍ

Րուհանի խէլաս թա՚ալերի աէմլին րուհանի վէ ախլադի հայաթընըն ղայրի թասի՚ի հալաս պուլունուսուղընը ֆարըղ էաէր, վէ պու ղայրի թասի՚ի օլան ախլադի հալ սին իմիխալանընճա կիւնահ թէամիյէ էտիլը։ Վէ խէլաս ինսանըն պու ղայրի թասիի հալսան պուրթուլմասը ըլը։ Աաէսին կէրէք ֆէրսի վէ կէրէք իճթիհա՚ի հայաթընաս ալը տուղէնախղլին, հէր ճինէթէ պանա՚աթ

օլուսլ՝ անլէր իչիւն աստմին թագպիւ ևա հիւքմ
էտիլմէսի ճա՞իզ օլմալը։ Տահա ևէնի փիլիզ վէրմէյ
պաշլամըշ պիր նէպաթտան մէյվէ մը՞մուվ էտէ
մէզմին։ Մէքթէպէ ևէնի կիրմիշ պիր չօճուգ՝ օ
բատա քէնտինէ թէսլիս էտիլէճէք օլան ճիւմլէ
՛իլմէրի իւք կիւնտէ թահսիլ էտէմէտիյի իչիւն
տիւշար ը միւճապէլթ էտիլմէզ։ Աստմին ավլադլ
վէ րուհանի հայաթը տախի եալընըզ անըն թէ
վէրթիւս էթտիյի մէյվէրին վէ իչինտէ պուլունը
տուղու ճուհիթին զարուրլի նէթիճէսի իսէ, պիր
թաակ՝ հէր ֆէրտ վէ հէր նէսլ քէնտիլէրին մէվ
ճուտ օլան դուվվէթի վէ ֆուրսաթլարընա թէվ
ֆիգ ի հարաքէթի էթմիշ օլույօրլար։ Անլէրտէն
պունտան գիյատէ պիր սէմէրէ մը՞մուվ էտէմէզսին
վէ էկէր ֆարդա պիր նէթիճէ կէօրմէք իսթէր
իսէն անլէրէ ֆարդա դուվվէթլէր վէ ֆարդա
ճուհիթ վէրմէքլիյին իճապ էտէր։

Լաքին էկէր իքինճի ֆարդիյէ սահիհ իսէ, ա
գէման կէրէք ֆէրտ վէ կէրէք հէյ՞էթ ի իճթիման
՛ինէ չիմուի տիւշկիւն պիր հալտա պուլունմուշ օ
լու, վէ գանա՛աթ պահիշ օլմայան ահվալ վէ էֆ՛ա
լըն ուէպէպ ի հադիզիսի քէշֆ էտիլիպ իսլահ է
տիլմէք իճապ էտէր. վէ պու իսլահաթ սաստին
հադիսի խէլասը ուէմէք օլուր։ Մէքթէպէ ևէնի
կէլմիշ օլան պիր չօճուգսան ամի սէնէլէրին տէրս
էրինի պիլմէսի մը՞մուվ օլունմազ իսէ ուէ, էյի պիր

ամէն ազգերէն բնաւորեալ, որ կիւրեղ իշխան մէրոյ ի
սէրոյ հաղորդութեամբ ու իմաստ որպէսզի իմ
պիտանանայի, որ զուարթ էիմ ու շահիկ հետ
միա՛ւոր իմանայր, հետ քաղցրի էութիւն Առ-
ձին սկսայ հարց որ էրի ճարտարին համեմատ
ետ, ասելով որպ

Ախեղ՝ էրմ ի հրաշիւով ամէնքին առեալ
որպէսզի պիտանի սէրոյ զուարթը՝ իմ
իմաստ էիմին օրն քէօխ ու պիր հրամայեին ետ
իմացուն սէրոյ ու՝ առ իմաստին էութիւն, առեալ
մի իմանալ կիւրեղ մի պիտա՛ էն ամէն հետ
Ու ինձ մի մտածելով ի էութիւնէ ամէն հա-
յիւր, իմաստասիրաբար Հօգուզրային գաղի էրամ
կիւրեղ, էրանաստրար, ու ինձ ճարտարին
հետ ամէն ինձ ամէն ինձ ամէն ինձ ամէն ինձ
Հաղիմ ամէնքին էրամ էրի հօգուզրային ու ճէն-
տիմ, ու ու, զարդիմ ու էր որոշ-
ուած էրա

Ասէր ի հարցը իմանալ ու ասելին ճէ-
ասելով մի ճէսէ հայելի ինձ զ իմ-
պահելին զարդը իմ՝ պիտի մտաշէտ էիմ
էրի մտածելը հետ ինձ հէրիմ ի իմիմ-
սի՛ էրնեն ասելով հայելի ինձ ամէն իմ

րիւս վէ թէսիրաթ ը մուհիթէ նէթիճէսի օլսուղունը իտուի'ա էմիյօլլար։

Պիզճէ ախլադի հայաթ պու լէքի թարիխլէրին հիչ պիրի իլէ տէ դանա'աթպախչ պիր սուրէթով թէֆֆար ու իղահ օլունսուղ։

Էնքի 'իլմի իլահիյաթ մու'ալլիմլէրի ըուհի վէ ախլադի հայաթ իւզէրինուէ ճէսէթին իճրա էթտիյի 'ազիմ թէ"սիրի հիսսաթա ալմայօլլար։ Հայաթ ը ըուհիյէմիզ նաալընըզ ըուհըմըզըն ֆի'իլէրի օլմայըթպ ճէսէթին ահվալը տախի օնա ճիհէթ վէրիյօր։ Հալասը պօզուլմուչ օլան պիր օսսասա թէֆֆէքքիր կիւճ օլուր, աճլըգտա սոէմ թիլիխ օլուր, մի'տէ խասթալըղնա սիւչար օլան քիսիէ թէզ թէզ մէ"յուս օլուր, սիմպտը էյի նէտա պուլսուղունը քիսիէ ճիհնդա հա ճինայէթ իլթիքաթսըզլըղ իչինէ էթմէկ պիր հալա սիւչէր, պէքլիննէն նէալինսէ ճանիլէր չօթ պուլսունուր, չօճուղա վէրիլէն լա'ինա թէրպիյէնին նէլ'է անլըն ախլադընը լա'յին էսէր, սուղսատն լա'ատ նէսմէյէն քիսիէլէր գուվվէթլի իղսանէթ վէ հիւքմէթ թէսավվուրլարտա իխթիսասլըլըղը պիր սէրճէյէ գատար զա'յ էսէրլէր։ Պինա"էն 'ալէյհ սոէմլէր ադսաղնատ իլթիքաթսատ էսիլէն ճիհնդա վէ ճինայէթլէրին սէպէպլի տա"իմա ֆէղրալէրին իխթիյար վէ իղսանէթի սէյէլ, պէքլի նինչ սէՔ'ա խասիճի հալ ու քէյֆիյէթլէր սուր։ վէ պիր գավմի ղսատ

մէք տէ գանա՝ աթպախչ պէր մէսլէք տէյէլ տիւ-
իկէր բուհանի վէ ալալգի տա՞իրէտէքի ալայիմի
պիթարաֆանէ թէտգիգ վէ թա՝միգ էտէր խէք
անլէյտէ մուհիթ վէ ահվալը խարիճիյէ իլէ թէճ-
սիր ու իզահ էտիլէմէյէն ՝ունատուլար պուլուր իլ-
Հէր աւէմին հայաթընտա էփէյլ էրքէնաէն նէմա
պուլուա, մէյտանա չըգան պէր հալվար տըր, չէօյլէ
քի ֆէյտա՝ քէնտի ֆի՝նլէրինին սէպէպի վէ մէր-
քէզի իճրաաթը քէնտի տէրսունինտէ պուլունտու-
ղունը տէրք էտէր վէ պու գանըշ տա՞իմա քէնտի
բուհունտա տէվամ վէ խարար էտէր գալըր Պիլէն,
տույան, իրատէ էտէն, տւդգաթ վէ թէխայյիւլ
էտէն, մէսլէք իթթիխատ էտիւլ լազըմ կէլսինքտէ
թէպտիլի մէսլէք էտէն պէճ իմ: Պու խուսուստա
պա՛զէն ճանըշտամ պիլէ պու «պէն» վէ «պէնիմ»
հիսսի հադիգի վէ տա՞իմի պէր հիսա տիւր Հայա-
թըմըն հէր պէր տա՞իրէնտէ ճէսէխիմին ճահսոտ
մուհիթին հէր նէ գատար թ՞սէրի վէ հիսսէի
պուլունտա՝ օ հայաթ պէճիմ հայաթըմ օլմազըտը
պունա մա՛իւմ տիր. վէ պու շէյի պէնտէն քեա-
միլէն տէգ՛ ու րէգ՛ էթմէք իմքանըզ տըր Հա-
յաթըմտա չօգ տէգ՛ա էօյլէ մէվգը՛էրտէ պու-
նու իմ՛քի, էօնիւմտէ պուլունան հքի թարիգին
պէրինտէն պէրինի ինթիխատ էթմէյէ քէնտիմի
մուխթար կէօրիւր, վէ պէրինի ատչէր իմ Պա՛զէն
ինթիխատ էտիւ տէվամ էթտիյիմ պէր մէսլին

տէրմէն վէ զայ էյլէմիշ օլսուլար ճիհէթ տախի թա՛մլր էտիլմէք իչէրէք տիր. եա՛նի տաէմ կիւնահ տան տախի գուրթուլմալը տըր։

Պիւիւքլիւեար իրատէթ Ուլլահա մուդայիր օ- լարագ իլէնիլէն ֆի՛իլէրէ կիւնահ տէնիլիր։ Պիր տաէմին իհթիյարի օլմայարագ իլէտւյի ֆի՛իլէր կիւնահ սայըլմազ։ Տաէմլէրին հուդուդունա մու- ղայիր օլարագ իլէնիլէն իհթիյարի տիր ֆի՛իլ տախըգի լահթա սայըլըր. վէ տախըգի պիր լահթա Ալլահա օլան 'ալագասընդա կիւնահ թէամիլ օ- լունուր։ Տաէմ կէրէք քէնտի զաթընա վէ կէրէք պաշգա տաէմլէրէ օլան 'ալագասընդա ալա՛ղը ֆի- 'իլլէրին իրատէթ Ուլլահա մուվաֆըգ վէ 'աքսի հալլարըն իրատէթ Ուլլահա մուդայիր օլսուլունը պիլիր։ Իրատէթ Ուլլահըն իճրասը տաէմին քէյ- ֆինէ եա մէնաֆի'ի շախսիյէսինէ մուվաֆըգ կէլ- մէսի լազատիրտէ, տաէմ անա մուդայիր իլէմէք թէճրիպէսինտէ պուլունուր վէ պու թէճրիպէ- տէն մաղսուդ օլսուդընսա պէյլէճէ պիր ֆի'իլ կիւնահ օլուր։ Իրատէթ Ուլլահ տալի պիր թա- գըմ քէյֆի էվասիր վէ նէվահիսէն իրատէթ օլ- մայըգ, անճագ Ալլահըն ինսան տէրսընինտէ վէ հէյ"էթ ի իճթիմա'իյէսինի թէճրիպինտէ վաղ' էյլէմիշ օլսուլար պիր թագըմ էտասլար վէ հագիգաթ- լարսընդ 'իրատէթ տիր, վէ տաէմին կէրէք ֆէրտի կէրէք իճթիմա'ի հայաթը Ալլահըն մաղսէտ վէ

խելաս պուվմագ իչին էվվէլա կիանահատան գուր-
թուվմալը տըր։ Կիանահատան գուրթուվմագ իսէ
աստվին քէնտի իխթիյարի հայաթընճա Ալլահ իլէ
հէմահէնկ պիր մեվգը՛տէ պուլունմասը տէմէք
տիր։ Ատէմ պու տօղրու մեվգի՛է կէլինճէ Ալլա-
հըն հիւան ի թէվէճճիւհինէ մազհար օլուպ քէնտի
թէշէպպիւսաթընտա մուվաֆֆագ օլուր վէ ին-
սանիյէթի կիանտէն կիանէ թէլագգը վէ թէ-
րէֆֆիւ՝ էտէր։ Ատէմլէր նիչէ տէփ՛ա խելաժը
սալթ կիանահըն միւճազաթ վէ նէթիճէլէրինտէն
ազատ օլմագլըգ սայարագ, իչէ օրստան պաշլը-
լար, վէ տէրօսնլէրինտէ Ալլահտան իլթիհատ էթ-
միչ պիր իլատէթ պագը գալըրճա պիթթասի՛
կիանահըն նէթիճէլէրինտէն տէ խելաս օլմազլար։

Խրիսթիանլըգ խելաժը աստվին տէրօսնինտէն
պաշլամագ լազըմ իսիյինի թէ՛յիտ էտէրէք, էվ-
վէլա աստվին րուհունըն Ալլահ իլէ հէմահէնկ պիր
հալա կէթիրիլմէսինէ չալըշըր։ Գալագ ուա՛նի ճիւմլէ
ինթիսաապ վէ իճրաաթըն մէլքէդի օլան րուհ,
Ալլահա նազարէն քէնտի վազ՛իյէթինի տէյիշմէ-
տիքճէ րուհանի խելաս թարիգինտէ հիչ պիր իշ
կէօրմէմէշ։ Պինա՛էն՝ ալէյհ թեճտիսի զահմ խէ-
լասըն իլգ շարթը տըր։ Ատէմ կիանահուա՝ քէնտի
իխթիյարի հայաթը իչին մէլքէդ վէ զայէ
տէյուս քէնտի նէֆսինի վէ մէնաֆի՛ինի տէյմիշ օ-
տուլը իչին, պունը թէպտիլ էտէրէք ախլագի

քէնտի իրատէթի խարիճինտէ օլան պա՛ղը դուվ-
վէթլէր թէ՞սիր էթմիշ տիր, մեսէլա անլըն թէ-
վէրիւս էթտիյի մէյիլէր, իչինտէ տօղուսղ եաչա-
տըղը մուհիթ, րէֆիգլէր, վէ թապի՛ի գուվվէթ-
լէր։ Պունտան մա՛տա, տօղրու թարիգատէն սաիմըղ
օլան պիր քիմսէնին կէրէք ֆիքրի կէրէք իրատէթի
թապի՛ի միհվէրինտէն չըգմըշ օլարագ հարգը վէ
պաթըլը գօլայ գօլայ թէֆրիգ էտէմէղ։ Տահա
ֆէնասը շու տըր քի, ատէմ կիւնահլըն միւտահիշ նէ-
թիճէլէրինտէն օ գատար միւթէ՞էսիր օլուր քի
մե՞ուվէյէթ վէ միւճահիթ տույղուտու այթըն-
տա ատէմ տա՞իմա գօրգու վէ մե՞յուսիյէթլէ նա-
շարա Պու սէվէպլէրտէն կիւնահա տիւշէն ատէմին
կէրի Ալլահա տէօնմէսի էն միւշքիլ պիր մե՞էլէ
տիր։ Վէ էկէր պու միւշքիլաթ իչինտէ հայրայան
ատէմէ էվվէլա Ալլահ թարաֆընտան պիր հէյ ի
մու՛ավէնէթ ուղաատըլմադ իսէ, ատէմին ճէհաթլէթ
քէսպ էթմէսի վէ թէվհիտ իլէ Ալլահա տէօնմէսի
իմքանսըզ օլաճագ տըր։

Ինճիլ ի չէրիֆին թա՛լիմինճէ Ալլահ պու մա-
նի՛էյի օրթաատան գալդըրմըշ տըր։ Ատէմին տիւ-
շիւնիւ կէրէք թապի՛ի ահվալ, կէրէք իման-
յարի իրթիհատա, նէթիճէսի օլարագ, օ՝ պու հալը
փէրիշանընտան խէլաա պուլմայը տըր։ Ատէմին նէ
ճինս պիր վարլըգ օլմագ կէրէք իսէ, նա՛նի
անլըն խաէալընը Թանրի գէնտիսի թէրթիպ էթմի,

լան իլէ իշխելրաք էթմէյէ տա՞իր քէնտիսինտէ
պիր ՚ադզ հիսս էտէրս Պու միւշքիլաթ նա՞սըլ ըլէք
էտիլէճէք տիր։ Ամմա ՚ինս Ալլահ նա՞սըլ թէպդիլ
էտիլէճէք տիր։ Իշթէ պէշէրիյէթին տէհրլէրինաէն
պէրու իրսաս էտիպ տէ դանա՚աթալախշ ճէվապ
ալանաատըդը մուհիմմ սիւ՞ալ պու տըր։ Տիկէր մու
հիմմ պիր սիւ՞ալ տա շու տըր։ Ամմա Ալլահ իլէ մու
շարէքէթ էթմէյէ թաւսիպ օլսա պիլէ, Ալլահ —
Պուտուս վէ մուխլասդ օլան Ալլահ— կիւնահքէտ
ատէմլէրի նա՞սըլ քէնտինին իշխիրաք վէ մուհաս
պէթինէ մատտէ տէյիս դապուլ էտէ պիլիր ՚Ամմ
օլան Ալլահ կիւնահ իչիւն միւճազաթ վէրմէյէրէք
նա՞սըլ կիւնահլար ՚աֆվ էտիպիլիր։ Իշթէ խէլա
պահրնատա ալ մուհիմմ մէս՞էլէլէր պունլար ըր
Պու սիւ՞ալլէրդն էվվէլա պիրինճիսինէ ճէ
վապ վէրէլիմ։

Ալլահ ևամ՞ոլ ՚ադվ էտեր։

Ինճիլի Շէրիֆին թա՚լիմինճէ Ալլահ կիւնահ
քեարա օ թէվպէ էթմեզտեն էվվել ՚ադվ էտեր
էա՚նի մաղֆիրէթ էվվէլա Ալլահտան նիւմէ՚ա
էտեր։ Իքի ճինս ՚ադիլէդ վար, պիրի թէվպէ
տէն սոնկրա վէ օլ պիրի թէվպետէն էվվել
Հադդըդ վէ ՚նալայդ օլան պիր մու՚մինէմ իլէ
աէնի կիւճէնտիրիլիր։ Պիր ադ սոնկրա փէշիման
օլուպ սոնա կէլիր, այադլարընա դախանադ
գադահաթլըդը իլդրաղ վէ ՚ադիլդը իսթիհամ է

ալ ըլլան Աստ ֆէլտաքսէ ըսէ անոնք զոր ըսեր են, պատ-
ուիրեց որ ամէն մարդ ֆէլտաշըլ ու Տրանսիլ ու
Վլախիոյ ֆէլտաշըլները ժողվեն Աստ ալ իրեն
պատուական իշխանները ղրկեց անոնց մոտ, որ
ամէն ըսածնին ֆէլտաշըլներուն ալ ըսեն։ Ու ֆէլտ-
աշըլները ժողվուեցան, ու ամէն մարդ իրենց
ըսածները ըսին։ Ու ֆէլտաշըլներուն ամէնուն
ալ ըսածները մէկ էին, ու ամէնքն ալ ըսին որ
պատերազմ ընեն, ու ամէնքն ալ մէկ բերան
եղան։ Ու ֆէլտաշըլներուն ամէնուն ալ ըսածնե-
րուն վրայ Աստ ալ իրեն պատուական իշխան-
ները ղրկեց անոնց մոտ, ու ամէն մարդ իրենց
ըսածները ըսին։

քեր կիստոնեութիւն իւրեանց կերպարանէն էին
հագեր զանց ընելով պետական տուրքեր
ի քէնեն ներշնչուածներ տալով շիմաս էտէր
քեզ կիստոնեայ ըլլաս ընդ ընելով էթաներիս
ատելեն ազատելու համար ի գուռն էթալով
չէի հասկնար էսոնցիկ բաներ իշէր

Հաճի Ալի Աղան ինձ ընդ ընել ետեր։

Պէք պէհլիւան ասէր՝ քենէ գէնեն գործողութիւներ
մեզ սորվեցուցեր ազատասիրութիւն իմ քիւրտ հետ էլ
ան ըրեր Աղան կիստոնեայ ընդ ընել էթալնէն
ազատեր քիւրտ հետ էլ մէկ ըրեր Աղանէն ընդ
էլլալ, կիստոնեայ ինչպէս ընդ ընել ետեր Աղան
ընդ հետ իրար ընդ ընել, ազատասիրութիւն
Աղանէն հետ իրար ընդ ընել, ազատ
ընդ ընել ինչ ընդ ընել, ազատ ընդ ընել
ընդ ընել ընդ ընել, ազատ ընդ ընել ինչ
ընդ ընել ընդ ընել, ազատ ընդ ընել
ընդ ընել ընդ ընել, ազատ ընդ ընել
ընդ ընել ընդ ընել, ազատ ընդ ընել

Նըն՝ալէյհինէ իշհար էթմէյիպ անը քէնտի դալ-
պինտէ հըզիզ էթմէկի տիւր Պա՛զ, նախօշնուտւկի պիր
էմր իլէ հիւան ի թէվէճճիւհինէ թահվիլ էթմէկի
տէյիլ, անճագ օ հիսսի քէնտի դալպինէ վիւնհասըր
պրադմասը, վէ կիւնահքեարա բիւնհալի լեյագաթ
իլճագ էտէրէք, անը հիւան ի թէվէճճիւհինէ մահ-
հար էթմէյէ չալըշմասը տըր։ Ալլահ էյիւի էյլի վէ
քէօթիւյու քէօթիւ տէյիւ կէօրիւպ, պիրինէ
հիւան ի ւնդա վէ օ պիրինէ զարարա իլէ պադար։
Ալլահ հադիգաթ տըր։ Պինա՞էն՝ալէյ Ալլահ դուս-
տիյէթտէն վազ կէչիպ կիւնահքեարը դադու էտէ-
մէզ, կիւնահքեարտան տա՛ վազ կէչմէք իսթէմէզ։
Օլ տէմ Իլահի դալպտէ նէ՛ հէյէճան հադը օլը։
Պունու քի՛մ թէսաւիւրու էտէպիլիր։

'Աֆվէդ Ալլահըն կիւնահքեարա լեյագաթ իլ-
հադ էթմէկի տիր տէմիր։ Լաբին օլ դուստու
օլան Զաթըն շու կիւնահքեարը պէօյլէ ճէլիլ պիր
մադէտա նէհան էլէ ալմասը— պու նէ թէնէդիւլ
տիր։ Փաք լիպտա էլէ միւէպպէտ հիսսիյաթ ը նա-
զիքեանէ էլէ միւթթաւէֆ, ադալէթինտէն պէ-
րու միւքէյէֆ գօնադարտա մէրհան օլան պիր
զէնկին խաթուն պիր խաթանըն միւթ'աֆֆին
դուլպէյինէ կիւոհա անըն հարարարընը քէնտի էլ-
լէրի էլէ եըգաս, վէ անա փաք էլպհաէ կիյուրիպ
անը քէնտի խանէյինէ կէթիրիր խէ, օլ խա-
թուն նէ՛ ֆէսադքեարլըդ էթմէյը, նէ՛ քէտէրլէր

[illegible]

թէ՝ աննիւտ էտէր, Աղուհ ռէձա եօտէր. եաղխարդր,
կիւնահքեար իմթինա՝ էտէր, Աղլահ եինէ րէճա
էտէր, ֆարդլը թարիխլէրլէ անա եալվարըր։ Շու
թէննէզզիւլ էտիպ ինսանը թէրֆի՝ էթմէք խա
թէյէն Աղլահ, կիւնահքեարա քէնտի լիյագաթ վէ
հայաթընը իչնագ էթմէյէ շալըշըր վէ օ րէտտա էտէր
իքէն, քէնտի եալվարըր վէ օ թահգիր էտէր իքէն
օլ Իլահի գալպ նէ քէտէրլէր չէքէր, քիմ պիլիր։
Վէ իչթէ Քրիստոսըն հայաթընտա Աղլահ պու
տուգիթտէ քէշֆ ու պէյան էտիլիյօր։ Քրիստո
սըն՝ էօմրիւ քէտէր, թէննէզզիւլ, էլէմ վէ ֆէտտա խ
ճան՝ էօմրիւ տիր։ Շօլ՝ ալէնի խլըտէթ սէնէլէրի
սա՞լըլէր իչիւն սարթ օլունմըշ օլան պիր՝ էօմր
խոր։ Խուտուտա պիւթիւն՝ էօմրիւնիւն նօգթա խ
իհթիյաճը մէտապէնինտէ օլան սօն էլէմլէր հաճ
թատը զանն էտէրսին պու Զաթըն պիւթիւն ճիւ
ճուտընը էլէմ իլէ եապըլպ տուքէթմիշտիր։ Գէթ
սեմանինին շօլ սիւքիւթ կէճէ սա՝ամլարը, ղէյրթուն
ադաճլարընըն տիպինի տուվարմըշ օլան շօլ գանլը
թէքլէր, Աւադ Ուրբաթըն տիքէն թաճը վէ գուր
շունը գըլըադճլարը, Խաչ վէ քէտէրտէն վամլա
մըշ օլան գալպտէն ֆըշգըրան սու իլէ մէմզուճ
գան, պունլարըն ճիւմլէսի տէ Քրիստոսըն Աղլահ
թարաֆընտան ինսանլարա կիւնահլարընը՝ աֆվ
էթմէսի տիր։ Ճիսուս պիւթիւն էօմրիւ, էլէմլէրի վէ
էօլիւմիւ իլէ տիւնեայա Աղլահըն կիւնահլար՝ աֆվ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

մա՛գուլ հէմ ոէ գապիլ իւլ իճրա օլուռլումնը ոէ-
հիլէրտէն պէրու պիլգի՛նլ իսպաթ էյլէմիշ սիրու։
Առէմին ախլապի սուշիւհունէ տա՞իր նիչէ
ոէֆ՛ա առէսլէրին ֆիքրինի նղղալ էյլէյէն մու-
հիմմ պիր սու՞ալտա Ախլապի շէրհին թէճահի
մէ՞էլէսի սիրու։ Պու ՝ալէմոէ ախլապի չէնը եա՛նի
առէմին պիլիխթիյար կիմսահ նղղէսի նա՞սըլ
թէֆահր օլունմալը սըրու։ Վադա՛ա պու սունեաատա
հէր կէօնէ քէտէր վէ շէրրին վուգու՛ընը խայրհահ
վէ ըահիմ պիր Խալիգին մէվճուտիյէթի իլէ թ՞-
լիֆ էլմահրմէք ղայէթ մուշքիլ սիրու։ Նի՛չիւն հայար
՝ալէմինոէ քէտէր վար, նի՛չիւն հայվանլար պիրի
պիրլէրինի թէլէֆ էտէրլէր, նի՛չիւն սունեաատա
՝նղղէթ վէ խասթալըգ վէ էօլիւմ վար, նի՛չիւն ա-
տէմլէր պիրիսիրլէրինէ ղուրմ էտէրլէր, նի՛չիւն
նիչէ ոէֆ՛ա պհուշ քիմսէլէր ՝ալաղ չէքէրլէր,
նի՛չիւն առէմլէր հէմ սիկէրլէրէ հէմ ոէ քէնոի քէն-
սիլէրինէ պա՛հա ի քէտէր վէ մուճիպ ի ար ու հի-
ճաղ օլաճաղ ֆի՛սիլէրոէ պուլունուրլար։

Պու սիւ՞ալլար պէնի պէշէրին էֆքիարըը
ոէհրէտէն պէրու իղղալ էյլէմիշ, վէ ունէրէ ճէ-
վապ վէրիր լազէն, պա՛զէն իֆրաթ, մուճրիմ կիր-
առալըն սուշհուշ սիրէր։ Մէսէլա, պա՛զըլար հէր
շէյի նէքալինոէ (էյլ) կէօրիւա, «Տիւնեաատա հա-
գիգաթէն շէրր եա քէտէր բօզ սըր, վէ պիրէ շինոի
շէրր կիսի կէօրիւնէն շէյ ապէն պիր խայր սըր,

մի չհեռու գետէ ոմանք կէօրեհէն հաղար արուեստ
ոմանք նոյնիսկ ի նոյնատեսութէ արուեստ մի մանրակրկիտ ոմանք
ամբողջ Աստ նկարագրէլ անհնարաւոր Է ոմանք շէրք
նա գետէ նա կիտաս կէօրելիքով, Տէր շէյխ Եմ
արուեստ Աղաներէն, նախատ Տեսակ արուեստ մեր ան-
արուեստ հոգեորէ ասաս Եամանքէ։

Պէտքեր ամենայնիւ, Տէր Եհրամ, գետէ մի
շէրք մեր շաբաթով, Եամանքէ։ Ա՛նհատ օրինակ արդար
Եմ մեր ոմանք, արդար հոգեա՛ Եամանք, մեռնիլ օրէ, հո-
նա՛ Եամանքով, գետէ արուեստ օրէ, սրինա՛ Է ան-
մարդավարի գետնախոհ ոմանք ան՛ք արդար ամենք
պատ Տեսակ մեր. 2. Պա՛ղ արուեստ
անհատ մեռնելութէ մեռնեցնելով նոյ՛ Եմ
Եամանք արուեստ Տեղաբար ասի. մեռ. մարդավարի ոմանք
Եհրամ ոմանք Եմ Եմ հիմնական հոգեա՛ մեռ-

թաճ օլմագլըղըմըզ, չէչէյին սօլմասը, պու տիւնեա-
տա խասթալըզդ, 'էօլիւմ պուլունմասը վէ սա"իրէ:
3. Պա'զը հալլար տա վար .քի, անլէր տօղրուտան
ախլագի մախլուգաթըն լխթէյարի ֆի'իլլէրի նէթի-
ճէսի օլարագ հագիգաթէն չէրը տիրլէը: Կիւնահըն
գապհիլիյինի թախֆիֆ էտէն նէ գատար սէպէպլէր
զիբը օլունսա եինէ անտէ պիր 'ունսուր վար տըր
քի, օ .քէօթիւ պիր իրսատէթին էտէրի օլսուդու
իչուն թագալիհէ շայան տըր: 4. Պու նէ՞ֆ' ֆի'իլ-
լէրին կէրէք պիննէֆս ֆա'իլինտէ կէրէք սա"իր-
լէրտէ հասըլ էթմէյի պա'զը հալլար վար .քի ան-
լէր հագիգի քէտէր տիր, մէս. կիւնահըն նէթի-
ճէսի օլան զամիր 'ազապը, եախսա կիւնահը իր-
թիքապ էտէնլէրէ տօղրու ատէմլէրին տույուդու
նախօշնուտի հիսսի, կիւնահըն սա"իրլէրէ իրսա
էթմէյի հագդսըզլըգ վէ զայրիհուտ: 5. Ատէմ
շէրըն իայրա թահվիլ էթմէք գուտրէթինէ մալ-ք
տիր: Ատէմ քէնտիսինին վէ սա"իրլէրին .քէսմալ վէ
իսթիրահաթը իչուն չալըշըր էքէն թէսաուրֆ էթ-
տիյի մանի'էլէրի ըէֆ' էթմէյի ուղրատա ախլագի
սիրէթ վէ էվսաֆ իսթիհսալ էտէր, սա"իրլէրէ
իլգամէթ էտէրէք անլէրին իալահընա մու'ամէնէթ է-
տէր, քէնտիսի զապթ ը նէֆսէ վէ ֆէտաքեարլըգա
թա'լիմ օլունուր վէ պաշգալարըն թա'լիմ ու
թէրպիյէսինէ իլգամէթ էթմէքլէ գանա'աթ ը տէ-
րունի հիսս էտէր: 6. Ատէմ պու'ամէնէ նիհայէթ

ՄԱՇԻՒ 11.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

պիր իշ եասխարքէն «Պէն նէ՞ խրէէյօր իմ» ոէյու-
սիւ՞ալ էտէր խոի, ասնրաքինոէ իսէ մէրքէզ Ալլահ
օլուպ աոէմ՝ «Իրաոէթ Ուլլահ նէ՞ ոիր» ոէյու-
ասրար։ Էվվէլքինոէ մուճիպ մէնֆա՛աթ ը շախսիյէ
խոի, ասնրաքինոէ հայաթը սէվգ ու խոարէ էտէն
գուվվէթ Ալլահըն մուհասապէթի ոիր։ Էվվէլքինոէ
աոէմին հայաթը պինոէֆա աոէմ. քէնոէխի իլէ
թէֆսիր օլունապիլիր, եէնի հայաթ եասլընըգ
ֆէրոին գուվվէթլէրի իլէ թէֆսիր օլունամազ,
անճաղ Ալլահըն լուհունըն հուզուրը ոա հիսապա
տախիլ օլնալը տըր։ Էվվէլքինոէ աոէմ Ալլահա
օլան ՛ալաղաոընա ոա՞իր եա գայոսըգ խոի եախսա
գօրգու էյինոէ եաշար խոի, եէնիխինոէ սէլամէթ,
սուրուր վէ իւմիտէ եաշար։

Պու եէնի հայաթըն ոա ոիկէր հայաթլար
վնոգ գալա՛խոի վար տըր։ Մէսէլա, պու հայաթ
սէօյնա, նէմա պուրուր։ Աոէմ հաղդը վէ պաթըլը
թէմէվվիլ էթմէքտէ, ինսանլըգըն եիքրէքը սէրճէ-
էլինի վէ ֆաղիլէթին ասլով թասաղղուրընը
անլայըգ, անէրի խաթիռաղ էթմէքտէ թէրաղդը
էտէր։ Քրիսթոսըն հայաթընը, Ալլահըն թասդի՛ա-
թընը, աոէմին մէվճուտույէթ գայէսինի վէ քէնոէ-
իչուն Ալլահըն միւրաղղընը անլամազոա նէմա
պուրուր։ Էվվէլքի միւոմէթէ աոէմին բուհուն-
ոա պա՛խա ի էլէմ օլան ֆէնոա խուլլարըն վէ թասդի՛-
աթլարըն թէ՞սիրի աոէմին իւղէրինոէն հէվ սէֆ՛

Հարցրեց մի մարդ պատասխանեց նրան, կրկնեց կրկին, մի բարձր ձայն

Այս հարցրեց ուրախ պատմեցին նրան ասացին մարդ ասաց ուրախ ձայնեց մարդ ասաց ուրախ ձայնեց մարդ ասաց ուրախ ձայնեց

քննախնին հագիզի մենք՝ալթընա տա"իր ոզ-
րու թէսավվուրլար թէշքիլ էթտիքճէ մէսէյինի
տէ օ մենք՝ալթընա ույսուրմազա չալըշըր։ Ա-
տէմ քննաի րէֆիդլերինտէն վէ ՝ալէյ՝ումում հէյ-
"էթ ի իճթիմա"իյէնին ահվալընատան տա վուրթ"-
էսիր օլարագ թէպտիլ ի մէսլէք էտէր։ Պիր ա-
տէմ էյի րէֆիդլեր արասընա տիւշէրսէ քննաի տէ
իսթէր իսթէմէդ անլէրի թագլտա էտէր, էյի օ-
ըր, եախօտ քննաի ՝իթիխարընը հլըգ էթմէք
իչուն զապթ ը նէգտէ սա՝յ էտէր։ Ատէմ քննաի
գի՝իլէրինին նէթիճէսինի տէ հիտապ էտէրէք
վուրքին մերթէպէ էյի օլմազա չալըշըր, խուտատա
ախրէթէ վէ էպէտի միւքեաֆաթ վէ մուճազաթա
ինանըր իսէ, ճէննէթ վէ ճէհէննէմ քննախնին
չիմաի գապիլ պիր ՝էօմր կէչէրմէսինէ մու՝ալէննէթ
էտէր։ Ատէմլէր պու միսիլլու մուճթահիտլէրտէն սէվգ-
օրնարագ էյի օլմազա չալըշըրլար, գիլ վազը՝ տա
էյի օլուրլար իսէ տէ, ռուհանի հայատ տէտիյիմիդ
հալ եալընըզ պու թապի՝ի շարթլար իլէ թէգիր
ու իզահ օրնամայըպ անտէ գա"իդ իւթ թապի՝ա
պիր ՝ունատուր վար տըր, չէօյլէ գի Ալլահըն Ռու-
հունըն ոզրուտան րուհ ը ինսան իւզէրինէ իճ-
րա ի թէ"սիր էթմէսի իլէ օ հայաթ մէյտանա կէ-
լէպիլիր։

Պունըն պէօյլէ օլտուգունա աթիտէքի տէ-
լիլէր իրա"է էտիլէպիլիր։

1. — Որ հայրական տան իրաւունքն ընդհանրապէս Աստուծոյ իրաւունքի հետ միանգամ եղեալ ենթադրեալ, ուրեմն որ Աստուածն իւր տան վրայ տիրապետ եղեալ, տանտէրն ալ իւր տան վրայ տիրապետ եղեալ, նա՝ իւր տան մէջ ունեցած իշխանութեան մասին՝ ընդհանրապէս իրեն հնազանդ եղող անձերուն վրայ ունի մեծ իշխանութիւն, որ Աստուածոյ իշխանութեան հետ միանգամ եղեալ ենթադր

քի առէմի կևնանհրն էլինտէն գուրթարմագ, անը էսէրի պուլունտուղու 'առէթ վէ խույլարտան ազատ էթմէք վէ սալահ թարիգլերինտէ հիւրրիյէթ վէ մեսերրեթէլէ նայշամալա անը մուգթէտիր գըլմագ ֆիլվագը' ֆա"իգ իւթ թաալի'ա պիր գուվվէթին մու'ալէնէթինէ միւհթաճ ուլը ։ Տէհրլերտէն պէրու առէմլեր պու միւշքիլաթըն էօնիւնտէ քէնտի 'աճզլերինի հիսս էտէրէք մէֆթուր պիր հալտա տուրույօրլար իսէ։ Ալահագ մու'ալիմլերինին վէրտիյի եիւքսէք դա'իտէլեր, ֆէյլէսուֆլարըն վէ 'ալիմլերին թա'րիֆ էթտիյի մէսէլէլեր, Ալահըն մուհամմէթ անախթարընը քէշֆ էտէմէյէն տինլերին իճրա էթտիքլերի 'ային ու մերասիմ, առէմի պու ախլագի էսարէթտէն եա գըլմէն ազատ էտէմէյօրլար իսէ։ Ախիճ ճիսուս Քրիստոսու միւնքէշիֆ օլան մուհամմէթի Ալահա պիւթիւն գալպտէն իման վէ իւթիճա էտէն հէր առէմ պու հիւրրիյէթէ նա"իլ օլապիլյօր։ Հէյ"էթ և իճթիմա'իյէնին էն ալնի վէ էն իւմիտիլ 'առա օլունան սընֆը տրատընա պիլէ պու թէպութլաթ հէր տա"իմ միւշահատէ էտիլմէքտէ տիր։ Էն իւմիտիլ պէքրիւէրի միւաքիրաթ էլինտէն, էն գիյատէ թէսէննի էթմիշ չէհվէթփէրէսթլէրի հուզուրլաթ ը նէֆսանիյէնին փէնչէսինտէն, ախլագի 'ալատրատա տա"իր էն գիյատէ պիդայա

[illegible]

թիւէյէ մալիք օլանլարըն իտտի՛ասընճա պու նա-
յաթ իլէ Ալլահըն նուզուրը արասընտա սըզը պիր
՛ալագա վար տըր։

Վազա՛ա պա՛զը աաէմլէր պու տէրսունի գա-
նըլըն զայը ի թաալի՛ի պիր հալ նէթիճէսի օլուպ
ինսան քէնտինին հիսէյաթընը խարճի պիր գուվ-
վէթին ճա վարըլըգըն էսէրի զանն էսիյօր տէյու
իտտի՛ա էտէլէր խէ տէ, պու լուհանի հայաթա
մալիք օլանլարըն հիսինին զայը ի թաալի՛ի պիր հալ
նէթիճէսի օլմատըգը շունատան պէլլի տիր.քի, մէգ.քիւր
հիս ՛ուսմուսի պիր հալ օլուպ, հէլ պու հայաթա
մալիք օլանլարըն թէճրիպէսինէ միւթաալըգ տըր։
Շունը տա ՛իլալէ էթմէլի իգ.քի պու հալա մալիք
օլանլարըն ՛ադը քիտաիլէն միւվաղէնէլի վէ հա-
յաթլարը ՛ադը սէլիմ էտէրի օլան հայաթլար
տըր։ Մ՛իւ՛մինլէրին լուհանի հայաթ թէճրիպէլէրի
անլէրին տահա էյի, տահա ֆա՛իտէլի, տահա
՛ադը ՛էօմր կէչիրմէլէրինէ պատի օլմագտա տըր։
Պու հայաթը տու՛ի իտի՛մալ էտէնլէր, նախօտ
՛աստալ զա՛ոճ նէթիճէսինտէ վուգու՛ պուլան
պա՛զը տուզէննախգիվէլէրի վիւսաթէանա թուպտ
իսէք. պիլա թէրէտտուտ իտտի՛ա էտէպիլիր իգ.քի,
լուհանի հայաթա մալիք օլանլար հէմ քէնտիլէրինն
հայաթլարընը, հէմ ՛ա՛իլէ վէ միւթէ՛ալլիգաթընըն
սէլամէթինի թէզէիւտ վէ ՛ա՛իտ պուլունտուգլարը
հէյ՛էթ ի իճթիմա՛իյէնին ախլագ սէվիյէսինի թէր-
ֆի՛ էյլէմիշլէր տիր։

Ա. — Աղաւին ամէն ու ճիտանու օրուն ամուսնութեան մասին ուսումնական հետաքրքրութիւն ունէր Հայկազեան Ճեմարանի Տէր Տէր ու Տիկին Պետրոսի Աղաւնի Բահտանի կամ ուրիշներու խոսքով Աղաւ ամէնուն սիրելի ու հարգելի ընտանիքի մը միակ աղջիկն էր, եւ մեծ հարստութեան տէրը կ՚ըլլար Աղաւ ամուսնանալու օրը, ուստի մեծ հետաքրքրութիւն կը յուզէր ամէն մարդ, ինչպէս ամուսնացող աղջիկը, այնպէս ալ փեսացուն, որ Հայկազեան Ճեմարանի ուսումնական տարիներուն Աղաւին հետ միասին ուսանած էր, եւ ամէնքը գիտէին թէ Աղաւ կը սիրէր զայն, եւ ինքն ալ Աղաւին կը սիրէր։ Ամուսնութեան օրը Աղաւ ամէնէն գեղեցիկ հագուստներով զարդարուած էր, եւ ամէնէն գեղեցիկ ձիերով քաշուած կառքով մը կ՚երթար եկեղեցի։ Ամուսնութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Ս. Աստուածաշունչի ընթերցումներով, եւ ապա Տէր Տէր Պետրոս Աղաւնի ամուսնացող զոյգին ուղղեց հետեւեալ խրատները։

Ամեն, Որ նայողին ետեւին թաղի՛ նայողը օրն ի տիգար տր։

Պու բուհանի հայաթտա ֆա՞լդ իւթ թապի՛ա եա՛նի տօղրուտան Ալլահըն բուհունըն էաէրի օլան ալիր ՛ունտուր վար իսէ տէ, օ սէպէպտէն պու հայաթ աստմին թապի՛ի հայաթընատան քիւլլէյէն այըլըմըշ օլան պիր հայաթ տէյիլ տիր։

1.— Աստմ քէնտի իրատէթինի Ալլահա թէսլիմ էթմէքլէ քէնտի շախսիյէթինի զայ՛ էթմէք։ Աստմին շախսիյէթի եա՛նի «պէն» տէյէն դուվվէթի իլի ՛ունտուրտան ՛նպարէթ օլուպ պիրի՝ պիվնա, տույուպ, իրատէ էթմէյէ մուգթէտիր օլան աալի մէվճուտ տիր։ Շախսի հայաթըմըզըն պիտայէթինտէն պէրու պիլճիւմլէ ֆա՛այիյաթ ը բուհույէմիզի իճրա էտէն պու՝ «պէն» տէյէն դուվվէթ տիր։ Պու վարլըգ նպէթտաէն պէրու պիլիպ, տուպ իրատէ էթմէքտէ վէ պու ֆի՛իլլէր պիր թէճրիպէ ի պաթիյէ մոգամմնտա քէնտինին «պէն» ինի թէվի՛ էթմէքտէ տիրլէր, շէօյլէ քի պու կիւն «պէն» տէտիյիմտէ, պու «պէն» իմ շու. տագիգէյէ գաատար պիլիպ, տույուպ, իրատէ էթտիյիմ բուհի ֆի՛իլլէրի տէրճ էյլէյէն պիր դուվվէթ տիր։ Աստմ քէնտի քէնտինինի Ալլահա թէսլիմ էթմէքլէ պու «պէն» ի թէպտիլ օլմադը ՛Ադի դուվվէթլէրիմ վէ թէճրիպէ ի պաթիյէմ ՛այնէն էվվէլքի կիպի տիր։ Պէն՝ պէն իմ։ Պէն էվվել ծովհաննէս էքէն շիմոի Գէորգ օլմատըմ, եինէ ծովհաննէս իմ։ Թէպտիլ օլան շէյ պու «պէն» ի զապթ ու իտարէ էտէն

[illegible]

2.— Որ հայոյած ատենն խոտանելի կամ [illegible] ըսելու [illegible]

Ասոր նման, եթէ, օր, գործիքի, կերպի, տեսակի՝ հոս նշանակ մի, իրաւունք, նշանակ, որ երբեմն հայոյածաս տեղ՝ տգեղ գործ մի, [illegible] ասոր նման՝ տգեղ գործի, կերպով, [illegible] տգեղ [illegible], հոգեկան տգեղ կերպարանք մի, [illegible] մարմնական տգեղութիւն, [illegible] տգեղ [illegible] մի, [illegible] տգեղութիւնն [illegible] տգեղ [illegible] մի, [illegible] տգեղ [illegible] մի, [illegible] տգեղութիւնն [illegible] տգեղ [illegible] մի, [illegible] տգեղ [illegible] մի, [illegible] տգեղ [illegible] մի,

յաճախ տըր։ Ասէմ ճէսէտուէ սաբին օլան պիր վարըդ օլտուղու իչուն ճէսէտին խուսուսա տի֊մաղըն ահվալը պու ուէնի հայաթա տա թէ՞սիր է֊տէճէք տիր։ Սըհհէթ գավա՛խտինէ տիդդաթ է֊տիլմէտիյինտէ խուսուսա ՝աստապէլէրի վէ պէյնի ւօլան հալար վուդու՝ պուլտուդտա րուհանի հա֊յաթ տա միւթէզարրիր օլաճագ տըր, պէյնտէ էվվէլճէ թէշքիւր օլունմուշ օլան իղլէր վէ մէյվէր հէրարէթ վէ պիւրուտէթ վէ սա՞իր մաստի գուվ֊վէթլէր պու րուհանի հայաթըն ֆա՛ալիյաթընա թէ՞սիր էտէպիլճէճէքլէր տիր։ Մաստի ՝ալէմտէ ւաշատըղըմըզ իչուն մաստի ՝ալէմին գավա՞խտ վէ գուվվէթլէրինտէն տէ միւթէ՞էսիր օլաճաղըզ։

Պու տէտիքլէրիմիզտէն րուհանի հայաթա տա֊՞իր պա՛զը ձէթիճելիր իսթիխարաճ էտէպիլիրիմ, շէօյլէ քի, Րուհանի հայաթտան պահս էտիլիր ևքէն վիա֊թիգ թա՛պիրլէրտէն իղֆալ օլունարաղ վահտէթ է վիւճուտ մէշհէթինին իսթալարընա տիւշմէմէլի իզ։ Ասէմ քէնտի իրատէթինի Ալլահա թէվքիլ է֊տիպ Րուհ իլ Գուտս ալէյհինէ մալիք օլտուղտան սօնրա, կէօյա օ արթըզ քէնտի շախսիյէթինի զայ֊էթմիշ վէ քիւլլիյէն Ալլահըն հուզուրը իլէ զաղթ օլունմուշ իմիշ կիպի իտտի՛ալարտա պուլունմաղ տօղրու տէյիլ տիր։ Րուհանի հայաթ նիչէ տէֆ՛ա ատէմին շախսիյէթինին Ալլահտա զայիպ օլարաղ անտէ պիւտպիւթիւն Ալլահըն ֆա՛իլ օլմասը տըր

տէյլ անճատ թէտրիճէն կէօրիւպ իմթիհասալ է-
տէպիլիր։ Խուտուսա ատմ ճէսէտատ վէ քէնտի
իրատէթինէ մէրպութ օլմայան պիր մուհիթ իչին-
տէ եաշամադտա օլտուղու իչին տա"իմա թէճ-
րիպէլէրէ մա'րուզ մըր։ Վապա'ա ատէմ մէգքիւր
թէճրիպէլէրէ ղարիպ օլապիլէճէք գուվվէթէ մա-
վիք իսէ տէ, մահտուտ պիր իգլիմատր իլէ միւթ-
թաալիճ պուլունտուղու իչին անլն ապա'զէն զա"իճ
վէ 'աճիզ պուլունմատը թապի'ի ոլր։

Գու Հայաթա մալիք օլանլար իչին պիր
մուհիմմ մե"էլէ տէ տեղաներ վէ իտատեր ի իղահիյէի
պիղմեմ ոլր։

Ալլահ իլէ միւլագաթտա պուլունան ատէմ
Րուհ Ուլլահ իլէ իտարէ օլունտուղու իչին պու
հայաթա մալիք օլանլար քէնտի ուսուլլարընը Ալ-
լահըն տէլալէթի իլէ իտարէ էթմէյէ սայ' էտէրլէր։
Վաքին անլէր իրատէթ Ուլլահըն նէ իստիյինի թա'յին
էթմէք սըրատընտա ճանըլըյօրլար։ Պա'զըլար Րուհ
Ուլլահըն թէ"սիրինէ նա"իլ օլտուգտան սօնրա
տա"իմա անլըն վասըթատըյլա իլչտա օլունտուրլար
տէյտու սուշհունէրէք քէնտիլէրին հէր պիր գանըլը-
րընը տէլալէթի ի իլահիյէ նէթիճէսի 'ատա էտէրլէր։
Վապա'ա պիր մու"մին տու'ա վէ թէսլիմիյէթիլէ
իրատէթ Ուլլահը անլատաղա չալըշըր իսէ ֆէրզին-
տէ վասըլ օլտուղու սօն գարար հապիպէթին՝ Ալ-
լահըն իրատէթի տիր տէյտու սուշհունէպիլիր։ Վա-

մելայնիքէ կէօրմէք, պունլարը պա՛ղը ՚առապի քիմ-
սելերէ —թահրիք էսկիտիքլերի սըրալարտա— կէօս-
թէրիպ իչիթուրմէք փէք դօլայ պիր իշտիր։ Ցինի
հայաթը պու նէվ՚ լայլայ վէ վէհմէլերտէն ՚իպարէթ
հալլար եաւմաղտան սադընմալը իդի։

Խուտուս հէր տա"լրէտէ գէնտի դօնչուլա-
րընը ալտաթմաղա վէ անլերին ճէհալէթինտէն
իսթիֆատէ էթմէյէ հազըր պուլունան ալտատը-
ճըլար էքսիք օլմայտըղընտան՝ լուհանի հայաթ տա-
"լրէսինտէ պու նէվ՚ չալըշմաղանլարտան՝ տա-
դընմադ էն մուդտատէս պիր վազիֆէ տիւ։ Պու
նախօշ հալլար պախտուս ինթիհատը լու-
հանի վուդու՚ պուլան հէրլէրտէ կէօրիւլմէքտէ
տիւ։ Պէօյլէ զէմանլարտա առէմլէրին, խուտուս
գարըշարըն հիսսիյաթը փէք թահրիք օլունմուշ
օլուպ պու ճինա թէ"սիրաթ ալմընա դօլայ տիւ-
շէրլէր։ Պա՛ղը զի՛նճ ֆիքրի ընտէլէր ևա ՚ումու-
մուն ահվալընտան միւթէ"էսիր օլարագ խապէր-
լէրի օլմայըղը հալտա հիսսիյաթ ադընթըլմընա
գափըլըրլար, ևա ատա պաշդալարտան ֆայդա
կէօրիւլմէմէք իչին ընտէլէրտէ տախի պու նէվ՚
հալլար վուդու՚ պուլտուղունը իտի՛ա էտէրլէր։

Պէօյլէ սըրալարտա տիզդադընդ պուլունա-
րագ պու ճինա խաթալարա մէյտան վէրմէք, տինէ
շէրէֆ կէթիրմէյիպ, ըահաթ ֆիքը իլէ տիւշիւ-
նէնլէրի տահա զիյատէ տինտէն ազուրթմուղա ա-

ապրելու օրս չորս կողմս ինձ սպասում էին ուրախ ժպիտներ, ես ամեն ինչ տեսնում էի ինչպես մի երազում, ամեն ինչ ինձ համար նոր էր, ամեն ինչ ինձ հետաքրքրում էր, ամեն ինչ ինձ ստիպում էր մտածել, ես ամեն ինչ ուզում էի իմանալ, ամեն ինչ ինձ գրավում էր, ամեն ինչ ինձ ոգևորում էր, ամեն ինչ ինձ ստիպում էր ուրախանալ, ես ամեն ինչ ուզում էի սիրել, ամեն ինչ ինձ սիրում էր, ամեն ինչ ինձ ժպտում էր, ես ամեն ինչ ուզում էի գրկել, ամեն ինչ ինձ գրկում էր, ես ամեն ինչ ուզում էի համբուրել, ամեն ինչ ինձ համբուրում էր, ես ամեն ինչ ուզում էի ծնկի գալ, ամեն ինչ ծնկի էր գալիս, ես ամեն ինչ ուզում էի պաշտել, ամեն ինչ պաշտում էր ինձ, ես ամեն ինչ ուզում էի ծնկի գալ, ամեն ինչ ծնկի էր գալիս, ես ամեն ինչ ուզում էի պաշտել, ամեն ինչ պաշտում էր ինձ, ես ամեն ինչ ուզում էի «Քրիստոս» կամ «Աստվածամայր» լինել, ամեն ինչ «Քրիստոս» կամ «Աստվածամայր» էր ինձ համար, ես ամեն ինչ ուզում էի լինել ամեն ինչ, ամեն ինչ ինձ համար էր։ Ինչ հաճույքով էի ես ամեն ինչ ընդունում ինձ մեջ, ինչ հաճույքով էի ես ամեն ինչ տալիս ամեն ինչին, ինչ հաճույքով էի ես ամեն ինչ ընդունում ինձ մեջ, ինչ հաճույքով էի ես ամեն ինչ տալիս ամեն ինչին։

ՄԷՊՀԷՍ 12

ԼԱՅԷՄՈՒԹԼԸԳ

Առէմ մէզարտան էօլթէտէ եաշա՛ր մը, վէ էկէր եաշար իսէ, օ նէ՞ կէօնէ պէր հայաթ տըր։ Պու ուխ՞ աղարա ճէվապ վէրմէք ըզրաբնատա առէմլէր քէնտի խայալարընը չօզ պուղանմըշ տըրըր։ Եապանի գապընէլէր օրայա քէնտի եայ վէ օղլարը իլէ հաթթա քէօփէքլէրի իլէ պէրապէր կիտէյ, եինէ օրատա ավճըլըգ էտէճէքլէրինի, Սիկիլիա քէօյլուլէրի օրատա պաղըգ վէ մագարօնի եէյէճէքլէրինի զանն էտէրլէր։ Նինչէլէր օրատա պու տիւնեանընը քէնտի վէ՝ ապաղ վաղթալարընընը պու-

ըսնացաղընը տուշունուլ օրայը. եա աթէշլէր վէ եըլան, չիյանլար իլէ եա տա աղթուն վէ միւճէվհերաթլա, չայլար վէ պաղչէլէրիլէ թէրսիմ էյլէրլէր։

Շիմդիտէնչէլէր՝ մէզարտան էօլթէտէ՝ իչինտէ եաշայաճադ մատուն պիր՝ ադէմ եօզ տըր քի օրատա պու մատուն թէղերինաթ եախօտ ճէղա ադէթլէրլէ պուղունուն, եախօտ մէզարտան էօլթէտէքի հայաթ ըսուհանի պիր հայաթ իսէ պէօյլէսի մատուն վասիթաալարա գաթ՚իյէն ըսուղում օրմադ, տէյէրէք մէղ-քիւր ըգսոլէրի խարիճէն հապիսաթը պուղունույան խայալի չէյլէր՝ատա էտէրլէր։

Պէօյլէճէ ատէմլէր պա՛տ էլ մէվլի հայաթը եա

Եունանլար Օլիմիոս տաղընըն պաշընտա իլահլարըն ճէմ՚էյէթի վար տէյու ինանըրլար, վէ շա՚իրլէր ո ճէմ՚էյէթին ՝ազալարընը վէ հէր սիրինին էվասֆը-նը թա՚րիֆ էտէրլէր իտի։ Ոօնրա հէր քէս կիտիպ ո տաղըն պաշընտա էօյլէ շէյլէր պուրնամաալընը կէօրինճէ, ո խայալի րէսմլէր հէպ զա՚իլ օլուպ կիմ-տիլէր։ Լաքին պա՚տ էլմէվի հայաթ պէօյլէ տէյիլ տիր։ Ամէմլէրին պու հայաթա իսանը նա՚լու-մաթ ը էվվէլիյէտէն (ինիտիշլի) օլուպ, շիմտի պու իսմիտին հագիգի էսասլարընը թէֆթիշ է-տէլիմ։

Պու էսասլարը անլամագ իչին էվվէլճա էօղրաֆիա նա՚ինաանլիղ իլահ էտէլիմ։ Պու տիւնեաատա էօլ-մէք վէ եաշամագ պէրիպէրլէրինին միւթէմմիմի տիրլէր։ Էօլիւմ հայաթ իչին էլզէմ տիր։ Ճէմաատի ՝այէմէտ նէ հայաթ վար, նէ էօլիւմ վար։ Օրա-տաքի թէպէտիւլաթ մէխանիգի տիր։ Լաքին հայաթ ՝այէմինտէքի թէպէտիւլաթ սալի այրպ վէրմէք վէ տէվր էթմէք տէյիլ, անճագ եէնի ֆէրտլէր տէ մէյտանա կէթիրմէք տիր։ Պու՝ պա՚ղ-լարընտա թագսիմ թարիգիյէ օլուր իսէ տէ, ՚ու-մումի զա՚իտէ թէննէսիւլ ուսուլը տիր։ Թէննէս-սիւլ իսէ էօլիւմ իլէ օլուր։ Ֆէրտլէր եէնի ֆէրտ-լէր հասիլ էտէրլէր, վէ պու եէնի ֆէրտլէր քէնտի էճտատլարընտան ալտըգլարը էյի խասիյէթլէրի իպգա էտէրլէր, վէ պու եօլ իլէ ճինս թէքէմմիւլ

աոէմլէրլի ոէ ֆէրտ պէ ֆէրտ էլէ ալըպ՝ անլէրլի պու էսասա կէօրէ թէֆիւր ու իզահա՝ գալդըշապ՝ աճէպա նէթիճէ հէմ պիզէ հէմ ոէ օ ֆէրտլէրէ գանա՝ալթապախ կէօրիւլէճէք մի տիր։

Վագա՝ա աոէմին ճէսէտի հայալթընը պու սուրէթլէ թէֆիւր էթմէք օլապիլիր, լաքին անըն րուհի հայալթընը հիսապա գօր իսէք իշ պաշգալաշը-յօր։ Աոէմոէ պիլճիւմլէ հայվանալթաան ֆարդը օլարապ քէնտի զալթընը պիլմէք, լիյագալթ ը զա-թիյէսինէ միւթթաալի՝ օլմապ վէ իրատէթինի պիլ-իսթիյար իսթի՝մալ էթմէք վէ պու ճիւմլէ ֆի՝իլ-լէրինի «ՊէՆ» ոէյէն պիր մէրքէզոէ ճէմ՝ էտիպ քէնտի քէնտիսինին էֆ՝ալ վէ էվսաֆընա սահիպ չըզմապ հալը վար տըր։

«Աոէմ պիր րուհ մագամընաա նա՞սըլ վիւ-ճուտա կէլմիշ տիր» սիւ՞ալընա ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր տէյիլ իզ, պէլքի տէ աննա հիչ ճէվապ վէ-րէմէյիզ։ Լաքին պու՝ «ՊէՆ» ոէյէն րուհ՝ շու ճէ-սէտոէ մէվճուտ իքէն, եինէ ոէ քէնտիսի ճէսէտ ոէյիլ տիր։ Ֆի՝իլլէրի իչինն ճէսէտ մէրպուր իսէ ոէ, քէնտիսի ճէսէտ ֆա՞իդ տիր։

Ֆէրտին ճինէ օլան՝ալագասընը ոա թահթ ը միւթալա՝այա ալապ օրոա ոա՝աճայիպ պիր հալ կէօրիւր իզ։ Ֆէրտ ճինաոէն մէյոանա կէլիյօր վէ ճինսին իպդասընա խըոմէթ էտիյօր իսէ ոէ, շու «ՊէՆ» ոէյէն՝ գասիլիյէթի ճիհէթիյլէ ճինաոէն

Ասոնցմէ ետքը Պետրոս Գալատացի ուղղակի կը դիմէ Ասիոյ հաւատացեալներուն, որոնց մէջ կային նաեւ հեթանոսներէ դարձի եկած քրիստոնեաներ, եւ կը յորդորէ զանոնք հաստատուն մնալ Աստուծոյ շնորհքին մէջ, որ իրենց տրուած էր Յիսուս Քրիստոսի միջոցով։ Ան կը յիշեցնէ անոնց, որ Աստուծոյ ընտրեալներ են, եւ որ իրենց կոչումը կատարելու համար պէտք է ապրին սուրբ կեանքով։ Ան կը հրաւիրէ զանոնք սիրել միմեանց եւ ամէն չարութենէ հեռու մնալ։ Ան կը յորդորէ նաեւ հնազանդ ըլլալ իշխանութեան, ինչպէս նաեւ տնտեսներուն, ամուսիններուն եւ ծառաներուն։ Ան կը խրատէ նաեւ ծերերը, որ հոգատար ըլլան իրենց հօտին, եւ երիտասարդները, որ հնազանդ ըլլան ծերերուն։ Ան կը հորդորէ զանոնք խոնարհ ըլլալ Աստուծոյ զօրաւոր ձեռքին տակ, որ ժամանակին զիրենք պիտի բարձրացնէ։ Ան կը յորդորէ զանոնք զգաստ ըլլալ եւ արթուն մնալ, քանի որ սատանան կը շրջագայի հոս եւ հոն՝ փնտռելով զոհ մը, որուն կուլ տայ։

Առաքեալը կը հաստատէ զանոնք հաւատքի մէջ եւ կը յորդորէ զանոնք սիրով ողջունել միմեանց։ Ան կ'ողջունէ նաեւ Բաբելոնի մէջ գտնուող եկեղեցին, որ

րիւզ։ Ատէմին պիլմէք գապիլիյէթի էօյլէ պիր գուվվէթ տիր քի, ատէմ պիլմէքտէ տէվամ էյլէ-
տիքճէ տահա զիյատէ պիլմէք իսթէր։ Փէզա-
լիք մուհապպէթէ օլան գապիլիյէթինէ պիր հու-
տուտ գօյամազըընս։ Իրատէթին իխթիյար վէ իճ-
րա՛աթը տա զայրի մահտուտ պիր սուրէթտէ իլէ-
րի կիտէպիլիր։ Պու գուվվէթլէրին իհթիմալա-
թընճա հուտուտ անճապ ճէսէտտէ տիր։ Ճէսէտ
մահտուտ օլտուղը իչին պիլմէք, տույմապ, իրա-
տէ էթմէք տէ մահտուտ օլուր։

Իմտի աշիքճար տըր քի ատէմին ճէսէտի՝ էօ-
լիւմ գա՛իտէսինէ թապի՛ն պիր սուրէթտէ միւմի
կքէն, րուհը կէրէք գըյմէթ կէրէք գապիլիյէթ վէ
իսթի՛տատ ճինէթիլէ էօլմէյէ մէճպուր տէյիլ տիր։

Թէքթամիւլ գավլի ֆարզ էտէր քի պիր մէվ-
ճուտ քէնտի մէվճուտիյէթ մագսէտինի իճա վէ իթ-
մամ էթտիքտէն սօնրա ահնէ ի այէմտէն չէ-
քիլիպ քէնտի՝ անասըրընա թէհավվիւլ էյլէր։ Ա-
քին պուրատա, հէր ատէմին տէրունինտէ էօյլէ
պիր մէվճուտ եա՛նի տուն վար տըր քի, անտէ
մագսէտ քէնտիսի տիր։ Պու մագսէտ քէնտի-
սինտէ գըյմէթ ի հագիյէյէ մալիք տիր։ Ο էօյլէ
պիր մէվճուտ տըր քի պիր տէֆ՛ա հարտաքէթէ
պաշլայընճա հէր ճինէթտէն էօնիւնտէ պինհատտ
պիր մէյտան պուլուր։ Իմտի պու մէվճուտ՝ պիր
գաչ սէնէ եաշայըպ մահվ ու զա՞իլ օլսո՞ն մը։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

զարէն թէլգին էտիլէն թէսավվուրլարը չու իչ ճիհէթտէն միւթալա՛ա էտէլիմ, եա՛նի, 1. ճէննէթ վէ ճէհէննէմ, 2, եէվհիւլախըը, 3. Քրիստոսըն թէքքրար զուհուրը։

ճէննէթ վէ ճէհէննէմ։

Պու խուսուստա Ք. Մուգատտէսաէ խաթի՛մալ օլունան նիչէ թա՛պիրլէր վէ թա՛րիֆլէր պիզզարուր խաթի՛արի տիրլէր։ Կէօրիւնմէզ ՚ալէմի եա՛նի րուհանիյաթը թա՛րիֆ էտէր լէքէն պու ՚ալէմին ահվալընը թա՛րիֆ էտէն խաթիլլահաթ գուլլանմամըզ թասդի՛ի տիր, պինա՞էն ՚ալէյհ ճէննէթին «ալթուն սօղագլարը» վէ «եափրաղը սօլմազ աղաճլարը», ճէհէննէմին «աթէշ վէ զիւքիւրտիւ», վէ «եանան կէօլիւ» վէ էմսալը թա՛պիրլէր՝ պա՛զը ահվալը րուհիյէի թա՛րիֆ լիչին գուլլանըլան խաթի՛արէլէր տիրլէր։

ճէննէթ վէ ճէհէննէմ թա՛պիրլէրիյլէ իմա էտիլէն ատ ֆիքր չունատան ՚իպարէթ տիր, չէօյլէ քի, ատէմլէրին ախիրէտի սիյրէթլէրի վէ ախիրէտ ՚ալագալարը սալթ պու տիւնեայա մահուր տէյիլ տիր։ Ամմա էօլիւպ՝ ճէսէտի՚անասըը ը միւրէքքէպէսինէ տալըլմազտան սօնրա անըն պադի գալան գրսմը եա՛նի րուհը անըն ախիրէտ էվատֆը իլէ պէրապէր տէվամ էտէր։ Վէ ախիրէտի հայաթ հուրը իրատէթ էտէրի օլտուղու իչիւն ախիրէտ շէրի՛աթըն Մէնապա՛ը թարաֆընատան միւքեաֆաթ եա միւճազէթա մա՛րուզ տըր։ Վադա՛ա պու տիւն-

Պու մէսէլէյէ տաիր ղբի մուհիմմ սիւալ վար տըքու էվվէլա, պիր ատէմին պու մահտուտ ՚էօմրատէ վէ պէլքի տէ ղայր է միւսա՚իտ հալ ու քէյֆիյէթլէր թահթընտա իրթիքթապ էյլէտիյի պա՚զը խալթա-լար իչին իլէլէպէտ ճէհէննէմտէ միւճազաթ էտիլ-մէսի նա՚սըլ թէպրիյէ էտիլէպիլիրու Պու ի՚թիրա-զա գանա՚աթպախչ պիր ճէվապ վէրէպիլմէք իչին կիւնահ իլէ միւճազաթըն զէմանա օլան ՚ալազա-սընը տօղրու անլատմազ իճապ էտէրու Պիր ատէմ պիր ղբի սա՚աթ տիւչիւնտիւքտէն սօնրա պիր դաչ տադիգէ զարֆընտա եա սէնին պիրտաէրինի դաթլ էտէր եախօտ սէնին ՚ալէյհինտէ մուխիլլ ի նամուս պիր ֆի՚իլի իրթիքթապ էտէր խսէ, սէն պու ատէմ ՚ալէյհինտէ գա՞չ սա՚աթ եախօտ գա՞չ սէնէ նա-խօշնուտի հիսս էտէր խսէն, միւճազաթ՝ ֆի՚իլէ մու-թէննասըպ օլուր Աչիքթար սըր.ք պէօյլէ սըրա-լարտա ֆի՚իլին միւտտէթ ի տէվամը վէ միւճա-զաթըն միւտտէթի արտընտա պիր թէննասիւպ եօղ-տըր 0 ճանի եաչատըգճա, հաթթա օ էօլիւպ կիմ-սէքտէն սօնրա պիլէ, սէնին տէրուննինտէ օ ֆի՚իլ ՚ալէյհինտէ պիր նախօշնուտի պուլունուր Զէման միւրուրըյլա օ ֆի՚իլ կիւնահ վէ ճինայէթ օլմազ-լըգտան չըգմազ Կիւնահքթար պէրհայաթ օլտուգ-ճա վէ կիւնահ պագի գալըգճա գուտտուս օլան Ալլահ անա պիթթապի՝ նախօշնուտի իլէ պագար Կիւնահքթարըն՝ մէզարըն պու թարաֆընտա, եա էօ-

[illegible]

էթտիյե խաթալարտան տօլայը լէլէպէտ միւճա-
զաթ էթմէզ։ Իսլահը նէֆսէ հազըր լէքէն ֆուր-
սաթը օլմատըղը իչիւն իսլահը նէֆս էթմէյէնի
լէլէպէտ ճէհէննէմտէ եադիւղ։ Քէզալըք պիր
աատէմ գալպինտէ պուլունան ֆասիտ նիյէթլէրի
պաշգալարա զիյան վէրմէք իւզրէ մէվգը՚ի իճրա-
յա գօյմատըղը իչիւն անը մաֆու թուլմազ։
Պիլիխէթիյար իլատէթուլլահա վէ հագիգի խայրա
մուղայիր մէվգի՚ թուլթան հէր քէսի՝ Ալլահ մէս-
՚ուլ թուլթար վէ պու հալ իչիւն օնա նախօշնու-
տի լէզ նազար էտէր։ 0 պու հալսէ տէվամ էթ-
տիյի միւտտէթճէ իլահի նախօշնուտույէ մա՚րուզ
օլուր։ Պաշգա կէօնդ թէսավվուր էտէմէյիզ։

Պաշգա պիր սիւ՚ալ տա շու տըր. —Պիր կիւնահ-
քէար մէզարտան էօթէտ քէնտիսինին դաապահաթ
վէ կիւնահընը կէօրիւպ թէվպէ էտէրսէ, նի՚չիւն
տանա միւճազաթա տուչար օլսուն, վէ օրտա
հէր շէյ ասլ մահիյէթինտէ զահիր օլսուղու հալ-
տէ, պիր ատէմ նա՚սըլ կիւնահտա տէվամ էտէ-
պիլիր, էպէտի կիւնահ նա՚սըլ միւնքին օլապի-
լիր։ Պու խուսուսլարտա մուհագգագ պիլտիյիմիզ
պիր շէյ վար իսէ օ տա շու տըր քի, Ալլահ հիչ
պիր կիւնահքէարընը զայ՚ օլմատընը տէյիլ անճագ
ճիւմլէսինին թէվպէ էտէրէք խէլաս պուլմալարը-
նը իսթէր, վէ պու արզուսը թէպէտտիւլտէն միւ-
նէզզէհ տիր, վէ քէնտիսի իլէլէպէտ րահիմ, իլէլէպէտ

[illegible]

'իա է ախլագիյէնին վէ մէգքիւր գալա'իա իլէ հա-
յաթ ը իճթիմա'իյէնին՝ ալագալարը փէք միւթէնա-
սըպ կէօրիւնմէյօր։ Նէ ֆէրտլէրին հայաթընտա
նէ տէ հէյ"էթ է իճթիմա'իյէտէ ախլագի հայաթ
թապի'է պիր ստրէթտէ վէ պիտուհուլէ նէմա
պուլմայօր։ Ձէյէտին րուհա հաքիմիյէթի, զուլմ
վէ հագգըզըլըղըն նիչէ տէփ'ա ճէզասըզ գալմասը,
խայր ու սալահ իչին չալըշանլարըն չօգ տէփ'ա
մէ"յուս վէ մէֆքուր օլմալարը. վէնհասըլ ախլագի
տա"իրէտէքի ճիւմլէ տիւզէնսիզլիքլէր ախլագի
'ալէմին թարիգ է թէքամիւլտէ սօն մէնզիլինէ
հալա եէթիշմէմիշ օլտուղունը կէօսթէրիրլէր։

Ախլագի հայաթըն քեամիլ ճէրէյանընտա հէմ
ախլագի գուվվէթլէրը վէ գա'իտէլէր տիկէր ալի
ճիւմլէ մատտի վէ 'ագլի գուվվէթլէրէ հաքիմ օլա-
րագ պիր Սալահ Մէլէքիւթիւ մագամընտա պիլա
մանի'է իճրաի նուֆուզ էթմէյի տիլէր, հէմ տէ հէր
պիր ախլագի ֆէրտ պու Մէլէքիւթիւն տա"իմի 'ա-
զասը մագամընտա անըն. նէմասընտա խըսուսէթ է-
տէրէք անըն իմթիյազ վէ պէրէքէթլէրինէ հիսա-
տար օլմալը տըր։ Հալ շու.քի շիմտի պունըն հիչ
պիրի տէ իճրա օլունմայօր։ Նէ Մէլէքիւթ Ուլլահ
պիլա մանի'է թէրագգը էտիյօր, նէ տէ ֆէրտլէր,
հաթթա պու Մէլէքիւթ թարագգատըը օլան ֆէրտ-
լէր, անըն պէրէքէթլէրինտէն քեամիլէն իսթիֆա'-
տէ էտէպիլիյօրլար։ Լաքին շու գալա'իտ վէ ֆա-

ի խորհուրդ ճշմարտութեան օրհնութիւն առաքելոյդ մի առնուր ի մարդկանէ զայնպիսիսն, ի սուրբ խորհուրդս ճշմարտութեան զքեզ ոչ յանձնեսցէ, քանզի ամենայն մարդ ոչ է հաւատացեալ։ Զայնպիսիսն ի սրբոյ խորհրդոյ ճշմարտութեան մի՛ հեռացուցաներ, զի ոչ ինքեանք միայն կորնչին, այլ եւ զքեզ ընդ նոսա կորուսանեն։ Զի ոչ ինչ է ընդ ճշմարտութեան սուտ, եւ ոչ ինչ ընդ լուսոյ խաւար, եւ ոչ ինչ ընդ Քրիստոսի Բելիար, եւ ոչ ինչ ընդ հաւատացելոյ անհաւատ։ Զի ոչ ինչ է ընդ տաճարի կուռս, եւ ոչ ինչ ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ սատանայ։ Զի ոչ ինչ է ընդ հոգեւոր սեղանոյ զոհս դիւահարեալս ուտել, եւ ոչ ինչ ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի բաժակ դիւաց խմել, եւ ոչ ինչ ընդ սրբոյ Աստուածածնի Մարիամայ ընդ պոռնիկ կանայս մտանել, եւ ոչ ինչ ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ կուռս եւ ընդ դիւահարեալս խառնել զանձն։ Զի ոչ ինչ է ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ ընդ մեռեալս մտանել, զի ոչ ինչ է ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ ընդ մեռեալս մտանել, զի ոչ ինչ է ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ ընդ մեռեալս մտանել։

Զոր ասէ «Եհեմ իւր սիպար,» «Հիւսիս կիսեմն,» «Ելեալք,» «Տիեզերալիր սիպարք» մի՛ կարծիր զայնպիսիսն, զի ոչ ինչ են, այլ զի ոչ ինչ գիտեն զոր ասեն կամ զոր գրեն։ Զի ոչ ինչ է ընդ ճշմարտութեան սուտ, եւ ոչ ինչ ընդ լուսոյ խաւար, եւ ոչ ինչ ընդ Քրիստոսի Բելիար, եւ ոչ ինչ ընդ հաւատացելոյ անհաւատ։ Զի ոչ ինչ է ընդ տաճարի կուռս, եւ ոչ ինչ ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ սատանայ։ Զի ոչ ինչ է ընդ հոգեւոր սեղանոյ զոհս դիւահարեալս ուտել, եւ ոչ ինչ ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի բաժակ դիւաց խմել, եւ ոչ ինչ ընդ սրբոյ Աստուածածնի Մարիամայ ընդ պոռնիկ կանայս մտանել, եւ ոչ ինչ ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ կուռս եւ ընդ դիւահարեալս խառնել զանձն։ Զի ոչ ինչ է ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ ընդ մեռեալս մտանել, զի ոչ ինչ է ընդ Աստուծոյ կենդանւոյ ընդ մեռեալս մտանել։

ախլադի խաչէնին նիհայէթ քեամիլ պիր հալ վէ տէրէճէյէ վասըլ օլաճաղը տըր։

Խրիսթիյանլըգ պու ղայէյի ծիսուս Քրիստոսըն զաթընա վէ անըն խէլաս վէ խըտմէթինէ բապթ էտէր։ ծիսուս Քրիստոս տիւնեադը խէլաս էթմէք իչին կէլմիշ տիր։ Անըն խըտմէթի էպնա ի պէշէրէ ախլադի քէմալ մէնպա՛ը օլան Ալլահը քէշֆ ու ալէյան էտիպ պիլճիւմլէ ատէմլէրի օ ախլադի քէմալա սէվգ վէ իշչատ էթմէք, վէ տիւնեատա սալահ Մէլէքիւթիւ օլան Մէլէքիւթ Ուլլահը թէ"էսիս էտիպ՝ նիհայէթ անը պիւթիւն տիւնեա Մէլէքիւթիւ էթմէք, վէ պու Մէլէքիւթ վասըթասըլյա պիւթիւն քեա"ինաթը Ալլահըն ֆէքըրինէ մէլճուտ օլան քեամիլ իւճեալա իսալ էթմէք տիր։ ծիսուս Քրիստոս քէնտիսի պու Մէլէքիւթիւն Մէլիյի օլուպ, էմըլաթսան զըյամ էթմիշ օլարագ պու նէթիճէյի մէյտանա կէթիրմէք իչին էլան պէրհայաթ վէ ֆա'իլ տիր։ Վէ պու տիւնեայը թէքեամիւլիւն պու էվճի ՝ալասընա եէթիշտիրմէք իչին լայըմ կէլէն էաաադն եա՛նի քէնտինին իլահի հայաթընը վէ քէֆարէթ էտէն էօլիւմիւնիւ մէյտանա գօյմուշ, վէ ատէմլէրի օ ղայէյէ իշչատ էտէճէք գահյե ի էաաախէյի եանի մուհամմէթ գանունընը քէնտի հայաթընտա միւճէսսէմ վէ մուտայէն պիր տուրէթատ իլտաե էթմիշ, վէ պու նէթիճէյինին մութայագա ֆի'իլէ կէլէճէյինէ տա"իր փէյի՝ Ռուհ իւ

[illegible]

Ո՛չ ոք 1900 տարուան [illegible]

քենտինին էն ՝ազիմ ճէլալիյէ ղահիր օլաճադ վէ հէր ալիր միւմին օ ճէլալտա հիսէմէնտ օլաճադ տըր։

Իլքէ թարիխին պու ճէլիլ նօգթասընը, քիլիսէնին պու քեամիլ ղայէսինի Ինճիլտէ միւթէ՝ատտիտ վէ միւթենէվվիլի՝ խաթի՝արէլերէ թա՝րիֆ էտիլմիշ տէյիւ կէօրիւյօր իդ։ Բապպըմըզըն Զէյթուն տաղընտաքի քելամլարը, րէսուլլերին րիսալէլերին-տէքի թա՝րիֆլէր, վահի քիթապընըն մէնզարէլերի պու վագը՝այը վասֆա չալըշըյօրլար։ Լաքին պիզզարուրէ ճիւմլէտի տէ խաթի՝արի թա՝պիլլեր վէ թէննպիհլեր իլէ ոօլու տըրըլար։ Պինա՞ն ՝ալէյհ պու խաթի՝արէլերի հադիգի տէյիւ ալըպ հարֆիյէն թէֆսիր էթմէքտէն իհթիրազ էյլէմէլի իդ։

Դանիել վէ Վահի քիթապլարընը վէ Բրիստոսըն իքինճի զուհուրընա ՝ալադատար օլան այէթլէրի պէօյլէ հարֆիյէն թէֆսիր էթմէքտէն նէ զաման արգուրի վէ ՝ապէս թա՝լիմլեր վէ պիհուտէ միւճաատլէրլեր մէյտանա կէլմիշ տիր։ Կէօրինմէզ ՝ալէմին վէ միւթադպէլ վագը՝ալարընը տըրըր Աղահա մախտուս օլուպ, անլէրի պիզ ան՞ճադ խսանը-մըզը թէշվիւք վէ գալպիմիզի թէշճի՝ էտէճէք տու-րէյթտէ թէխայյիւլ վէ թէսավվուր էթմէլի իդ։

Պու միննտիպէթտէ պիր տէ շու պէօյլուք խա-թաման իհթիրազ էթմէլի իդ։ Կէօյա քի Բրիստոս քենտինին իլէ զուհուրընտա տիւնեայը խէյլա էթ-մէք իչին իթթիխազ էթտիյի մէսլէք վէ ուսուլը

օ զէման վահի քիթապընըն իխպարաթը իթմամ օլունաճագ տըր։ «Վէ ճէնի պիր սէմա իլէ ճէնի պիր զէմին կէօրտիւմ, չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի զէմին կէչտի իտի, վէ արթըգ տէնիզ ճօգ իտի։ Վէ մուգաատտէս շէհրի ճա՛նի ճէնի ե-րուսաղէմի զէվճի իչիւն միւզէյյէն պիր կէլին կիպի հազըրլանմըշ օլարագ Ալլահ թարաֆըն-ատան սէմատան էնմէքտէ կէօրտիւմ։ Վէ Սէմատան պէօյիւք պիր նիտա իչիթտիմ քի իչթէ Ալլահըն մէպքէնի ինսան իլէ օլուպ՝ Օ անլէր իլէ սաքին օ-լաճագ տըր, վէ անլէր անըն դավմը օլուպ՝ Ալ-լահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլարագ, անլէր իլէ պէրապէր օլաճագ տըր։ Վէ անլէրին կէօզլէրինաէն ճիւմլէ կէօզ ճաշլարընը սիլէճէք վէ էօլիւմ արթըգ օլմայաճագ, վէ արթըգ հիւզն վէ ֆէրթաատ վէ տաղրը պուլունմայաճագտ տըր, զիրա էվվէլքի շէյ-լէր կէչտի, տէր իտի։»

ԽԱՉԹՈՄԷ

****

Էյ ան-ալ-ինն-ին ար-ռուն, Տայրան-ին բին-ին — ալ-
ինն-ին ալ-ի Էտլ-ան-ին Տայրան-ին բին-ին — ար-ռուն-ար ա-
ան ան-Տին-ին ալ-ա" Էլ-լ-ին-ան-ին ար-ա"-ին-ան-ա ար-ա" Էլ-
Էլ-լ-ին-ան-ին ան-ար-ա"-ան-ին-ի, ար-ան Էլ-ան-ին Տայրան-ին Էյ-
Էալ-ին ար-ան-ար-ա, Տին-ան-ին ար-ա ան-ին-ան-ին-ան-ին Էլ-
ան-ա" ալ-լ-ան-ին-ան-ին Էլ-լ-ին Տայրան-ին ան-ին-ան-ին-ան-ին
ար-ան-ա" Էլ-լ-ին-ան-ին ան-ին-ան-ին-ան-ին-

միասին օլապիլէճէք հապիզաթլար տէրճ էտէլիէր։

2. Պիզ նէյէ լինանտըղըմըզը թա՛րիֆ էթմէք-
լէ, հէր քէսին տէ պիզիմ կիպի լինանմասը լազըմ
տըր տէմէք իսթէմէտիք։ Պիզ վալիտէյն վէ մու՛ա-
լիմլէրիմիզտէն էօյրէնտիյիմիզ պէօյուք հապիզաթ-
լարը թամամ անլէյտէն ալտըղըմըզդ շէքլատէ հըֆզ
էթմէյօր իդ։ Ֆէնտի թէճրիպէլէրիմիզ, քէնտի մու-
հիթ վէ մա՛լումաթլարըմըզ վէ քէնտի շուպհէ, վէ
ճէվապլարըմըզ նէթիճէսինտէ պիզըլարուդ քէն-
տիմիզէ մախսուս պիր նօզթա ի նազար իթթիխատ
էյլէմիշ իդ, վէ պու ի՛թիզաալարըմըզդ օ նօզթա ի
նազարտան թէչքիլ օլունմուշ տըրըլար։ Պէօյլէ օլ-
մասա իտի, պունլար պիզիմ իչիւն զըյմէթլի շէյ-
լէր օլմազդ իտի։ Պիա՛նիհի պիզ տէ դաուդյան ը
քիրամըմըզդան, խուսուսա կէնճլէրտէն, մէ՛մուլ է-
տէրիզ քի պու քիթապլըն մուխթալէ՛ֆլըղտան ոճ-
րա քէնտիլէր տախի քէնտի ի՛թիզաալարընա
պիր շէքլ ու հէյ՛էթ վէրմէ՛ք էմնինտէ քուամիլ
հաւըրտիյէթ հիսս էտէրլէր։ Պու կիւնքի ան՛ղալըն
պու կիւն սիզին քէնտի մուհիթինիզդի, պու կիւն
էֆքեար ՛ալէմինի իշդալ էյլէյէն մէա՛լի վէ մի-
լէթին շիմտիքի իհթիյաճաթլընը հիսաբա ալարադ,
պու հայաթի մէա՛ֆլէրէ սա՛ղլըգ սիզի իգնա՝ էտէ
պիլէճէք վէ հայաթընըզդա սէմէրատար օլաճադ
ճիհատի էֆքեարլար թէչքիլ էյլէյինիզ։

3, Շունու սա իսթար էթմէք իսթէրիմ՛ քի,

մէվճուտ օլուպ սէվէն պիր զաթ տըր։ Իլհամ հա-
գիգի օլուպ, Քրիստոս իլհամըն քէմալը տըր։ Ախ-
լագի՝ ալագալար էն զիյատէ էսասի վէ հագիգի
՝ալագալար օլուպ, տիւնեանըն քէմալը վէ պէշէ-
րիյէթին խէլասը ախլագըն քէմալը իլէ միւմքին
տիր, վէ՞ախլագի իտարէ նիհայէթ պիր քեամիլ
մէլէքիւթտէ գարար դըլաճագ տըր, վէ սա՞իրէ։

Իմոիկէնճէլերիմիզէ իլք ֆուրսաթլա քէնտի
տինի վէ ախլագի հայաթլարընճա էսասի հագի-
գաթլար քէշֆ էտիպ սէրէթլէրինի օ հագիգաթ-
լար իւզէրինտէ վազ՝ էթմէլէրինի թավսիյէ էտէրիզ։

ՑԻՇՐԻՍՔ

			էաՏիփկ
Տիպանէ			9
Սուգաստանէմ			7
Մէպինէս	1.	Տին ի Մէսին	15
Մէպինէս	2.	Ալան	29
Մէպինէս	3.	Ալանին էվասի ը Հէմիէսի	42
Մէպինէս	4.	Իշատ	52
Մէպինէս	5.	ՍուՏիկէ	68
Մէպինէս	6.	Տաւ'ա	84
Մէպինէս	7.	Ասլիա ի Շէրիֆ	102
Մէպինէս	8.	Ֆրհատաս քի'մ ակը	121
Մէպինէս	9.	Ամէտ	135
Մէպինէս	10.	ՌուՏամի Հէյաս	150
Մէպինէս	11.	ՌուՏամի Զալամ	175
Մէպինէս	12.	Լայլաճալամ	192
Ամփոփ			213

ԹԱՍԻՀԱՐ

Սահիճ	Տող	Տպվել է	Տպուր
7.	11.	գա՛ղթեսր	գա՛ղթեսր
7.	14.	էրկնատիքներ	էրկնատիքներ
8.	18.	վէ կէրէք	կէրէք
21.	23.	քէմա ը	քէմաը
22.	17.	մէվզը	մէվզխատ
25.	16.	ակյա. գանե էսէրէր	սրտագ
28.	15.	գամ թաղիխ	թաղիխ գամ
42.	9.	Ոլաւ	Ուլաւ
46.	16.	օրտարներ	օրմաններ
49.	2.	ատլա-գամ	մախլա-գամ
49.	24.	տէվմէր պա-թիյէթ	տէվ մէր-պա-թիյէթ
53.	13.	ատան	ագան
54.	14.	ատխլա-գ	մախլա-գ
61.	18.	քիմատը	քիմատ ը
64.	13.	պէշէրի	պէշէրի
80.	9.	էատ խլէն	էատը խլէն
84.	9.	միւնէքեր ի	միւնէքեր ի
96.	5.	Քրիատոս	Քրիատոսաս
111.	25.	Ոլուա	Ուլուա

Սահիճք	Սաթղր	Ներկայ	Տօղրու
131.	3.	սէպավէթինաւն	վէլատէթինատէն
134.	21.	Ալլահ ինսանիյէթինէ	ինսանիյէթինէ
134.	23.	իզնար	Ալլահ իզնար
143.	9.	ճզէպ	ճէզպ
147.	1.	էֆրաֆընտա	էթրաֆընտա
149.	11.	լաքի	լաքին
156.	20.	պուննա	պանա
164.	4.	տէնրլէրինատէն	տէնրլէրատէն
167.	7.	Սլահ	Ալլահ
170.	6.	չալըշըր	չալըշըր
172.	4.	ատէսլէր	ատէմլէր

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ
FL0329237

Mgn
1079